REGIONÁLNÍ STATISTIKY

Ročník 2014

Kód publikace 330127-14

České Budějovice, srpen 2014

Č. j.: 76/2014 - 7301

Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Jihočeského kraje v roce 2013

Zpracoval: Krajská správa ČSÚ v Českých Budějovicích, oddělení informačních služeb a správy registrů
Vedoucí oddělení: Ing. Jiří Kotek
Informační služby: tel.: +420 386 718 440, e-mail: infoserviscb@czso.cz
Kontaktní zaměstnanec: Ing. Irena Kovárnová, e-mail: irena.kovarnova@czso.cz
Ing. Radka Pelikánová, e-mail: radka.pelikanova@czso.cz

Český statistický úřad, České Budějovice
2014

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na Internetu: **www.czso.cz**

Údaje o Jihočeském kraji naleznete také na Internetu: **www.cbudejovice.czso.cz**

© Český statistický úřad, České Budějovice, 2014

ÚVOD

Předkládaný materiál je analytickým obrazem vybraných tendencí demografického, sociálního, ekonomického a environmentálního vývoje Jihočeského kraje v roce 2013, s návazností na vývoj v předchozích letech (zpravidla od roku 2008). Zahrnuje oblasti, kde můžeme vývoj kvantifikovat pomocí statistických ukazatelů, přičemž klademe důraz na jevy v kraji významné. V textu jsme se snažili posoudit vývoj ve srovnání s ostatními kraji České republiky.

Vzhledem k systému postupného zpracování dat zatím nemáme k dispozici kompletní údaje za rok 2013. Proto můžeme v některých oblastech zpracovat hodnocení zatím pouze do roku 2012. Navíc v oblasti makroekonomiky (hrubý domácí produkt, hrubá přidaná hodnota, tvorba hrubého fixního kapitálu a navazující ukazatele) probíhá v současnosti rozsáhlá revize dat v celé časové řadě od roku 1995, a to jak na celostátní úrovni, tak na úrovni regionální. Její výsledky na regionální úrovni budou zveřejněny koncem letošního roku.

Aktuální údaje průběžně zveřejňujeme na internetu na adrese www.cbudejovice.czso.cz. Komplexní pohled na vývoj v kraji poskytuje Statistická ročenka Jihočeského kraje pravidelně vydávaná v průběhu měsíce prosince. Přehled vybraných ukazatelů o krátkodobém vývoji regionu nabízí Statistický bulletin Jihočeského kraje, který vychází 95. den po skončení příslušného čtvrtletí.

Obdobné materiály byly zpracovány ve všech krajích České republiky. Také tabulková část má sjednocený obsah, aby byla uživatelům usnadněna možnost srovnání vývoje v jednotlivých krajích.

Reprodukce výňatků z tohoto materiálu lze pořizovat, pokud je uveden jejich zdroj, s výjimkou reprodukce pro komerční účely. Citace mohou být zveřejněny jen s uvedením zdroje „Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Jihočeského kraje v roce 2013“ a původu statistických dat v něm otištěných.

Čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.
Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.
Křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.
Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.
Zkratka „i.d.“ v tabulce nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit. Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou platné k 31. 7. 2014. Zpřesňují údaje publikované již dříve, ale mohou být ještě dále upřesňovány.

Pokud není uveden zdroj, jsou uveřejněny údaje ze statistických zjišťování ČSÚ.

OBSAH

Úvod ... 3
Souhrn hlavních poznatků ... 6
1. Demografický vývoj ... 8
2. Sociální vývoj ... 17
3. Ekonomický vývoj ... 28
4. Životní prostředí ... 39

Tabulková příloha ... 49
1. Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů
Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - demografický vývoj ... 49
Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - sociální vývoj ... 50
Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - ekonomický vývoj ... 51
Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - životní prostředí ... 52
2. Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj
Tab. 2.1 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj - demografický vývoj ... 53
Tab. 2.2 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj - sociální vývoj ... 54
Tab. 2.3 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj - ekonomický vývoj ... 57
Tab. 2.4 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj - životní prostředí ... 59
3. Vybrané ukazatele podle okresů Jihočeského kraje
3.1 Vybrané ukazatele podle okresů Jihočeského kraje ... 60

SOUHRN HLAVNÍCH POZNATKŮ

Demografický vývoj

- Hustota zalidnění je v průměru nejnižší mezi kraji ČR, významný je však rozdíl mezi vnitrozemskou a příhraniční částí kraje.
- V rámci ČR je nadprůměrný podíl počtu malých obcí, ale téměř dvě třetiny obyvatel kraje žijí ve městech; podíl městského obyvatelstva se však postupně snižuje vlivem pokračujícího procesu suburbanizace.
- V roce 2013 poklesl meziroční přírůstek počtu obyvatel kraje na nejnižší hodnotu v posledních 10 letech, především v souvislosti se snížením počtu narozených a zvýšením počtu zemřelých.
- Migrační saldo zůstalo na úrovni posledních let, přesto v roce 2013 plně zajistilo zvýšení počtu obyvatel kraje.
- Pokračoval trend odkládání mateřství do pozdějšího věku, zvyšoval se podíl dětí narozených mimo manželství.
- Úmrtnost v roce 2013 dále vzrostla a poprvé od roku 2006 převýšila míru porodnosti.
- Obyvatelstvo kraje nadále stárne, od roku 2007 je v kraji méně dětí do 15 let než seniorů ve věku 65 a více let.

Sociální vývoj

- Dlouhodobě se zvyšuje počet ekonomicky neaktivních osob, především důchodců. Počet zaměstnaných v souvislosti s hospodářským poklesem v posledních letech kolísá, v roce 2013 se meziročně zvýšil o 0,4 tis. osob.
- Míra ekonomické aktivity obyvatelstva kraje v roce 2013 mírně poklesla a je přibližně 1,5 procentního bodu pod průměrem České republiky, míra zaměstnanosti se v průměru ČR meziročně zvýšila, naopak v kraji v podstatě stagnuje.
- Ve struktuře zaměstnaných v posledních 2 letech mírně roste podíl pracujících v primárním sektoru (je po Kraji Vysočina druhý nejvyšší v ČR) a kolísá v sekundárním a terciárním sektoru; významnější je růst podílu vysokoškoláků a růst podílu pracujících na vlastní účet.
- Obecná míra nezaměstnanosti (roční průměr) se v roce 2013 v Jihočeském kraji snížila, mezi kraji České republiky je druhá nejnižší (spolu se Středočeským a Plzeňským krajem).
- Podíl nezaměstnaných osob, který publikuje MPSV je ve vývoji obdobný s obecnou mírou nezaměstnanosti pocházející z výsledků VŠPS. K 31. 12 2013 dosáhl v kraji 7,10 %, zaznamenal mírný růst, ale mezi kraji zůstává čtvrtý nejnižší.
- Nejnižší podíl nezaměstnaných osob je dlouhodobě v okrese České Budějovice; nejvyšší je v okrese Český Krumlov. Nezaměstnanost meziročně nejvíce vzrostla v okrese Jindřichův Hradec, naopak nejnižší přírůstek zaznamenal okres Prachatice.
- Dlouhodobá nezaměstnanost v kraji je nejvyšší za 14 let, mezi kraji je přitom druhá nejnižší (po Hl. m Praze).
- Postavení kraje z hlediska mediánu mezd v roce 2013 zůstalo na úrovni roku předchozího (mezi 14 kraji ČR 9. nejvyšší).
- Z dlouhodobého hlediska roste počet příjemců důchodů; zvyšuje se podíl starobních důchodců, kteří odešli do předčasného důchodu (více než čtvrtina celkového počtu starobních důchodců).
- Znovu vzrostl počet případů pracovní neschopnosti, ale průměrná doba trvání jednoho případu poklesla.
- V souvislosti s demografickým vývojem se zvyšují nároky na kapacity mateřských a základních škol, nejvíce však roste počet studentů vysokých škol.

Ekonomický vývoj

- Po oživení ekonomiky v letech 2010 a 2011 naznačují předběžné výsledky HDP za rok 2012 změnu ve vývoji. V mezikrajském srovnání podle HDP na obyvatele si Jihočeský kraj pohoršil, posunul se na 8. místo.
- I když se podíl primárního sektoru na tvorbě hrubé přidané hodnoty dlouhodobě snižuje, v letech 2011 a 2012 se jeho podíl zvýšil. Naproti tomu se snížil podíl stavebnictví.
- Míra investování klesla v roce 2012 na 21,6 % (republikový průměr dosahuje 23,1 %).
- V roce 2013 byly výsledky sklizně pšenice a řepky nadprůměrné, naopak brambor podprůměrné. V živočišné výrobě pokračovaly trendy z minulých let - snižování stavu prasat a naopak zvyšování stavu ovcí, koz a koní.
- Tržby velkých průmyslových podniků v roce 2013 vzrostly. Zvyšuje se orientace průmyslu na přímý vývoz – v roce 2013 tvořil téměř 70 % z tržeb z průmyslové činnosti.
- Objem prací na stavbách v kraji v roce 2013 poklesl, přesto stavební aktivita na území kraje zůstala ve srovnání s ČR nadprůměrná.
- Počty dokončených bytů se meziročně značně snížily, zahajování bytové výstavby zůstalo v podstatě na úrovni roku 2012; rozestavěnost bytové výstavby se zvýšila. Významná část bytové výstavby se koncentruje do velkých měst a jejich okolí.
- Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení kraje se proti roku 2012 zvýšila, v roce 2013 se v nich ubytovalo přes 1,1 mil. hostů.

Životní prostředí

- Pětina území kraje se nachází v chráněných oblastech. Plocha ekologicky obdělávané půdy se od roku 2006 téměř zdvojnásobila; v roce 2013 jsou však změny minimální.
- Na kanalizaci s koncovou čistírnou odpadních vod je napojeno 80 % obyvatel.
- Mírně se mění druhová skladba lesů ve prospěch listnáčů, přesto 85 % lesních ploch tvoří lesy jehličnaté.
- Znečištění ovzduší zůstává v kraji dlouhodobě výrazně podprůměrné, naproti tomu produkce odpadů je proti většině ostatních krajů poměrně vysoká.
- Zvyšují se neinvestiční výdaje na ochranu životního prostředí zejména do oblasti nakládání s odpady.

1. DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ

Jihočeský kraj má nejnižší hustotu zalidnění v ČR

Jihočeský kraj rozlohou 10 tis. km^2 představuje 13 % území České republiky, ale na obyvatelstvu ČR se podílí pouze 6 %. Mezi kraji ČR má nejnižší hustotu zalidnění (63,3 obyvatel na km^2) a jeho dva okresy Prachatice a Český Krumlov mají nejnižší hustotu zalidnění mezi všemi okresy České republiky (do 38 obyvatel na km^2). V kraji je od roku 1994 celkem 623 obcí (včetně vojenského újezdu), to je zhruba desetinu z počtu obcí ČR.

a poměrně rozdrobenou sídelní strukturu.

Sídelní struktura kraje je rozdrobená, což dokládá jednak existence 1 983 částí obcí a jednak výrazně nadprůměrný podíl nejmenších obcí. Do 200 obyvatel má 37 % jihočeských obcí (druhý nejvyšší podíl mezi kraji), žijí v nich však pouze 4 % obyvatelstva kraje. Podle podílu bydlícího obyvatelstva je v kraji ve srovnání s ostatními regiony silná skupina obcí od 5 tis. do 10 tis. obyvatel. Menší je naopak podíl bydlících ve městech v kategorii 10 tis. až 20 tis. obyvatel (zastoupená Českým Krumlovem a Prachaticemi) a nad 50 tis. obyvatel.

Graf 1 Sídelní struktura obcí Jihočeského kraje a České republiky (bez Prahy) k 31. 12. 2013

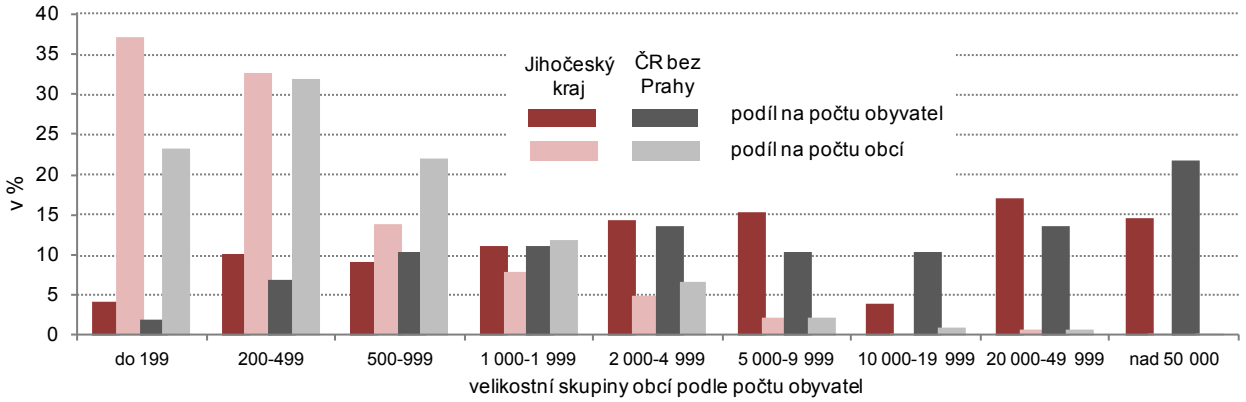

Podíl městského obyvatelstva se snižuje.

Od roku 2011 je v kraji celkem 54 měst, ve kterých žije 64 % obyvatel kraje. Mezi městy je velké rozpětí v počtu obyvatel; od Rožmberku nad Vltavou s 369 obyvateli koncem roku po České Budějovice s 93 tis. obyvateli. Proti roku 2008 se podíl městského obyvatelstva snížil o 1 procentní bod. Toto snižování, které má celorepublikový rozměr, je projevem procesu suburbanizace.

1. Přírůstek obyvatel stěhováním v letech 2008 až 2013

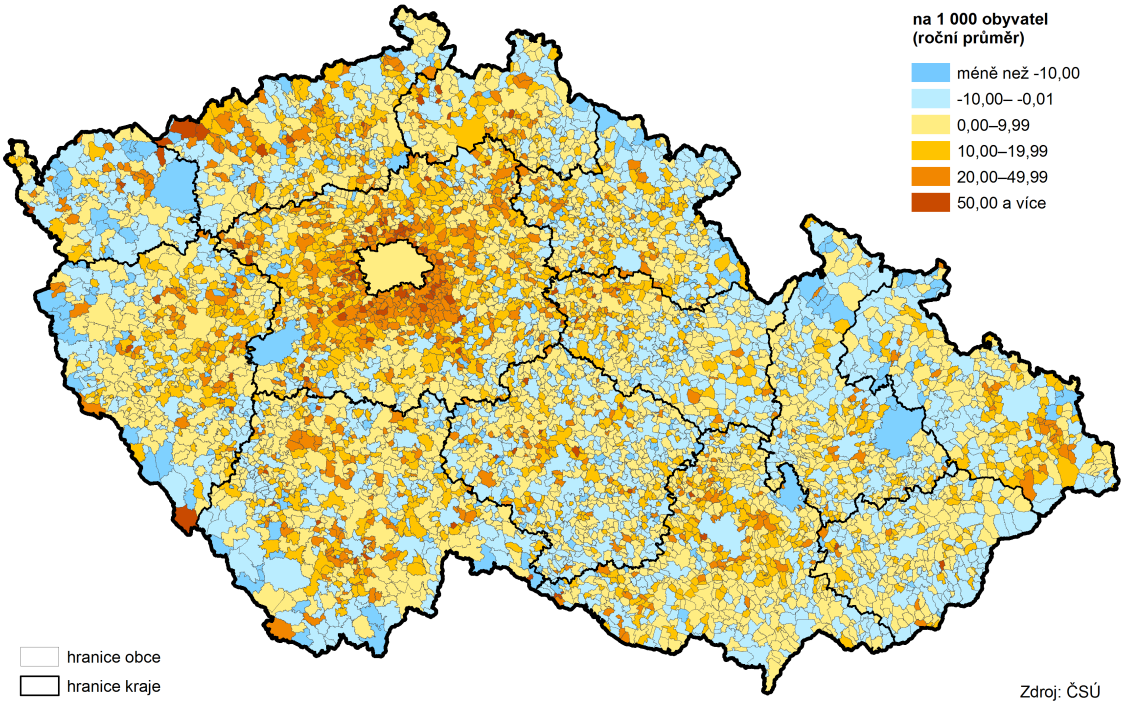

Zdroj: ČSÚ

Změny v sídelní struktuře vlivem vylidňování venkova a procesu suburbanizace.

V Jihočeském kraji je tento proces konkretizován stěhováním obyvatel z měst nad 5 tis. obyvatel, především okresních měst a krajského města, do obcí v jejich blízkosti. Výjimku mezi okresními městy představuje Písek, ve kterém se počet obyvatel stěhováním za uplynulých 6 let mírně zvýšil a z ostatních měst např. Sezimovo Ústí. Druhým fenoménem je vylidňování okrajových částí kraje, kde je málo pracovních příležitostí a špatná dopravní obslužnost.

Graf 2 Meziroční změny počtu obyvatel Jihočeského kraje

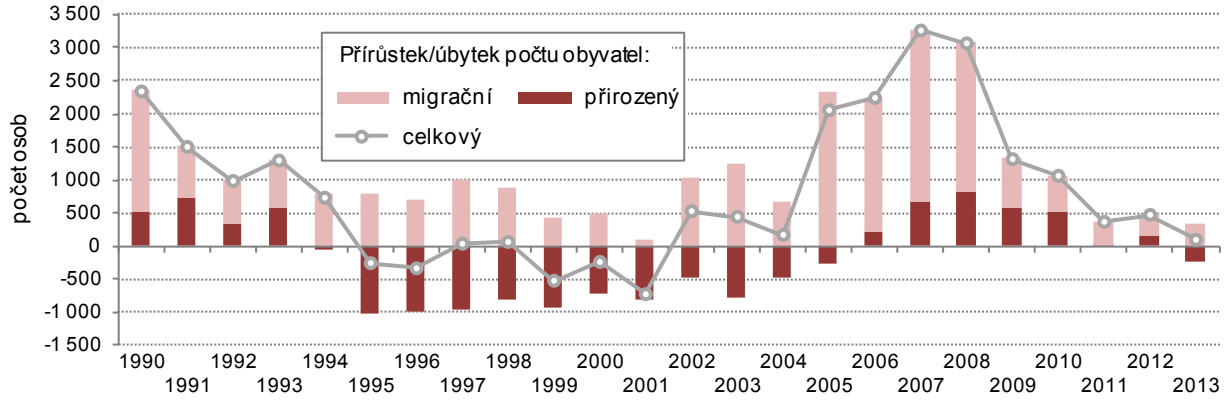

Přírůstky počtu obyvatel Jihočeského kraje jsou kladné, ale snižují se.

K 31. 12. 2013 žilo v Jihočeském kraji 636 707 obyvatel, z toho 50,7 % žen. Rokem 2013 pokračovalo již dvanáctileté období početních přírůstků obyvatelstva. I když se přírůstky obyvatelstva v posledních letech snižovaly, nabývají stále ještě kladných hodnot. Nejvyšší přírůstek obyvatelstva byl zaznamenán v letech 2007 a 2008. V roce 2009 však došlo k jeho významnému snížení, kdy jistě i v souvislosti poklesem ekonomiky migrační přírůstek propadl o dvě třetiny.

Hlavním faktorem početních přírůstků obyvatelstva kraje byla migrace, posilovaná do roku 2012 i kladnou přirozenou měnou.

Zatímco v letech 2002–2005 byl přírůstek počtu obyvatel kraje zajištěn zcela migrací, v letech 2006–2012 k němu přispívala i přirozená měna. Přitom v letech 2009 a 2010 byl vliv přirozené měny srovnatelný s vlivem migrace. V roce 2011 se však již saldo přirozené měny snížilo téměř na nulu, a přestože v roce 2012 opět mírně vzrostlo, dostalo se v roce 2013 do záporných čísel. Počet obyvatel kraje se v roce 2013 zvýšil jedině díky migraci.

V roce 2013 bylo již saldo přirozené měny záporné.

V roce 2013 nad počtem živě narozených převýšil počet zemřelých o 230 osob a přirozená měna tak již nepřispěla k zvýšení počtu obyvatel. Období kladných přírůstků přirozené měny skončilo v roce 2012 a trvalo 7 let. Nejvyšší hodnoty dosáhl přirozený přírůstek v roce 2008 a pak se již jeho hodnota spíše snižovala. V roce 2013 již byla záporná.

Graf 3 Pohyb obyvatel v Jihočeském kraji

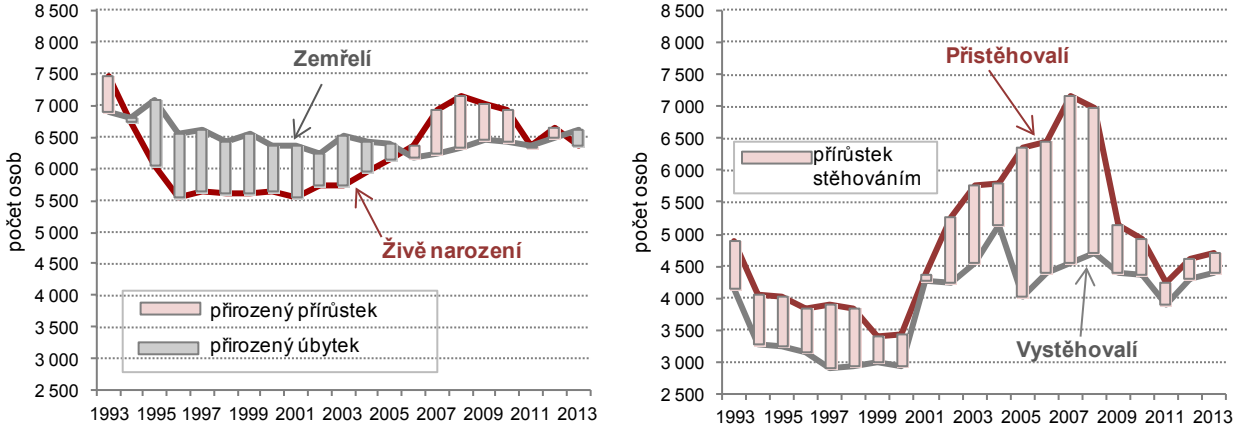

Salda zahraniční migrace se v důsledku poklesu ekonomiky po roce 2008 výrazně snížila.

Stěhování je spolehlivým faktorem, který již víc než 40 let přispívá ke zvyšování počtu obyvatel kraje. Přírůstky stěhováním z období let 2005–2008, ovlivněné především zahraniční migrací, byly historicky nejvyšší. Od roku 2008 však s poklesem ekonomiky saldo migrace klesalo. V posledních dvou letech bylo sice již patrné zvýšení migrační aktivity, jednalo se však jak o přistěhovalé, tak o vystěhovalé osoby a v konečném důsledku se saldo migrace prakticky

nezměnilo. V roce 2013 představuje pouhých 326 osob. Během posledních 20 let bylo nižší saldo migrace zaznamenáno pouze v roce 2001 a 2012.

Objem zahraničního stěhování se proti roku 2012 mírně zvýšil, saldo zahraniční migrace však stagnovalo.

Vývoj migrace a změny v jejím saldu ovlivňovala především zahraniční migrace. V souvislosti se zhoršující se ekonomickou situací po roce 2008 a jejími dopady na trh práce došlo v celé ČR k významnému poklesu kladného salda migrace se zahraničím. Předtím, v letech 2002–2008, byla zahraniční migrace rozhodujícím zdrojem zvyšování počtu obyvatel prakticky ve všech krajích. V Jihočeském kraji kleslo v roce 2009 aktivní saldo migrace se zahraničím meziročně o víc než 70 % a v roce 2010 se dál snížilo. Po přechodném zvýšení v roce 2011 následně opět kleslo. V roce 2013 stagnovalo zhruba na hodnotě roku 2010.

Graf 4 Migrace v Jihočeském kraji

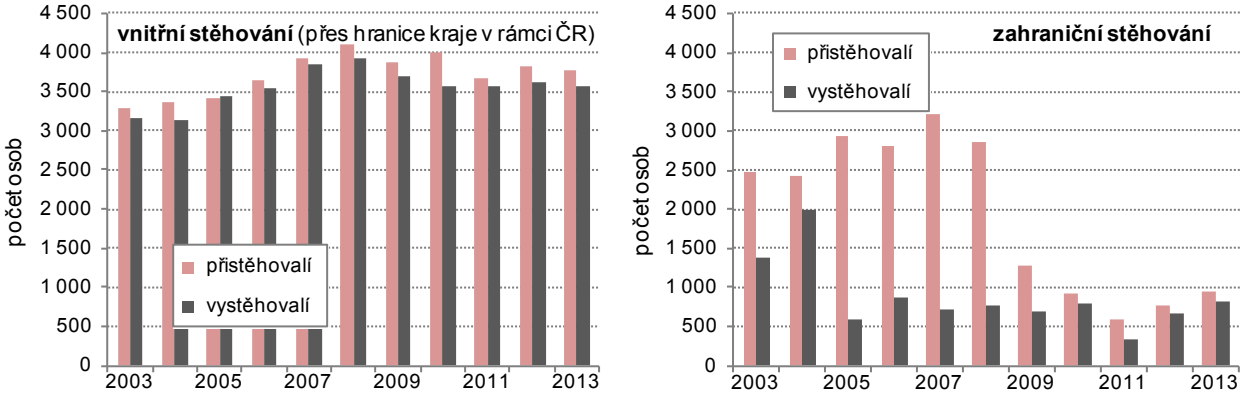

Objem vnitřního stěhování naopak lehce poklesl, ale saldo migrace poněkud vzrostlo.

Pokud jde o stěhování mezi kraji ČR, došlo sice v roce 2013 meziročně k mírnému poklesu migrační aktivity, avšak saldo vnitřní migrace se poněkud zvýšilo - na 211 osob. Za posledních deset let se jedná o třetí nejvyšší saldo vnitřní migrace po letech 2004 a 2010. Jen pro doplnění: uvnitř kraje (mezi jihočeskými obcemi) se stejně jako v předešlých letech stěhovalo zhruba 11 tisíc osob, do změn v počtu obyvatel kraje se to však nepromítá.

2. Pohyb obyvatelstva ve správních obvodech ORP Jihočeského kraje v letech 2008 až 2013

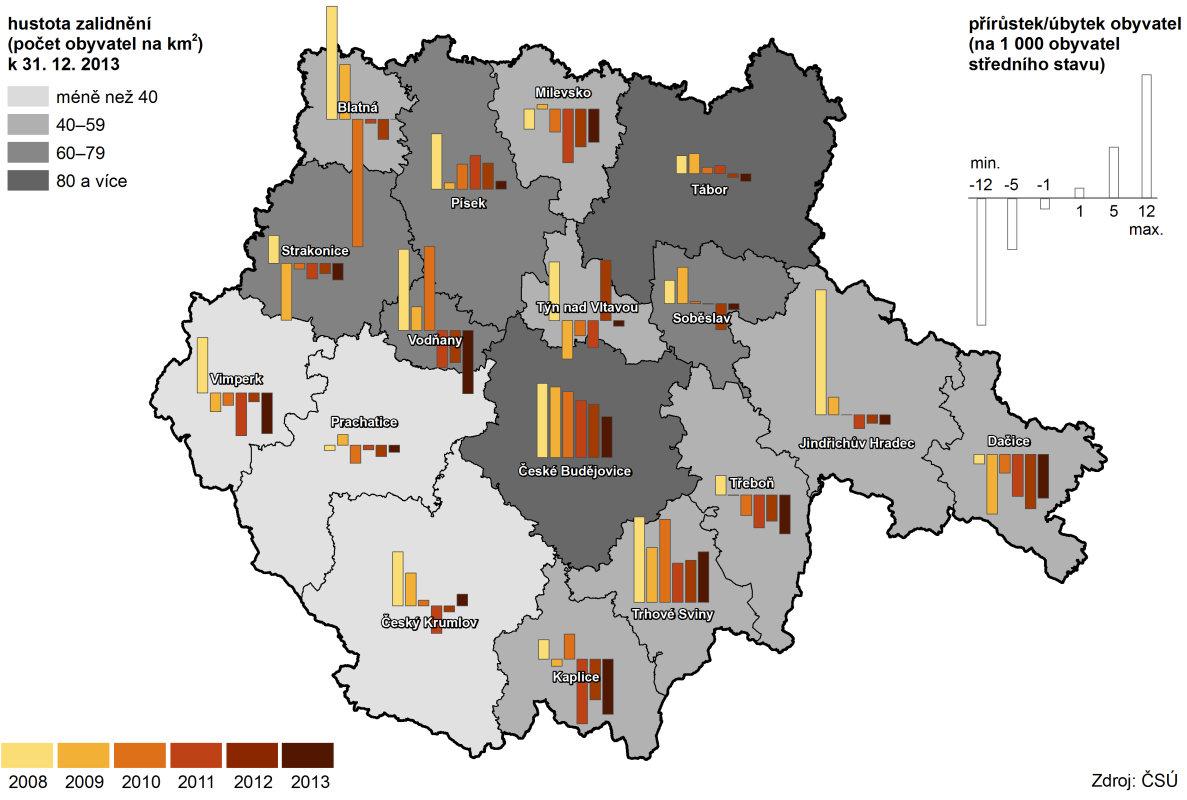

Zdroj: ČSÚ

Přírůstek počtu obyvatel zaznamenaly

Z vnitroregionálního pohledu existují určité rozdíly ve vývoji počtu obyvatel, které dokumentuje kartogram podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností

každým rokem SO ORP Č. Budějovice, Trhové Sviny a Písek

(SO ORP). V letech 2008–2013 zaznamenávaly každoročně přírůstky počtu obyvatel SO ORP České Budějovice, Písek a Trhové Sviny. V souhrnu za šestileté období byl kladný i přírůstek obyvatel např. v SO ORP Jindřichův Hradec, Český Krumlov, Tábor a Vodňany. Uvedené obvody byly v úhrnu uplynulých šesti let migračně aktivní, stěhování bylo rozhodující a někde i jedinou příčinou zvyšování počtu obyvatel. Výjimku představoval pouze migračně pasivní obvod Český Krumlov, jehož ztrátu ze stěhování vykompenzoval přírůstek přirozené měny.

Naopak každoročně ubývalo obyvatel na Dačicku.

Naopak každoroční úbytek počtu obyvatel byl po celé sledované období zaznamenán v SO ORP Dačice. V úhrnu za 6 let byl přírůstek obyvatel záporný zejména v obvodech Milevsko, Kaplice, Třeboň, Strakonice a Vimperk. Úbytek obyvatel v nich způsobila jak ztráta z migrace, tak ztráta z přirozené měny. Pouze na Kaplicku šlo jednoznačně o odliv obyvatel stěhováním, když výsledek přirozené měny byl kladný (mezi SO ORP kraje byl v přepočtu na obyvatele nejvyšší).

Graf 5 Cizinci v Jihočeském kraji podle vybraného státního občanství

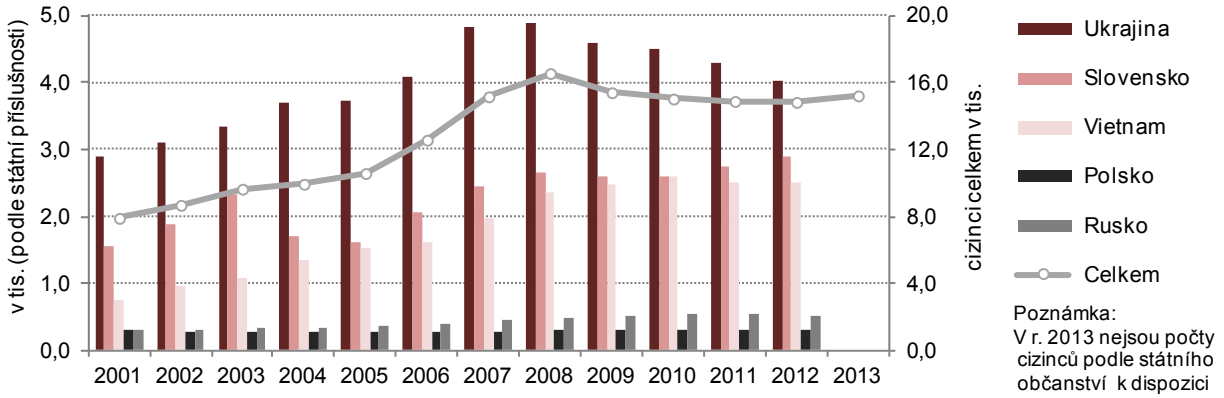

Cizinci se na obyvatelstvu kraje podíleli 2,4 %.

Počet cizinců (bez azylantů) v kraji se v roce 2013 meziročně mírně zvýšil. V předchozích letech (od roku 2001) se počet cizinců nejprve významně zvyšoval až do zlomového roku 2008, poté pozvolna až do roku 2012 klesal. Koncem roku 2013 žilo v kraji 15,2 tis. cizinců. Ve srovnání s rokem 2008 je to o 8 % méně, ale ve srovnání s rokem 2001 jde téměř o dvojnásobný počet.

Podíl cizinců na obyvatelstvu (2,4 %) řadí kraj mezi regiony s jejich nižším zastoupením. Nejvyšší podíl cizinců měla Praha (13 %) a Karlovarský kraj (6,3 %).

Dvě třetiny cizinců tvoří Ukrajinci, Slováci a Vietnamci.

Údaje o státním občanství cizinců žijících v kraji koncem roku 2013 zatím nebyly k dispozici. Poslední dostupné údaje byly k 31. 12. 2012. Podle nich dvě třetiny cizinců představovali Ukrajinci, Slováci a Vietnamci. Za 10 let se v kraji zvýšil počet Ukrajinců o 30 %, Slováků o 50 % a největší nárůst byl zaznamenán u Vietnamců, jejichž počet se zvýšil na dva a půl násobek.

Porodnost meziročně klesla a byla za posledních 6 let nejnižší. Zapříčinila zápornou hodnotu salda přirozené měny.

V roce 2013 se v kraji živě narodilo 6 374 dětí, což představuje porodnost 10,0 ‰. Po roce 2008, kdy dosáhla svého vrcholu (11,3 ‰) v období od roku 1994, porodnost klesala s přechodným zvýšením v roce 2012. V roce 2013 dosáhla stejně jako v roce 2011 nejnižší hodnoty za posledních 6 let (ale jak je vidět v grafu 8 na straně 13 v letech 1995–2005 byla ještě nižší). Ve srovnání s celorepublikovým průměrem byla v kraji v posledních deseti letech nižší porodnost (s výjimkou roku 2012), na rozdíl od doby před rokem 2003. V posledních letech úroveň porodnosti ČR významně ovlivňoval Středočeský kraj a Praha; v obou porodnost již 7 let překračovala 11 ‰.

Na počtu živě narozených se téměř 48 % podílely prvorozené a 38 % druhorozené děti, 10 % dětí bylo v pořadí třetím a 4 % čtvrtým a dalším dítětem matky. Ve srovnání se strukturou narozených před 10 lety se zvýšil o 1 procentní bod podíl prvorozených na úkor druhých a třetích dětí.

Graf 6 Živě narozené děti podle věku matky při narození dítěte v Jihočeském kraji

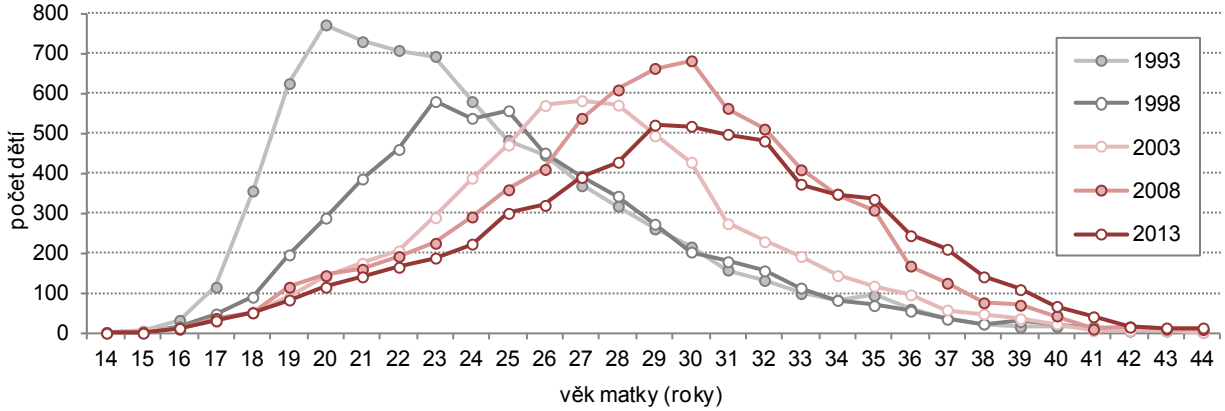

Mateřství je odkládáno do pozdějšího věku.

Graf 6 dokumentuje postupné odkládání mateřství do pozdějšího věku. Zatímco před dvaceti lety byl nejčetnější věk rodiček 20 let, v roce 2013 se děti nejčastěji rodily ženám ve věku 29 let. Navíc lze sledovat i absolutní snížení počtu dětí v modálním věku matky a s tím i zvyšující se variabilitu jednotlivých křivek. V roce 2013 byl průměrný věk matky 30,3 let. Matkám při narození prvního dítěte bylo v průměru 28,3 let, přitom ještě v roce 1999 byly prvorodičky o 4 roky mladší a v roce 1994 byly o 6 let mladší. Ve srovnání s ČR (28,7 let) jsou prvorodičky v kraji mladší; v mezikrajovém srovnání má nejstarší prvorodičky Praha (30,9 roku) a nejmladší Karlovarský kraj (27,1 roku).

Podíl dětí narozených mimo manželství roste.

V roce 2013 pokračoval dlouhodobý růst počtu i podílu dětí narozených mimo manželství[1]. Mimo manželství se v kraji narodilo 45,7 % dětí, to je ve srovnání s hodnotou za ČR o 0,7 procentního bodu více. Mezi kraji existují v podílu dětí narozených mimo manželství značné rozdíly; v roce 2013 od 37,4 % ve Zlínském kraji po 60,7 % v kraji Karlovarském.

Graf 7 Živě narozené děti podle rodinného stavu matky a podíl dětí narozených mimo manželství v Jihočeském kraji

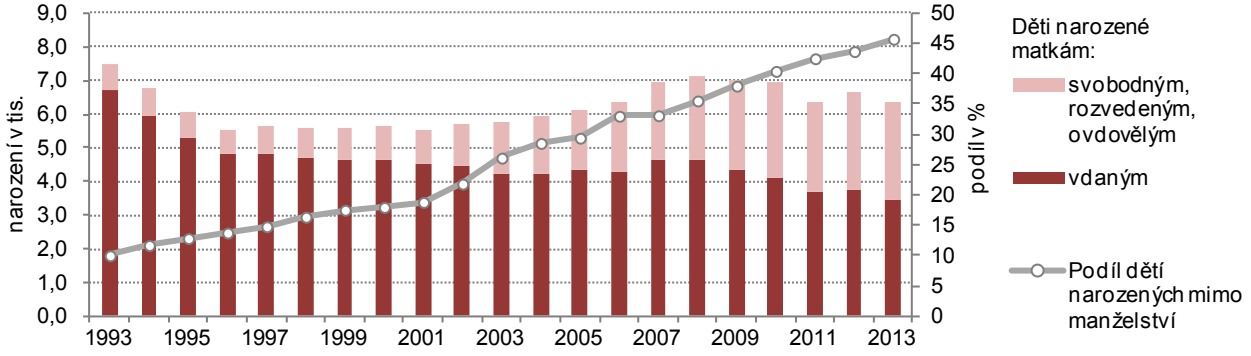

Očekávané narození dítěte není důvodem k uzavření manželství.

Očekávané narození dítěte není důvodem k uzavření manželství. Toto konstatování lze odvodit z demografického ukazatele „předmanželské koncepce“, který udává, kolik procent živě narozených dětí se narodilo jako první v pořadí vdané matce v nynějším manželství do sedmi měsíců od sňatku. Je to jinými slovy podíl dětí, které jejich rodiče čekali už před svatbou. Zatímco v 80. a v první polovině 90. let tvořil v ČR (a v kraji podobně) podíl těchto dětí víc než polovinu narozených, v roce 2004 to v kraji bylo 35 % a v roce 2013 již jen 25,6 %.

[1] Z dostupných údajů ovšem nelze zjistit, kolik z dětí narozených mimo manželství se skutečně narodilo svobodným matkám žijícím v domácnosti bez partnera a kolik jich žije v úplných rodinách bez uzavření sňatku.

Graf 8 Porodnost a úmrtnost v Jihočeském kraji

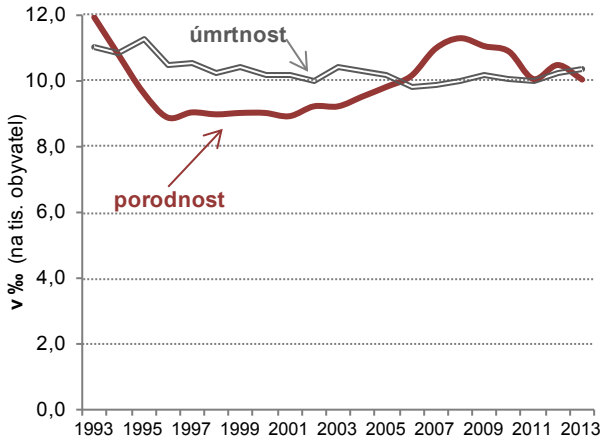

Graf 9 Kojenecká a novorozenecká úmrtnost v Jihočeském kraji

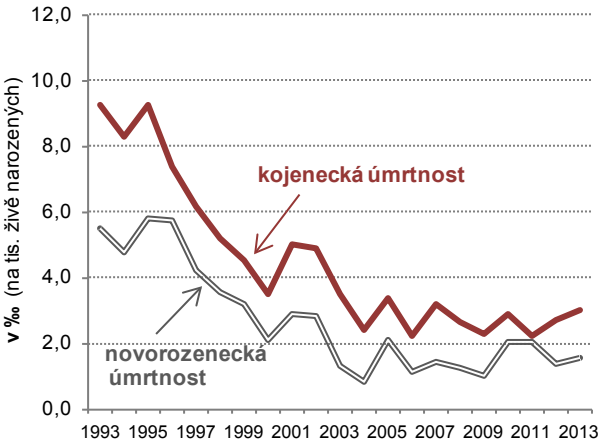

Úmrtnost meziročně mírně vzrostla, nicméně dlouhodobě si i nadále udržuje nižší úroveň.

Na rozdíl od živě narozených, jejichž počty meziročně klesly, počty zemřelých se v roce 2013 zvýšily a početně převýšily i živě narozené. Saldo přirozené měny tak po sedmi letech kladných hodnot spadlo do hodnot záporných. V Jihočeském kraji v roce 2013 zemřelo 6 604 osob, z toho bylo 3 294 žen a 3 310 mužů. Zatímco počty zemřelých mužů meziročně klesly, počty zemřelých žen se zvýšily. V přepočtu na 1 tis. obyvatel úmrtnost v roce 2013 činila 10,4 ‰, z toho mužů 10,6 ‰ a žen 10,2 ‰. Za obyvatelstvo celkem a také za ženy jde o nejvyšší úmrtnost během posledních 10 let, za muže byla vyšší úmrtnost v letech 2004 a 2012. Z hlediska dlouhodobého vývoje (za posledních 50 let) lze stále hovořit o nižší hladině úmrtnosti. V kraji byla nejnižší úmrtnost zjištěna v roce 2006 - 9,8 ‰.

Nejčastější příčinou úmrtí jsou dlouhodobě nemoci oběhové soustavy.

Nejčastější příčinou smrti byly nemoci oběhové soustavy (45,5 % úmrtí) a novotvary (26,1 % úmrtí). Nemoci oběhové soustavy byly příčinou úmrtí častěji u žen (48 % úmrtí) než mužů (43 % úmrtí) a naopak novotvary jsou častější příčinou smrti mužů (27 % úmrtí, ženy 25 % úmrtí). Na počtu zemřelých se 80 % podílely osoby v poproduktivním věku (z toho 11,4 % ve věku 65–69 let, 24 % osoby ve věku 70–80 let, 44,5 % ve věku 80 a více let), 19,6 % osoby v produktivním věku a 0,4 % děti.

Novorozenecká i kojenecká úmrtnost dlouhodobě klesají a v rámci ČR mají podprůměrnou či průměrnou úroveň.

Kojenecká a novorozenecká úmrtnost mají dlouhodobě klesající trend, i když v roce 2013 meziročně v kraji vzrostly. V roce 2013 zemřelo 19 dětí do 1 roku, z toho bylo 10 novorozenců, což představuje kojeneckou úmrtnost 3,0 ‰ a novorozeneckou úmrtnost 1,6 ‰. V porovnání s průměrem za republiku byla v Jihočeském kraji míra novorozenecké i kojenecké úmrtnosti poněkud vyšší. Novorozeneckou úmrtnost měl nejnižší Středočeský kraj (0,8 ‰) a nejvyšší Zlínský kraj (3,0 ‰), kojenecká úmrtnost byla v roce 2013 zaznamenána nejnižší v Karlovarském kraji (1,1 ‰) a nejvyšší v Libereckém kraji (4,4 ‰).

Během uplynulých šesti let byla nejnižší úmrtnost v okrese Český Krumlov, nejvyšší v okrese Písek.

Mezi jihočeskými okresy měl v průměru za posledních šest let nejnižší hrubou míru úmrtnosti (9,1 ‰) a také nejvyšší míru porodnosti (11,3 ‰) okres Český Krumlov. Naopak nejvyšší úmrtnost (10,9 ‰) a nejnižší porodnost (9,9 ‰) byly zaznamenány v okrese Písek, kde je vlivem věkové skladby saldo přirozené měny dlouhodobě záporné (kladná hodnota byla naposled zaznamenána v roce 1981). V roce 2013 byla nejvyšší míra porodnosti v táborském okrese (10,5 ‰), současně zde však byla i nejvyšší úmrtnost (11,3 ‰), která zapříčinila záporné saldo přirozené měny. Z jihočeských okresů zaznamenaly v roce 2013 kladnou hodnotu salda přirozené měny pouze okresy Český Krumlov, České Budějovice a Prachatice.

Graf 10 Porodnost a úmrtnost v okresech Jihoč. kraje v letech 2008–2013

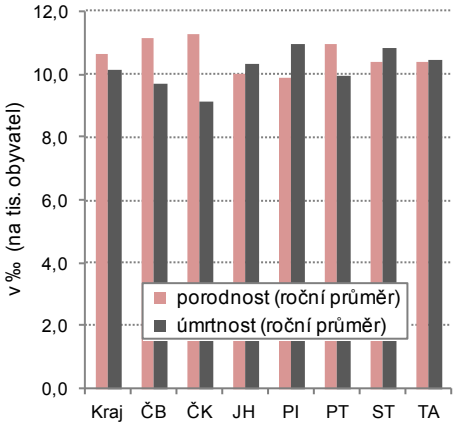

Graf 11 Obyvatelstvo Jihočeského kraje v předproduktivním a poproduktivním věku a průměrný věk Jihočechů

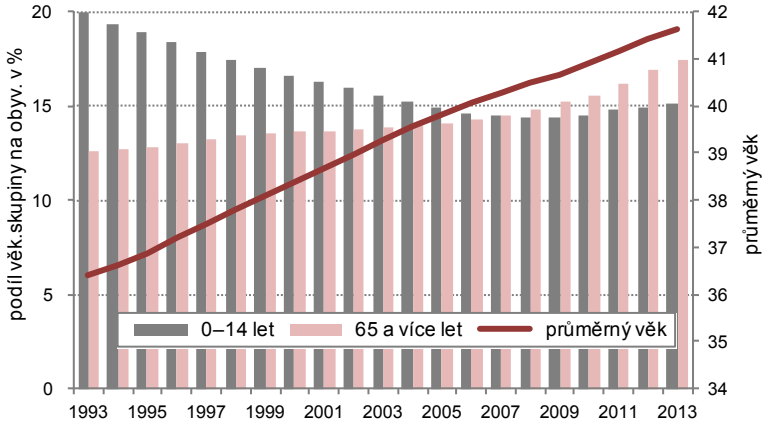

Pokračuje proces stárnutí jihočeské populace.

Koncem roku 2013 průměrný věk obyvatel kraje činil 41,6 let: u žen 42,9 let a u mužů 40,3 let. Průměrný věk v kraji byl o málo vyšší než průměrný věk populace celé České republiky (ČR 41,5). Zatímco průměrný věk Jihočešek se rovnal průměrnému věku žen v ČR, muži z jižních Čech byli o 0,3 roku starší. Za uplynulá dvě desetiletí se průměrný věk v kraji zvýšil o více než 5 let. Stejně jako pro Českou republiku platí i pro Jihočeský kraj, že jeho populace stárne.

Podíl osob starších 64 let se stále zvyšuje, v posledních letech i na úkor osob v produktivním věku.

Proces je zřejmý především z dlouhodobějšího pohledu. Z grafu 11, který porovnává podíl dětí a osob v poproduktivním věku na obyvatelstvu Jihočeského kraje je patrné, že se s postupem času zvyšuje podíl osob starších 65 let převážně na úkor osob mladších 15 let. Od roku 2009, kdy se nepatrně zvyšuje i podíl dětské složky (vlivem zvýšené porodnosti), se podíl starších 64 let zvyšoval na úkor osob v produktivním věku.

Graf 12 Věkové složení obyvatelstva Jihočeského kraje

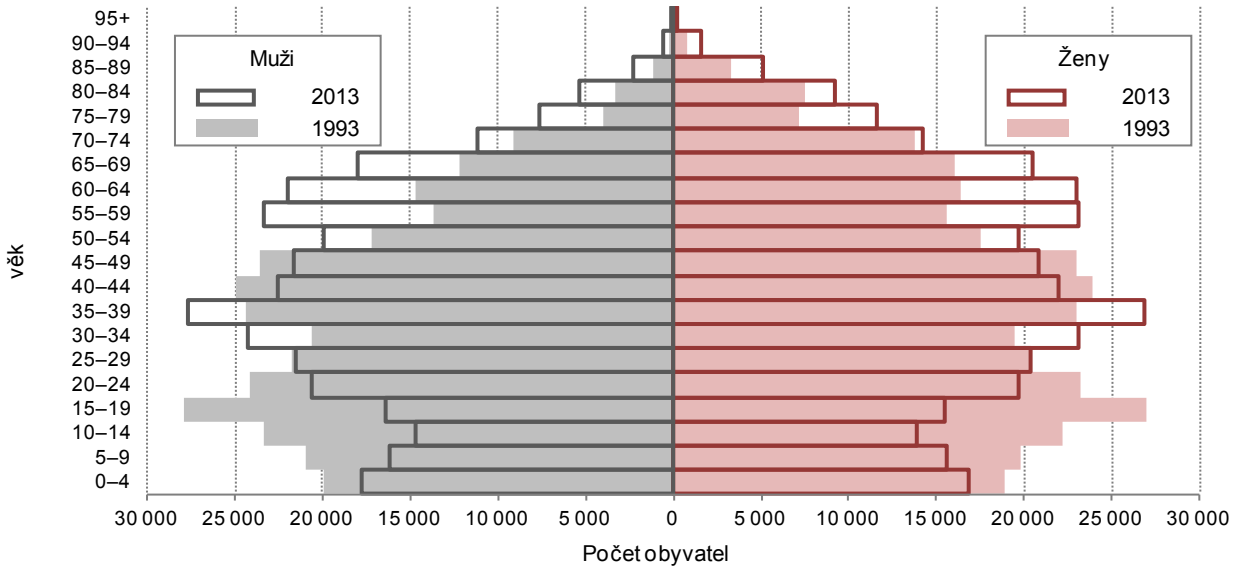

Stárnutí obyvatelstva je patrné rovněž ze „stromu života“

Ze „stromu života“ (graf 12) je patrné jak se posouvají nejsilnější věkové ročníky. Poválečné ročníky se v roce 2013 přiblížily a někteří již překročili hranici 65 let a početná generace „husákových dětí“, která do určité míry ovlivnila nárůst porodnosti kolem roku 2008, stojí na prahu čtyřicítky.

… a také z hodnoty indexu stáří: na 100 dětí připadá 116 osob ve věku 65 let a více.

Stárnutí populace se odráží rovněž v indexu stáří; ten vyjadřuje kolik osob ve věku 65 a více let připadá na 100 dětí do 15 let. V roce 2007 index stáří překročil hodnotu 100 a stále se zvyšuje. Koncem roku 2013 již na 100 dětí připadalo v kraji 116 seniorů, to je jen o málo víc než v celé České republice (115,7 seniorů). Pro muže dosahuje index stáří nižších hodnot - na 100 chlapců připadá 95 mužů starších 65 let. Naopak v případě žen dosahuje hodnot vyšších - na 100 děvčat připadá 138 seniorek (vyšší než 100 je již od roku 2000).

3. Děti ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2013

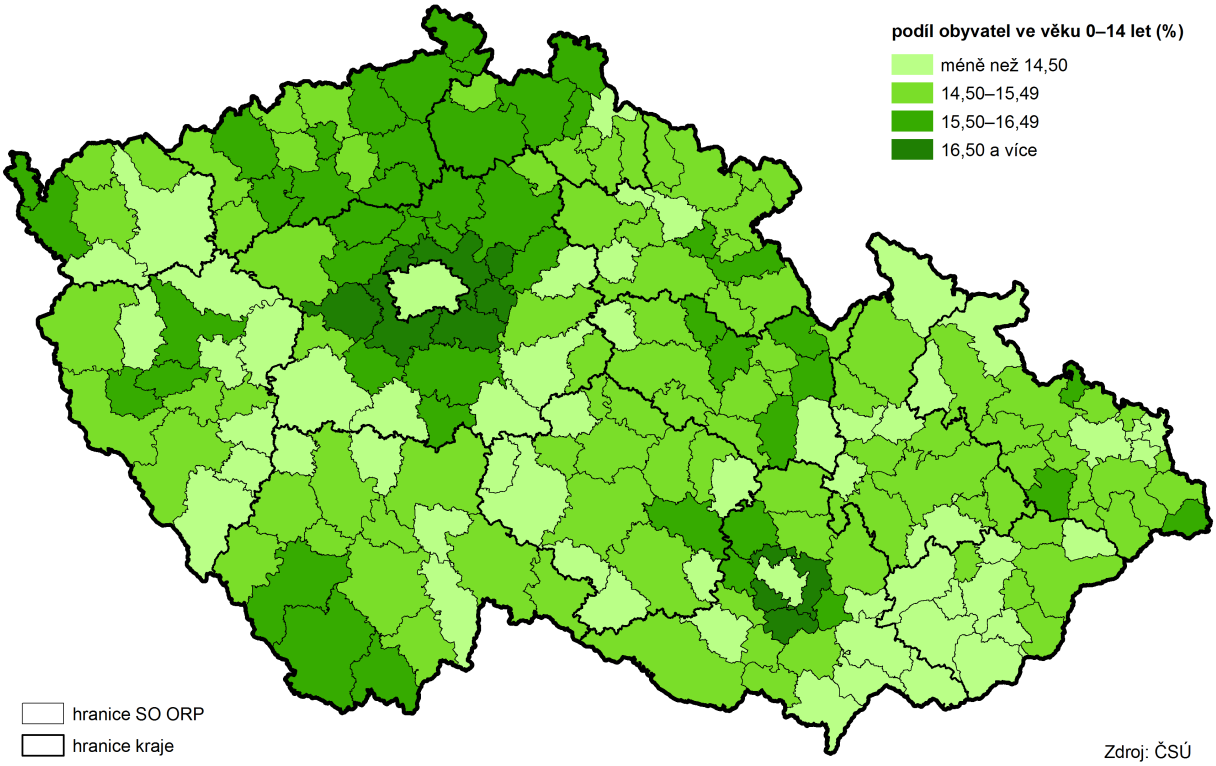

K nejmladším SO ORP patří Kaplice, Český Krumlov a Týn nad Vltavou,

Z vnitroregionálního pohledu měly mezi SO ORP Jihočeského kraje nejsilnější podíl dětské složky obvody Český Krumlov a Kaplice. V těchto dvou obvodech jako jediných v kraji v roce 2013 ještě převažovaly děti nad seniory – na 100 dětí připadalo na Kaplicku 87 seniorů a na Českokrumlovsku 96 seniorů. Kaplicko má rovněž nejmladší populaci – průměrný věk 39,8 let. K nejmladším obvodům patřil i Týn nad Vltavou s druhým nejnižším průměrným věkem v kraji 40,4 roku, shodně s SO ORP Český Krumlov.

…naopak nejstarší obvody jsou Milevsko a Blatná.

Naopak nejmenší podíl dětské složky byl v obvodech Milevsko a Blatná. V SO Milevsko, s průměrným věkem obyvatelstva 43,7 roku, na 100 dětí připadá 160 seniorů. Na Blatensku, s průměrným věkem obyvatelstva 42,7 roku, připadalo na 100 dětí 139 seniorů.

Naděje dožití při narození se za 20 let zvýšila u mužů o víc než 6 let a u žen o víc než 4 roky.

Naděje dožití se dlouhodobě zvyšuje. Pro muže narozené v roce 2013 představovala 75,38 let (před 20 lety byla o 6 let nižší) a pro ženy 80,93 let (před 20 lety byla o 4 roky nižší). V roce 2013 byl u žen v Jihočeském a Plzeňském kraji zaznamenán nepatrný pokles naděje dožití, ale z tohoto jediného roku zatím nemůžeme vyvozovat nějaké závěry. Naděje dožití v kraji odpovídá zhruba průměru ČR, Jihočeši mají naději dožití ve srovnání s ČR poněkud vyšší a Jihočešky poněkud nižší. Mezi kraji ČR měli nejvyšší naději dožití Pražané a nejnižší v Ústeckém kraji.

Sňatečnost klesá,

V roce 2013 byl v kraji uzavřen historicky nejnižší počet sňatků (2 600). Pro tři čtvrtiny ženichů i nevěst byl sňatek jejich prvním. Průměrný věk při prvním sňatku u ženichů činil 31,3 let a u nevěst 28,4 let.

zvyšuje se průměrný věk při uzavírání sňatku.

Sňatečnost má dlouhodobě klesající trend s občasnými výkyvy. (Např. v roce 2007 počet sňatků vzrostl díky příznivé „konstelaci šťastných čísel“ - v sobotu 7. 7. 2007 bylo uzavřeno 8 % sňatků.) Průměrný věk snoubenců při prvním sňatku sice v roce 2013 proti předchozímu roku poněkud klesl, dlouhodobě se však zvyšuje – za deset let u ženichů i nevěst přibližně o 2,5 roku. Sňatečnost v kraji se příliš neodlišovala od celorepublikových hodnot. Mezi kraji měla v uplynulém desetiletí nejvyšší sňatečnost Praha a nejnižší Zlínský kraj.

Rozvodovost sice vzrostla o 10 %, odpovídá však průměru za posledních 30 let.

Počet rozvedených manželství v roce 2013 se v meziročním srovnání zvýšil o desetinu. Rozvedeno bylo celkem 1 747 manželství, v 80 % případů šlo o první rozvod manželství. Podle délky trvání svazku tvořily 42 % rozvody manželství delší 15 let. Podle počtu dětí šlo nejčastěji o manželství bez nezletilých dětí

(42 %), z 31 % o manželství s jedním nezletilým a z 27 % o manželství se dvěma a více nezletilými dětmi. Rozvodovost (počet rozvodů na 1 000 obyvatel) se v Jihočeském kraji dlouhodobě, již od roku 1984, pohybovala od 2,5 do 3,2 ‰ (tj. 1 500 až 2 tis. rozvodů za rok). V roce 2013 byla hodnotou 2,7 ‰ těsně pod hodnotou třicetiletého průměru.

Index rozvodovosti byl 67 %.

Index rozvodovosti za rok 2013, tedy počet rozvodů uzavřených v roce 2013 k počtu sňatků uzavřených ve stejném roce, dosáhl historicky nejvyšší hodnoty - 67 %. Vysoký index rozvodovosti souvisí s dlouhodobým poklesem sňatečnosti, zatímco rozvodovost se pohybuje v určitém ne příliš širokém pásmu hodnot. Před 30 lety dosahoval index rozvodovosti 32 % a před 50 lety 13 %.

Graf 13 Sňatečnost a rozvodovost v Jihočeském kraji

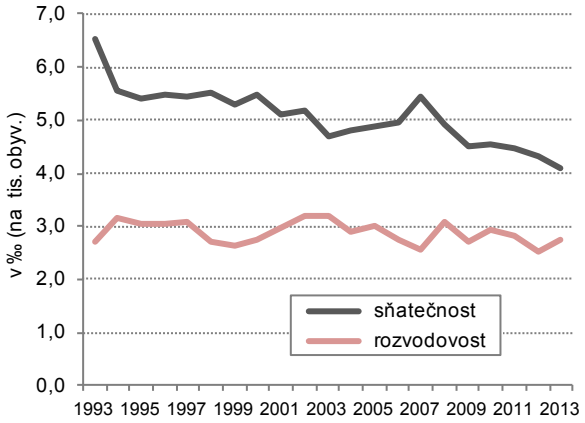

Graf 14 Potraty v Jihočeském kraj

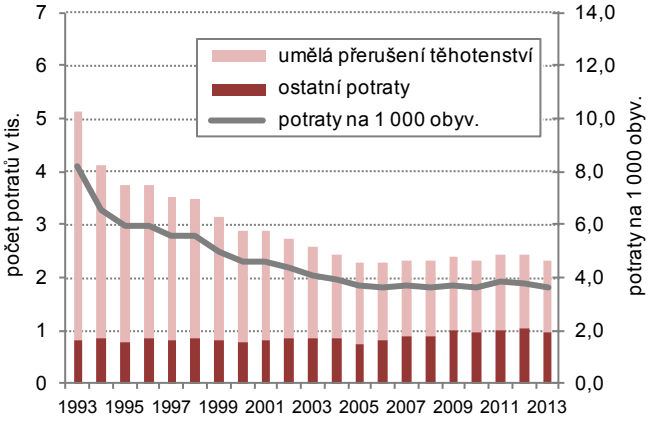

Míra potratovosti v kraji meziročně klesla;

Míra potratovosti vyjádřená počtem potratů na tisíc obyvatel v roce 2013 oproti roku 2012 klesla. Vývoj tohoto ukazatele za posledních 20 let má klesající trend; v roce 1993 míra potratovosti přesahovala 8 %, od roku 2004 se pohybuje pod hranicí 4%. V dlouhodobém srovnání míra potratovosti v Jihočeském kraji obvykle převyšuje průměr ČR, pouze v letech 2003–2010 byla podprůměrná.

Při pohledu na strukturu potratů v dlouhodobém horizontu klesá počet umělých přerušení těhotenství, zatímco počet ostatních potratů pozvolna spíše roste vlivem vyššího počtu rizikových těhotenství v souvislosti s posunem těhotenství do vyššího věku. Rok 2013 vybočil z tohoto trendu – počet ostatních potratů zaznamenal meziroční pokles.

…stejně jako index potratovosti.

V roce 2013 připadalo v kraji na 100 narozených 36,3 potratů, shodně s hodnotou předchozího roku a téměř shodně s desetiletým průměrem (35,7). Potratem v současné době končí zhruba každé čtvrté těhotenství (26 %), zatímco počátkem 90. let to bylo téměř každé druhé těhotenství (48 %).

2. SOCIÁLNÍ VÝVOJ

Údaje o ekonomické aktivitě obyvatelstva, míře zaměstnanosti či nezaměstnanosti jsou získávány z Výběrového šetření pracovních sil[2] (VŠPS).

Dlouhodobě se trvale zvyšuje počet ekonomicky neaktivních, především důchodců.

Populaci starší 15 let tvořilo v roce 2013 zhruba 541 tis. osob. Oproti minulému roku tak došlo ke snížení o přibližně 900 obyvatel; meziroční pokles obyvatel nad 15 let věku trvá již čtvrtým rokem. Z tohoto počtu je ekonomicky aktivních přibližně 57,6 % a ekonomicky neaktivních 42,4 %. Oproti minulému roku se tak jedná o mírný nárůst počtu ekonomicky neaktivních na úkor pracovní síly a to jak v měřítku relativním, tak i absolutním. Při pohledu na dlouhodobější vývoj však lze zjistit, že demografické změny ve věkové struktuře ve prospěch vyšších (resp. nejvyšších) věkových kategorií se promítají do rostoucího počtu ekonomicky neaktivních, především důchodců, zatímco počet ekonomicky aktivních kolísá.

Pokles ekonomiky byl provázen snížením pracovní síly, zejména ve skupině zaměstnaných.

Na strukturu obyvatelstva podle ekonomické aktivity v posledních letech však nemají vliv pouze faktory demografické, ale projevil se i vliv ekonomické situace v zemi. Došlo ke zvýšení počtu ekonomicky neaktivních (mezi rokem 2008 a rokem 2013 o 8,6 tis. osob), především důchodců. To se promítlo ve snížení pracovní síly (o 11,5 tis. osob); poněkud se (zejména díky ekonomickému poklesu) změnilo i rozložení pracovní síly. Od roku 2008 klesly počty zaměstnaných o 6 %, naopak počty nezaměstnaných vzrostly téměř na dvojnásobek.

I přes pokles osob ekonomicky aktivních v roce 2013 počet zaměstnaných mírně vzrostl…

Zatímco vývoj struktury pracovní síly od roku 2008 nebyl příliš příznivý, rok 2013 přinesl jisté zlepšení. Jak bylo řečeno, došlo k meziročnímu snížení počtu ekonomicky aktivních a to o více než 1 200 osob. Tento úbytek však byl způsoben především poklesem počtu osob ve skupině nezaměstnaných. V absolutním vyjádření se oproti minulému roku jejich počet snížil o více než 1 600 osob. Zároveň tedy došlo k nárůstu stavu zaměstnaných.

Graf 15 Obyvatelstvo starší 15 let podle ekonomického postavení v Jihočeském kraji

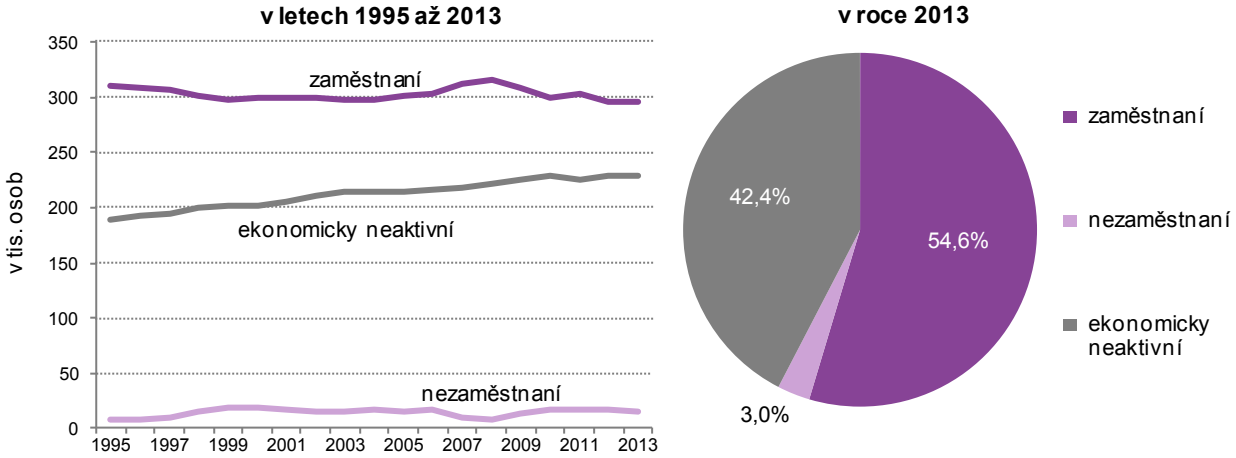

… míra ekonomické aktivity se poněkud snížila.

Díky snížení pracovní síly lehce poklesla i míra ekonomické aktivity[3]. Ta v horizontu posledních deseti let byla v Jihočeském kraji nejvyšší v roce 2007 (59,7 %), nyní je přibližně o 2 procentní body pod touto hodnotou. V celorepublikovém srovnání je také mírně nižší, neboť republikový průměr v roce 2013 je 59,3 %.

Dlouhodobě se zvyšuje míra ekonomické aktivity osob ve věku 55–64 let, v mladších věkových skupinách naopak klesá.

V demografické části publikace je popsáno, že dlouhodobě dochází k nárůstu obyvatel vyššího věku a současně klesá počet obyvatel v nižších věkových skupinách. Tento faktor má samozřejmě značný vliv i na strukturu obyvatelstva podle ekonomické aktivity. Nejvýraznějším déletrvajícím trendem je pokles ekonomické aktivity u nejmladších věkových kategorií z důvodu prodlužující se přípravy na povolání a nárůst ekonomické aktivity osob ve věku 55−64 let vlivem prodlužování věku pro odchod do důchodu.

[2] Výběrové šetření pracovních sil (VŠPS) je organizováno od roku 1993, řídí se definicemi a doporučeními Mezinárodní organizace práce (ILO), respektuje obsahovou náplň celoevropského šetření Labour Force Survey a jeho data jsou mezinárodně srovnatelná.

[3] Míra ekonomické aktivity vyjadřuje podíl osob zaměstnaných a takových nezaměstnaných, kteří aktivně hledají práci a jsou schopni k nástupu do práce okamžitě nebo nejpozději do 14 dnů, na celkovém počtu obyvatel. Tento ukazatel se počítá pouze za osoby patnáctileté a starší.

Nárůst zaměstnaných osob se týkal především vyšších věkových skupin.

Při pohledu na věkovou strukturu je zřejmé, že mírný meziroční nárůst zaměstnaných osob způsobil především nárůst zaměstnaných ve věku 60 a více let. Přibylo téměř 4,5 tisíce pracujících osob „důchodového věku“. V ostatních věkových kategoriích u zaměstnaných docházelo k většímu či menšímu poklesu. Již bylo zmíněno, že byl zaznamenán vcelku výrazný pokles nezaměstnaných. Tento pokles byl registrován především ve skupině 45 a více let.

Zvýšení počtu ekonomicky neaktivních se týkalo především osob ve středním věku.

Ve skupině ekonomicky neaktivních v roce 2013 meziročně stagnovaly počty osob v nejmladší věkové skupině. Počty neaktivních osob nad 45 let věku dokonce mírně poklesly. Naproti tomu však meziročně vzrostly počty ekonomicky neaktivních ve věkové kategorii 30–44 let a to dokonce o více než 7 %. Tento nárůst může být vysvětlen například odchodem žen na mateřskou dovolenou.

Graf 16 Obyvatelstvo Jihočeského kraje starší 15 let podle ekonomické aktivity a věku

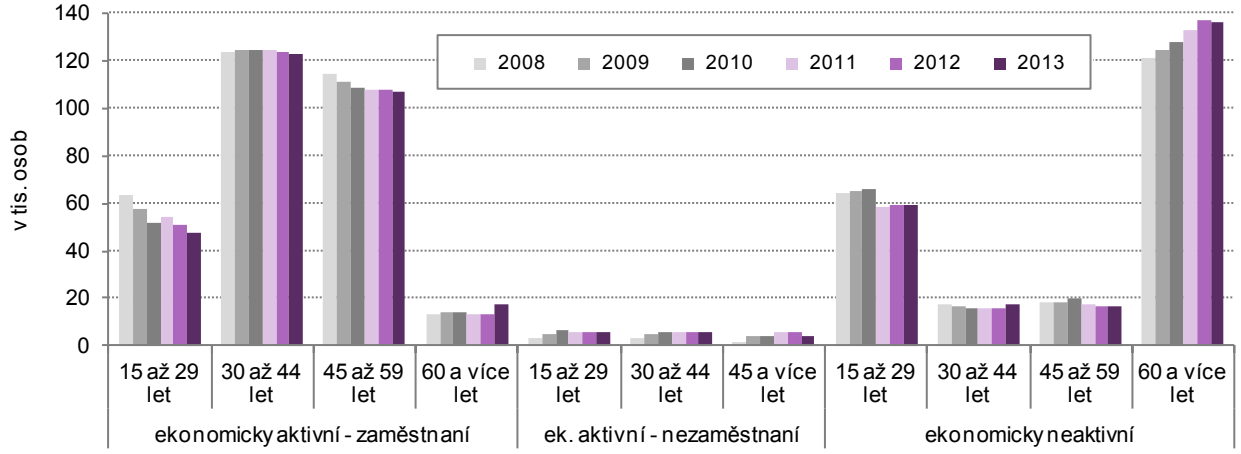

Mezi zaměstnanými se dlouhodobě snižuje podíl primárního sektoru, podíl zaměstnanců s nižším vzděláním, …

Počet zaměstnaných, kteří tvoří největší část obyvatel nad 15 let, dlouhodobě kolísá; v roce 2013 jejich počet vzrostl o téměř 400 osob. Ve struktuře podle sektorů dlouhodobě klesá podíl primárního sektoru a naopak se zvyšuje podíl sekundárního a terciárního sektoru. Růst vzdělanosti se promítá do rostoucího podílu osob s vyšším vzděláním. Ekonomická recese se v letech 2009 a 2010 projevila hlubším poklesem počtu zaměstnaných se středním vzděláním bez maturity. V roce 2013 pokračoval pokles zaměstnaných se středoškolským vzděláním bez maturity i s maturitou, naproti tomu dále rostl počet zaměstnaných vysokoškoláků.

Graf 17 Zaměstnaní v Jihočeském kraji podle sektorů, vzdělání a postavení v zaměstnání

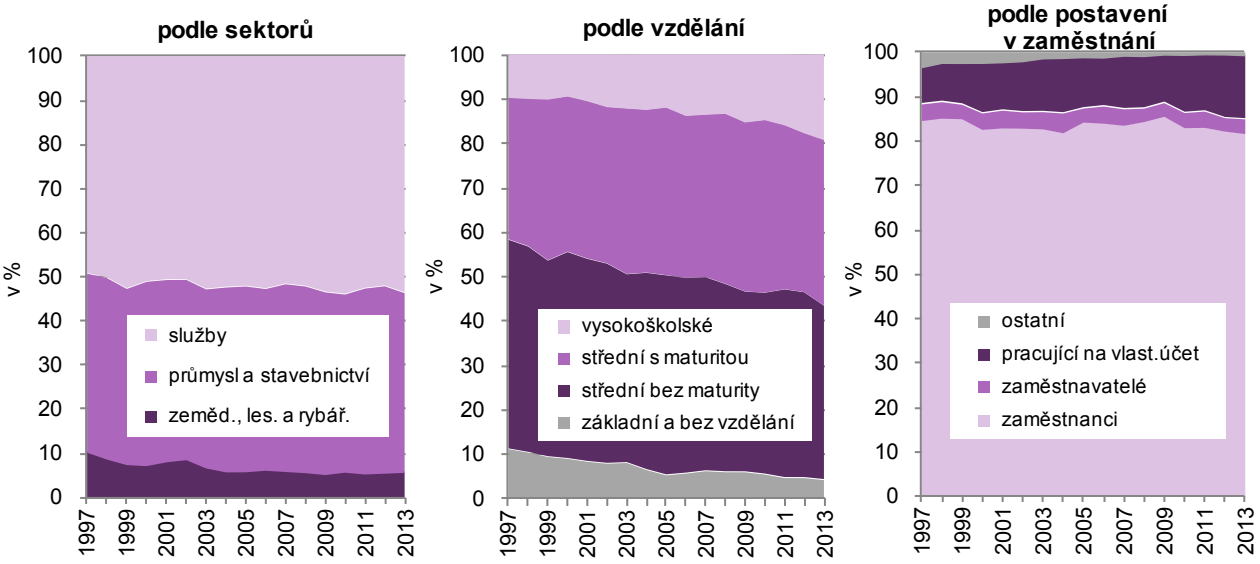

snižuje se i podíl zaměstnanců ve prospěch osob pracujících na vlastní účet.

Vývoj zaměstnanosti z hlediska postavení v zaměstnání zaznamenal v dlouhodobějším horizontu jedinou změnu. Zvyšuje se podíl pracujících na vlastní účet na úkor zaměstnanců. Podíl zaměstnavatelů dlouhodobě kolísá. Za tuto změnu ve struktuře může pravděpodobně ekonomický pokles v posledních letech. I přes změny ve struktuře však výraznou část pracujících tvoří stále osoby v zaměstnaneckém postavení.

Počet nezaměstnaných v kraji se v letech 2009 a 2010 zdvojnásobil, v roce 2013 se jejich počet meziročně již nezvyšoval.

Druhou skupinu ekonomicky aktivních představují nezaměstnaní. Po roce 2008 v souvislosti se zhoršující se ekonomickou situací v zemi počty nezaměstnaných značně vzrostly. Z hlediska věkové struktury se nárůst nezaměstnaných osob v Jihočeském kraji týkal všech věkových kategorií, procentuálně nejvíce byla zasažena skupina osob nad 45 let věku. Mezi kraji ČR nejvyšší nárůst nezaměstnanosti zaznamenaly kraje s podprůměrnou mírou nezaměstnanosti (s výjimkou Plzeňského), mezi které patří i Jihočeský kraj; po roce 2008 se během dvou let počty nezaměstnaných v Jihočeském kraji zvýšily téměř dvojnásobně.

Mezi roky 2013 a 2012 počet nezaměstnaných v České republice vzrostl, avšak rozdíly mezi kraji jsou značné. Jihočeský kraj patří mezi 6 krajů, ve kterých došlo ke snížení počtu nezaměstnaných; nejvyšší pokles byl zaznamenán v kraji Jihomoravském – o 14,3 % (absolutně o 6,8 tisíce osob). Naopak nejvyšší nárůst byl v kraji Olomouckém o 16,9 % (absolutně o 4,1 tisíce osob).

V kraji meziročně poklesla nezaměstnanost mužů i žen.

Při hodnocení nezaměstnanosti z pohledu meziročních přírůstků v obecné míře nezaměstnanosti v kraji v letech 2009 a 2010 strmě vzrostla především nezaměstnanost mužů (za dva roky na trojnásobek). Obecná míra nezaměstnanosti žen se zvyšovala pomaleji (za dva roky o necelou polovinu), a to tak, že se obě hodnoty přiblížily. V roce 2013 obecná míra nezaměstnanosti mužů již třetím rokem klesá, u žen naopak došlo k poklesu poprvé za posledních pět let. Obecná míra nezaměstnanosti se v Jihočeském kraji meziročně snížila o 0,5 procentního bodu. I z následujícího grafu je vidět, že významněji poklesla nezaměstnanost mužů (o 0,8 procentního bodu na hodnotu 4,1 %) než žen (pokles o 0,1 procentního bodu na hodnotu 6,6 %). Obě hodnoty jsou ale hluboko pod průměrem České republiky (5,9 % pro muže a 8,3 % pro ženy).

Graf 18 Obecná míra nezaměstnanosti v Jihočeském kraji a České republice

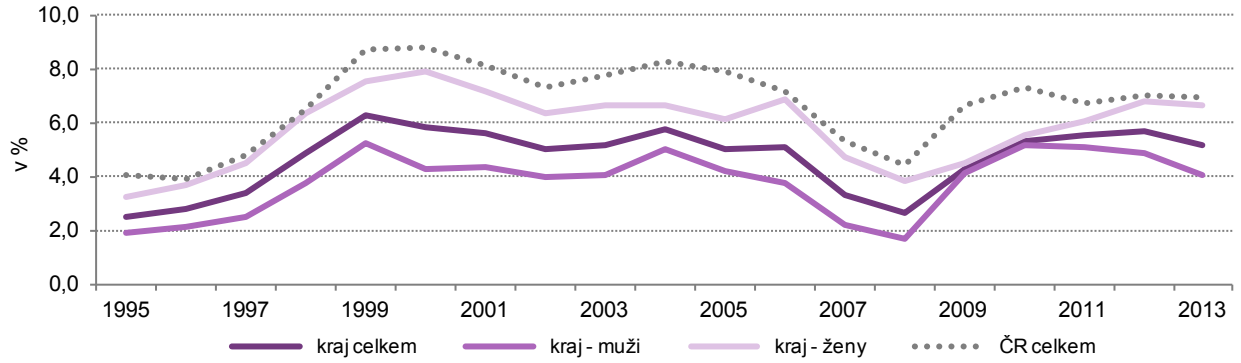

<u>Nezaměstnanost (z údajů MPSV)</u>:

Obdobné trendy ve vývoji nezaměstnanosti, které dokládají výsledky VŠPS, potvrzují i údaje z Ministerstva práce a sociálních věcí.

Počty uchazečů o práci se meziročně zvyšovaly do srpna 2010, na přelomu roku 2010/2011

Počty uchazečů o práci se začaly meziročně zvyšovat[4] na přelomu roku 2008 a 2009. Prudký nárůst nezaměstnaných se projevoval po celý rok 2009 a i polovinu roku 2010. Díky poměrně vysokému srovnávacímu základu pak v roce 2011 a částečně i 2012 docházelo dokonce k mírnému snižování počtu nezaměstnaných osob.

… a od července 2012 po celý rok 2013.

Tendence meziročních poklesů se však zastavila v červnu roku 2012. Od té doby až do konce roku 2013 byly registrovány meziroční nárůsty v počtech uchazečů. Ve všech měsících roku 2013 se přírůstky oproti stejným měsícům předchozího roku pohybovaly v rozmezí 9–14 %.

[4] Vývoj počtu uchazečů o práci je vzhledem k vysokému vlivu sezónní složky hodnocen na základě meziročních změn.

Graf 19 Meziroční změny v počtech uchazečů o zaměstnání v Jihočeském kraji

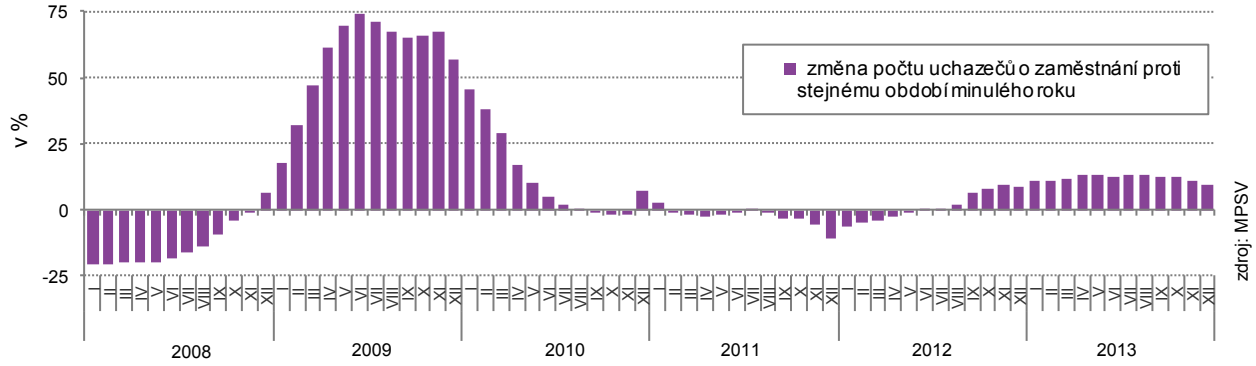

V roce 2010 došlo k obnovení sezónního charakteru nezaměstnanosti.

Nárůst počtu nezaměstnaných osob v roce 2013 je zřejmý i z následujícího grafu. Počty nezaměstnaných se zvedly nejen oproti předchozímu roku, ale dosáhly nejvyšší hodnoty v historii samostatné České republiky. Dále lze vysledovat sezónní charakter tohoto ukazatele. Nejvíce žadatelů o zaměstnání je na úřadech práce registrováno v zimních měsících roku, naopak nejméně uchazečů je v evidenci v měsících letních, a to hlavně díky příležitosti sezónních prací, které jsou do jisté míry závislé na počasí.

Graf 20 Uchazeči o zaměstnání a volná pracovní místa v Jihočeském kraji
(stav ke konci jednotlivých měsíců)

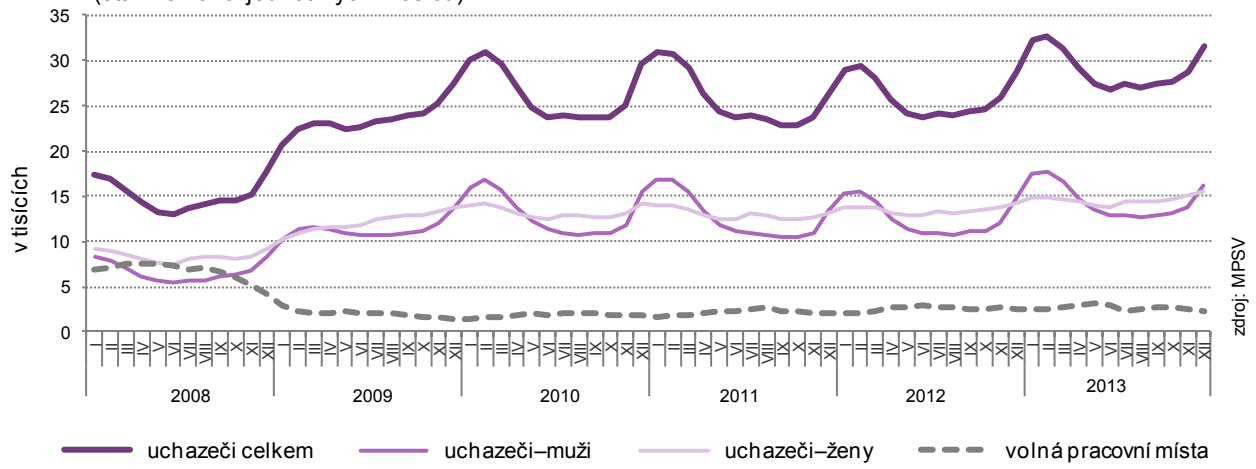

Již čtvrtým rokem bylo v zimním období mezi žadateli víc mužů než žen.

V rámci genderové struktury převažovaly mezi nezaměstnanými až do ledna 2009 ženy. V únoru a březnu 2009 bylo poprvé v Jihočeském kraji více uchazečů o práci než uchazeček. Od roku 2010 je již tradičně v zimních měsících více nezaměstnaných mužů než žen a v letních měsících více žen než mužů. Tato pravidelnost je zapříčiněna právě charakterem nabízených sezónních prací. Vliv sezónnosti na počet registrovaných nezaměstnaných je tak vyšší u mužů než u žen; křivka nezaměstnanosti pro ženy je tedy daleko méně variabilní než pro muže. Přesto i u ní lze najít určité pravidelnosti. Jedním je zvýšení nezaměstnaných žen v zimních měsících – i zde se projevuje určitý vliv sezónních povolání a pak druhé menší navýšení nezaměstnaných v měsících školních prázdnin.

Nabídka volných pracovních míst je i přes mírné zvýšení stále na nízké úrovni.

Koncem roku 2008 došlo spolu s rostoucím počtem uchazečů o zaměstnání na poptávkové straně trhu práce ke značnému úbytku počtu volných pracovních míst. Zatímco na jaře roku 2008 bylo v nabídce 7,5 tis. volných pracovních míst, koncem roku 2009 to bylo již jen 1,5 tisíce. V letech 2010–2013 nabídka volných míst kolísá v rozmezí od 1,5 tis. do 3 tis. Poprvé od ledna roku 2009 se však v měsících dubnu a květnu vyšplhala mírně nad 3 tisíce volných pracovních pozic. Nedostatek pracovních míst v souvislosti se špatnou ekonomickou situací se projevil i v počtu uchazečů na jedno volné pracovní místo. Zatímco koncem roku 2008 byli na jedno volné pracovní místo 4 uchazeči, ve stejném období roku 2013 to bylo již přes 13 osob.

Nezaměstnanost v kraji je na výrazně nižší úrovni než v celé ČR.

Nezaměstnanost vyjádřená podílem nezaměstnaných osob na populaci 15–64 let (roční průměr) se meziročně zhoršila napříč celou Českou republikou. Jihočeský kraj, který má tradičně jednu z nejnižších měr nezaměstnanosti, se svou průměrnou hodnotou 6,5 % zařadil na 4. nejlepší pozici. Nižší nezaměstnanost mají pouze v Hlavním městě Praze, Plzeňském kraji a kraji Středočeském. Nejvyšší podíl nezaměstnaných mají v kraji Ústeckém a Moravskoslezském.

Graf 21 Průměrný podíl nezaměstnaných osob v krajích a České republice

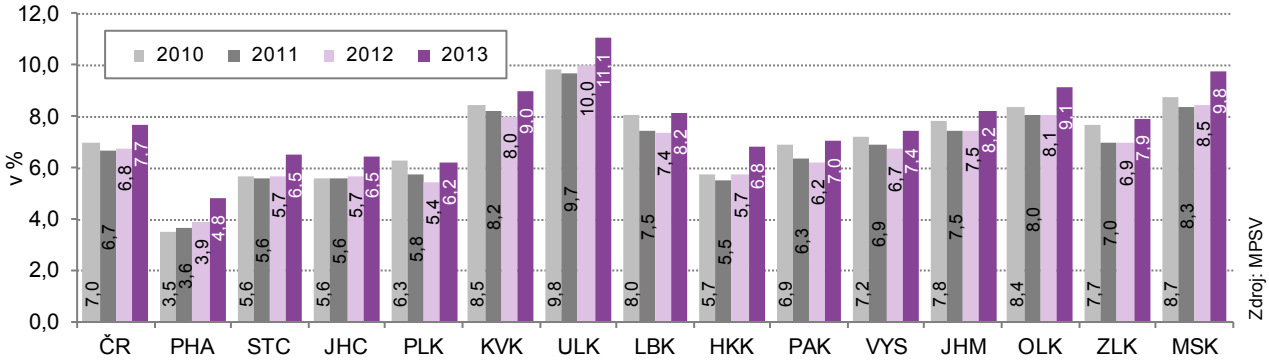

Podíl nezaměstnaných v kraji vzrostl, oproti ostatním krajům byl však přírůstek podprůměrný.

Meziroční absolutní přírůstek v podílu nezaměstnaných osob byl v roce 2013 v České republice roven 0,9 procentním bodům. V Jihočeském kraji se nezaměstnanost oproti loňskému roku zvedla o necelých 0,8 procentního bodu; jedná se o 4. nejnižší nárůst v České republice. Avšak oproti pouze mírným meziročním přírůstkům v předchozích letech je tato změna poměrně výrazná. Za posledních 5 let byl vyšší meziroční přírůstek zaznamenán pouze jednou a to v roce 2009, kdy se nárůst vyšplhal k téměř dvěma procentním bodům.

4. Nezaměstnanost v okresech Jihočeského kraje v letech 2008 až 2013
(stav ke konci jednotlivých měsíců)

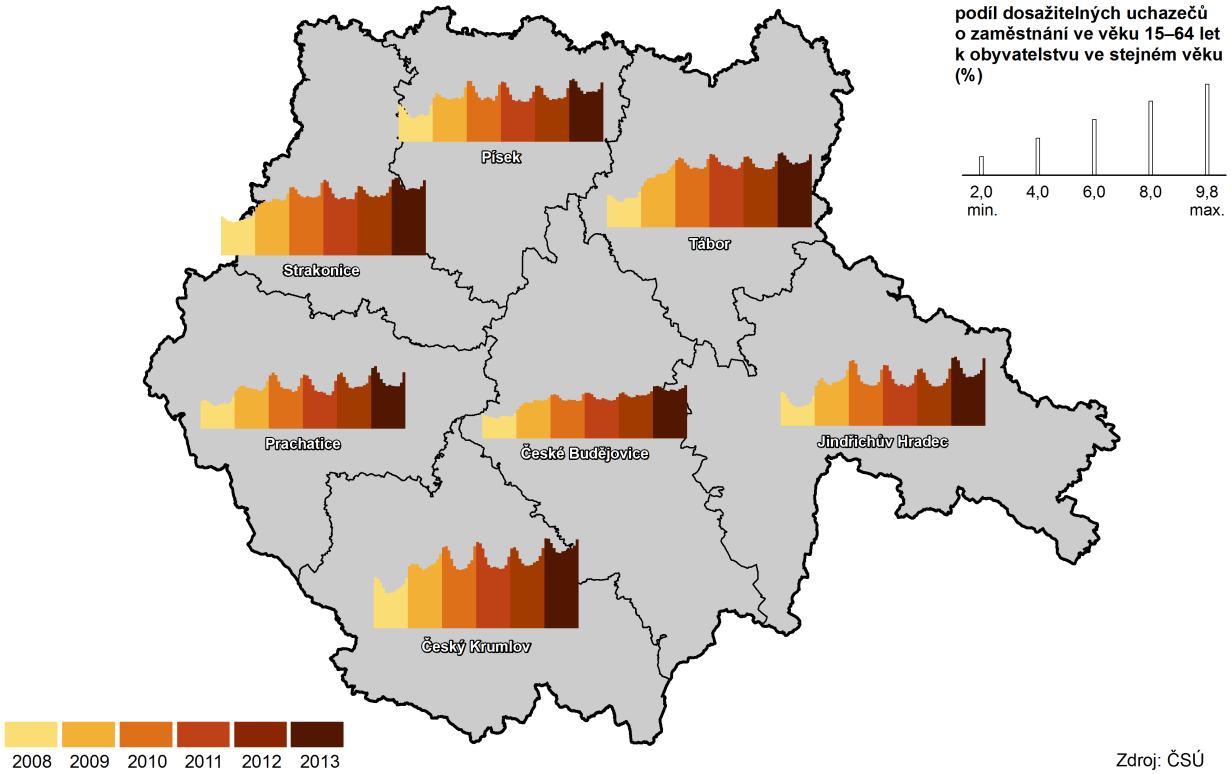

Zdroj: ČSÚ

Mezi jihočeskými okresy měl ke konci roku 2013 nejnižší podíl nezaměstnaných okres České Budějovice a nejvyšší Český Krumlov.

Podíl nezaměstnaných k 31. 12. 2013 byl v Jihočeském kraji 7,1 %. Krajský průměr převyšovaly okresy Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Strakonice a Tábor. Nejvyšší podíl nezaměstnaných osob byl zaznamenán v okrese Český Krumlov – 9,7 %. Naopak nejlepší situace byla na Českobudějovicku, kde z populace ve věku 15–64 let bylo pouze 5,8 % nezaměstnaných. V kraji zaznamenaly meziroční nárůst nezaměstnanosti všechny okresy, nejvíce však vzrostl

podíl nezaměstnaných v okrese Jindřichův Hradec – o více než 1,1 procentního bodu, naopak nejméně se podíl navýšil na Prachaticku – o pouhé 0,3 procentního bodu. Pro porovnání - okresem s nejvyšším podílem nezaměstnaných osob v České republice je okres Bruntál s hodnotou 14,3 %.

Mezi nezaměstnanými je nejvíc osob se středním vzděláním bez maturity a manuálně pracujících.

Na konci prosince 2013 bylo na úřadech práce v kraji registrováno 31 551 uchazečů o zaměstnání, což je ve srovnání se stejným obdobím roku minulého o téměř 10 % více. Z hlediska vzdělanostní struktury je mezi nezaměstnanými již tradičně nejvíc středoškoláků bez maturity a vyučených. Dále lez říci, že vysoké procento zaujímají manuálně pracující, ale poměrně vysoké zastoupení mají rovněž nemanuální pracovníci s nižší kvalifikací, jejich počet se navíc od minulého roku zvedl téměř o třetinu. V době ekonomické recese se právě z těchto kategorií rekrutovali nezaměstnaní nejčastěji. V meziročním srovnání podle věkové struktury byl zaznamenán nejvyšší nárůst u osob ve věku 55 let a více, nicméně nárůst přes 10 % zaznamenaly i kategorie 25–34 a 35–44 let.

Graf 22 Uchazeči o zaměstnání podle vzdělání, kvalifikace, věku a délky evidence v Jihočeském kraji (stav k 31. 12.)

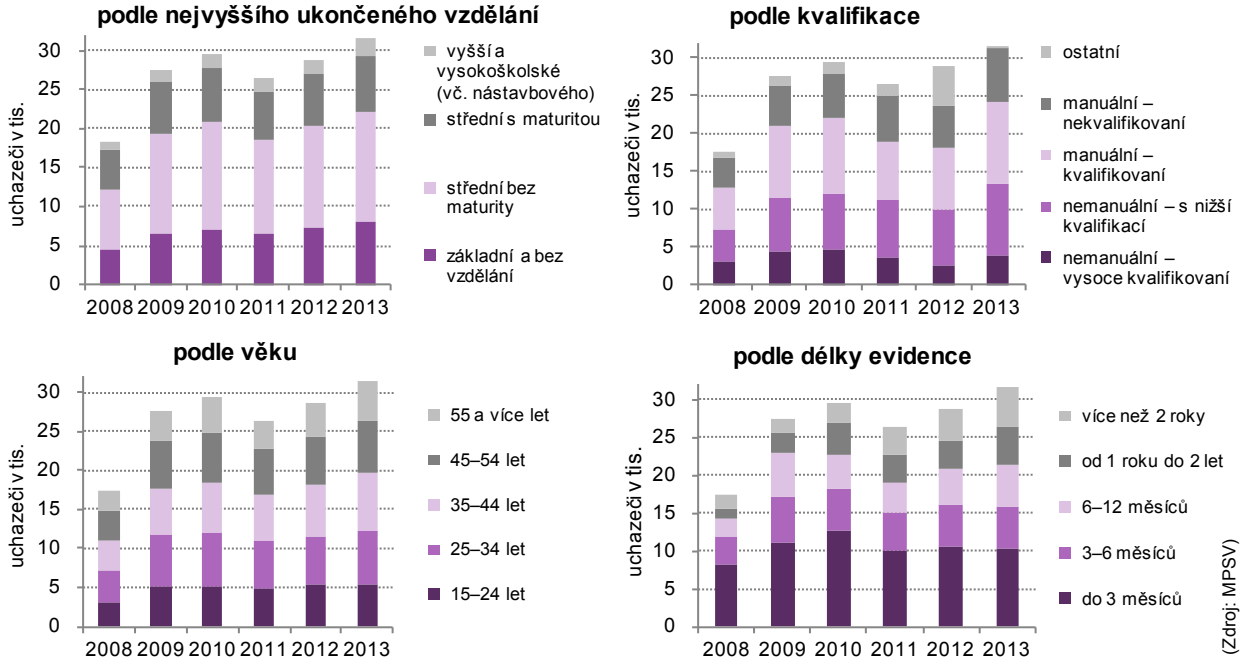

Ekonomický pokles vedl k nárůstu počtu uchazečů, kteří jsou v evidenci úřadů práce déle.

Mezi nezaměstnanými je tradičně nejvíce osob s délkou evidence na úřadu práce do třech měsíců. Vlivem zhoršené ekonomické situace se po roce 2008 významně zvýšil počet i podíl uchazečů evidovaných déle. Ke konci roku 2009 meziročně vzrostl především počet uchazečů s délkou evidence 6−12 měsíců (o 150 %), o rok později nejvíce vzrostl počet uchazečů s evidencí od 1 do 2 let (o více než 60 %). Koncem roku 2013 se ve srovnání se stejným obdobím roku předchozího zvýšil počet uchazečů ve všech skupinách kromě délky evidence do 3 měsíců. Nejvyšší nárůst (o více než jednu třetinu) zaznamenaly osoby s délkou evidence od 1 do 2 let.

Dlouhodobá nezaměstnanost v kraji je nejvyšší za 14 let, mezi kraji je přitom druhá nejnižší.

K 31. 12. 2013 tvoří dlouhodobě nezaměstnaní téměř 32 % z celkového počtu nezaměstnaných a jejich podíl na obyvatelstvu 15–64 let je 2,3 %. Díky již zmiňovanému přírůstku v počtu nezaměstnaných s délkou evidence nad 1 rok se podíl dlouhodobě nezaměstnaných meziročně zvýšil o 0,5 procentního bodu a je tak nejvyšší za posledních 14 let. Problém dlouhodobé nezaměstnanosti řeší všechny kraje. Vzhledem k tomu, že Jihočeský kraj má v mezikrajském srovnání nezaměstnanost obecně nižší, má relativně nízký i podíl dlouhodobě nezaměstnaných – mezi kraji druhý nejnižší (lepší situace je pouze v Praze), přibližně o 1 procentní bod pod celorepublikovým průměrem.

S nárokem na podporu je 7 527 osob.

S vývojem struktury nezaměstnaných podle délky evidence, koresponduje i vývoj počtu uchazečů s nárokem na podporu v nezaměstnanosti. Zatímco koncem roku 2008 měla nárok na podporu téměř polovina uchazečů, o pět let později to byla necelá čtvrtina. Výše průměrné měsíční podpory v nezaměstnanosti v roce 2013 činila 6 308 Kč, ve srovnání s rokem 2012 je vyšší o 462 Kč.

Čistý disponibilní důchod domácností na obyvatele v roce 2012 mírně vzrostl.

Čistý disponibilní důchod domácností[5] (ČDDD) kraje zpomalil v době ekonomické recese svůj růst a v roce 2010 dokonce poprvé v historii poklesl. Jeho pokles pokračoval v některých krajích i v roce 2011, nicméně Jihočeského kraje se to již netýkalo, hodnota ČDDD se od tohoto roku zvyšuje. Meziroční přírůstek v roce 2012 činil 0,3 %. V absolutním vyjádření se tedy jedná o přírůstek 348 mil. Kč. Pro mezikrajské srovnání je však vhodnější ukazatel objemu ČDDD na obyvatele. V něm se Jihočeský kraj v roce 2012 (novější data zatím nejsou k dispozici) zařadil v České republice na 7. místo s hodnotou 182 tis. Kč. ČDDD na jednoho obyvatele Jihočeského kraje je tak v České republice hodnocen jako podprůměrný i při odhlédnutí od Hlavního města Prahy, které v tomto ukazateli představuje poněkud odlehlou hodnotu značně ovlivňující průměr.

Graf 23 Čistý disponibilní důchod domácností na obyvatele v krajích ČR

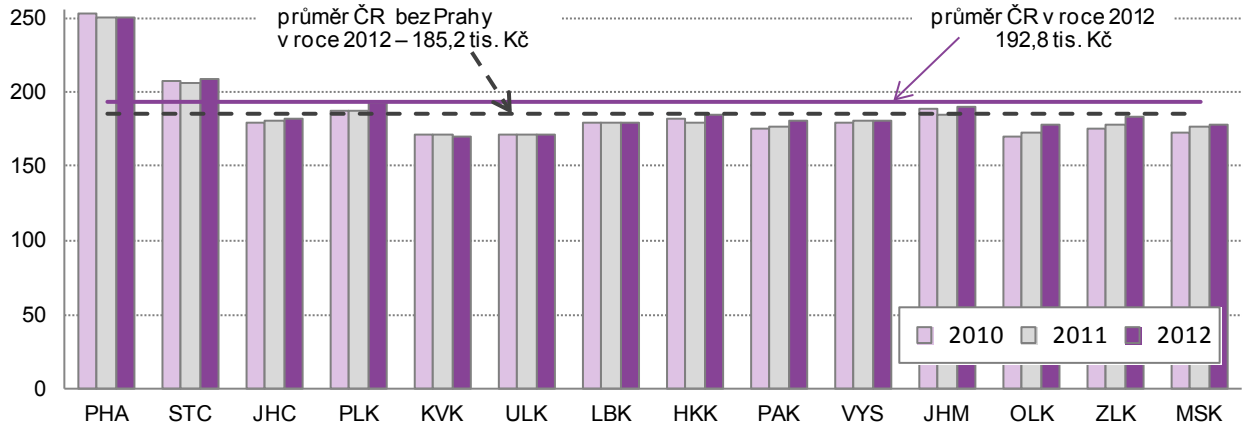

<u>Výběrové šetření mezd</u>[6]

V tomto materiálu jsou použity údaje o mzdách z výběrového šetření mezd. Vzhledem k tomu že toto zjišťování do roku 2010 nezahrnovalo malé ekonomické subjekty do 10 zaměstnanců, zatímco od roku 2011 již zahrnuty jsou, nelze srovnávat vývoj mezd mezi rokem 2010 a 2011.

Oproti roku 2012 průměrné mzdy vzrostly jen mírně.

Mzdy mužů i žen se zvyšovaly do roku 2008. V roce 2009 již průměrná mzda mužů stagnovala a medián jejich mezd dokonce klesl, zatímco v případě žen byl zaznamenán ještě nepatrný růst. V roce 2010 již mzdový průměr i medián rostly u mužů i žen meziročně o 2 %. Přibližně stejný nárůst se udržel i mezi roky 2011 a 2012. V roce 2013 se však růst mezd zbrzdil; meziroční přírůstek průměrné mzdy byl 1,2 %.

Rozdíly ve mzdách mezi muži a ženami jsou stále značné.

V relativním vyjádření byl růst mzdového průměru a mzdového mediánu obdobný. Zatímco však růst průměrné mzdy v kraji byl meziročně vyšší u žen (o 1,9 %) než u mužů (o 0,6 %), růst mediánové mzdy byl u obou pohlaví přibližně stejný (o 1%). Průměrná mzda i medián mezd u žen dosahují přibližně 80 % mzdy mužů.

Průměrný mzdový medián ČR překračuje Praha a Středočeský kraj.

Z mezikrajského srovnání je patrné, že nejvyšší mzdy jsou v Praze; kde překračují medián mezd České republiky o více než 23 %. Druhé nejvyšší mzdy pobírají pracující v kraji Středočeském, který je také jediným krajem po Praze, který přesahuje mediánové mzdy ČR u obou pohlaví. V případě mužů jsou nad republikovým mzdovým mediánem i kraje Plzeňský (kde se i medián mezd žen blíží jeho celorepublikovému protějšku) a Moravskoslezský.

[5] Čistý disponibilní důchod domácností (makroekonomický agregát) je ve zjednodušeném vyjádření tvořen čistými mzdami a platy, sociálními dávkami a ostatními důchody, provozním přebytkem drobných podnikatelů a klasických domácností, snížený o běžné daně.

[6] Výsledky výběrového šetření mezd na rozdíl od obvykle publikovaných dat nezahrnují zaměstnance nemocné, s neplacenou nepřítomností kratší než 4 týdny a s týdenním úvazkem kratším než 30 hodin. Vypočtené mzdy jsou tak vyšší a jsou zatíženy výběrovou chybou.

Graf 24 Medián mezd v krajích ČR v roce 2013

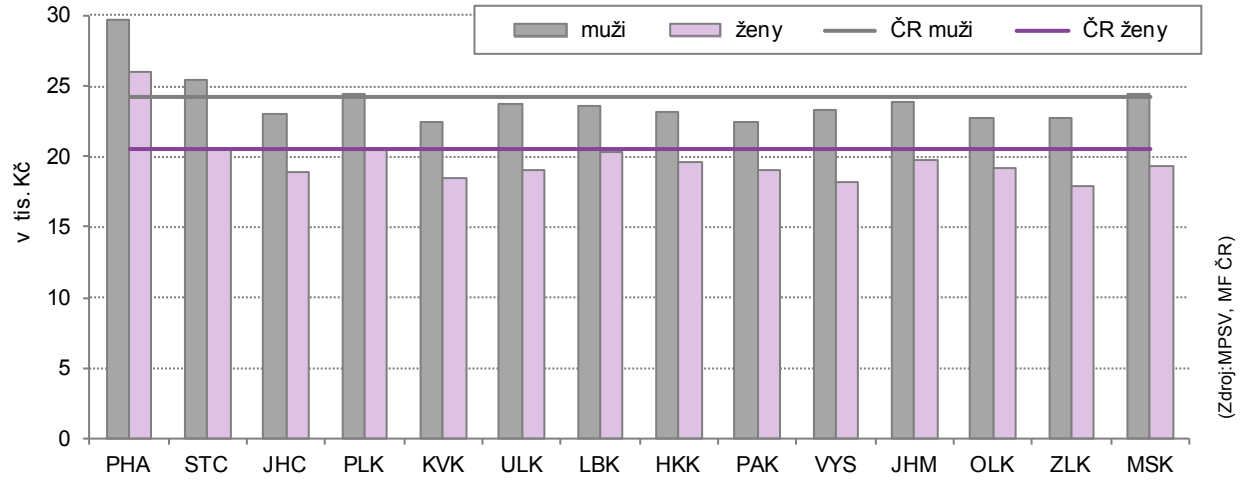

Jihočeský kraj má pátý nejnižší mzdový medián mužů a čtvrtý nejnižší medián žen.

Další kraje již průměru ani mediánu mezd za celou ČR nedosáhly. Jihočeský kraj v mezikrajském srovnání dosáhl lepších výsledků u mužů než žen. Ze 14 krajů ČR se nachází na celkové 9. příčce žebříčku podle průměrné mzdy. I ve srovnání mediánů mezd je Jihočeský kraj na stejné pozici. Bohužel ale při srovnání mzdových mediánů žen se posouvá až na příčku 11. Nižší mzdy z tohoto hlediska mají pouze ženy v kraji Karlovarském, Zlínském a Kraji Vysočina. Nejvariabilnější mzdy mají obyvatelé kraje Vysočina, kde rozdíl mezi mediánem mužů a žen je více než 5 000 Kč.

Graf 25 Přiznané dávky státní sociální podpory a hodnota vyplacených dávek v Jihočeském kraji

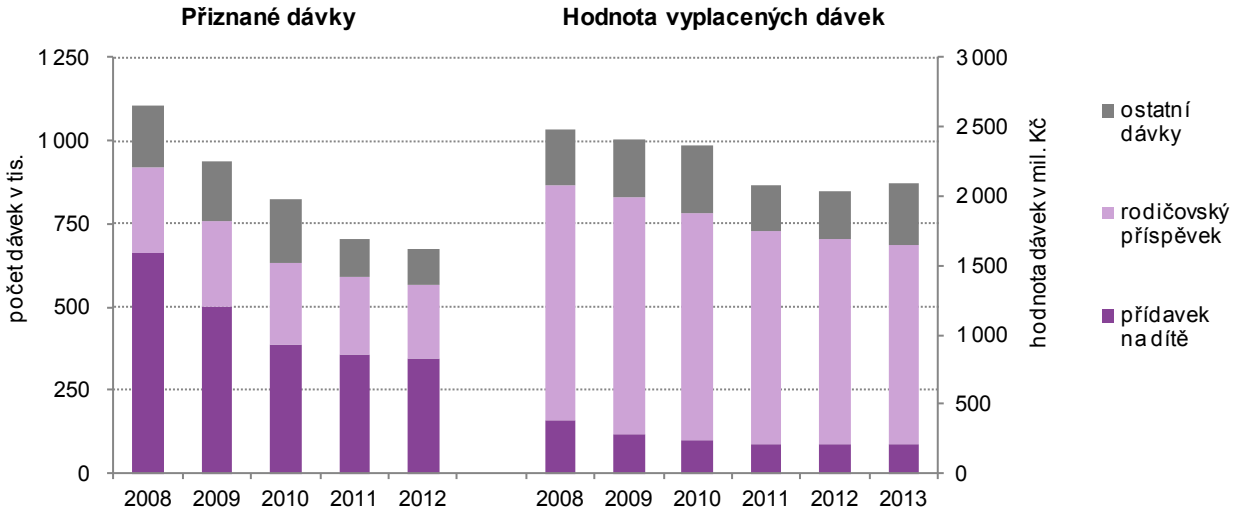

Hodnota vyplacených dávek státní sociální podpory po pěti letech poklesu mírně vzrostla.

Další část příjmů obyvatel tvoří dávky státní sociální podpory. Bohužel počet přiznaných dávek pro rok 2013 ještě není k dispozici, trend tohoto ukazatele je však dlouhodobě klesající. Klesající byla i celková hodnota vyplacených dávek. V roce 2013 byl však po pěti letech meziročních úbytků zaznamenán nárůst a to o více než 3 %. V Jihočeském kraji je průměrná hodnota vyplacených dávek na osobu rovna 3 288 Kč. Touto hodnotou je kraj pod průměrem České republiky zhruba o 7 %. Nejnižší dávky na obyvatele jsou v Plzeňském kraji, ve kterém tyto dávky jen zlehka přesahují hodnotu 3 tisíc Kč, naopak nejvyšší dávky sociální podpory přepočtené na obyvatele se vyplácí v Ústeckém kraji – více než 4 tisíce Kč.

Počet příjemců důchodů vzrostl vlivem rostoucího počtu starobních důchodců.

Důchody jsou dalším a pro stále větší skupinu obyvatel často i základním zdrojem příjmů. Počet příjemců důchodů se za posledních deset let zvýšil o více než 13 % (přes 20 tisíc osob). Počty starobních důchodců vzrostly o 31,4 %, zatímco počty příjemců ostatních důchodů klesly. Nejvyšší meziroční nárůst byl zaznamenán v roce 2010, kdy se novelou zákona mezi starobní důchodce začali převádět invalidní důchodci po dosažení 65 let věku, jejich nárůst

představoval 7,4 % (nebýt změny zákona vzrostl by počet starobních důchodců v roce o 2,8 %). V letech 2012 a 2013 počty příjemců důchodů začaly stagnovat a dokonce se v obou letech mírně snížily (shodně o přibližně 0,2 %).

Graf 26 Příjemci důchodů v letech 2003 až 2013 a jejich genderová struktura v Jihočeském kraji v roce 2013

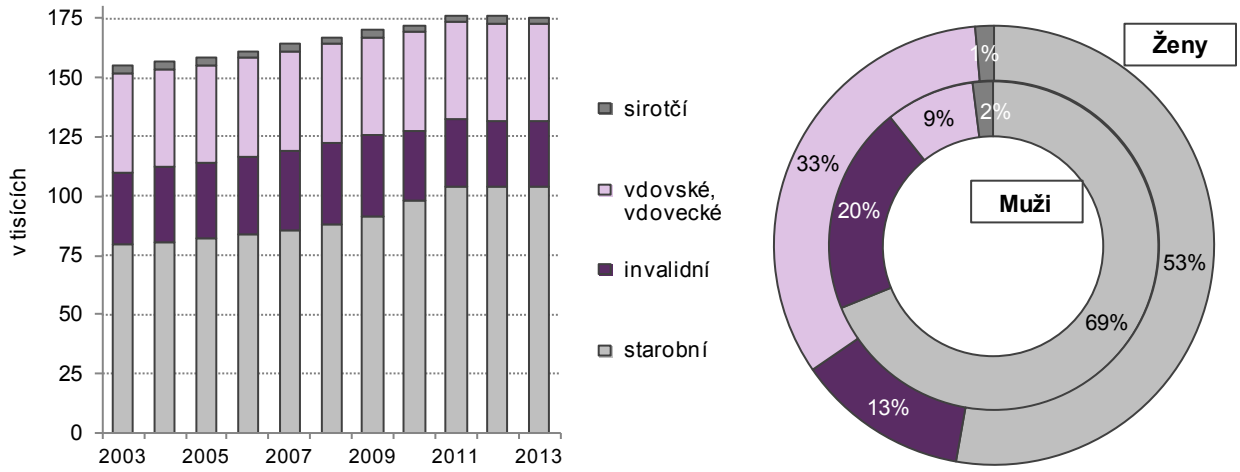

Mezi příjemci důchodů převažují ženy.

Struktura příjemců důchodů z hlediska pohlaví se rok od roku příliš nemění. Mezi příjemci důchodů stále převažují ženy (60 % příjemců) a to hlavně díky jejich vyšší střední délce života. Zatímco mezi příjemci sirotčích a starobních důchodů je 51−53 % žen, a mezi invalidními důchodci 48 % žen, tak mezi příjemci vdovských a vdoveckých důchodů je žen 85 %.

5. Příjemci předčasného starobního důchodu v okresech v prosinci 2013

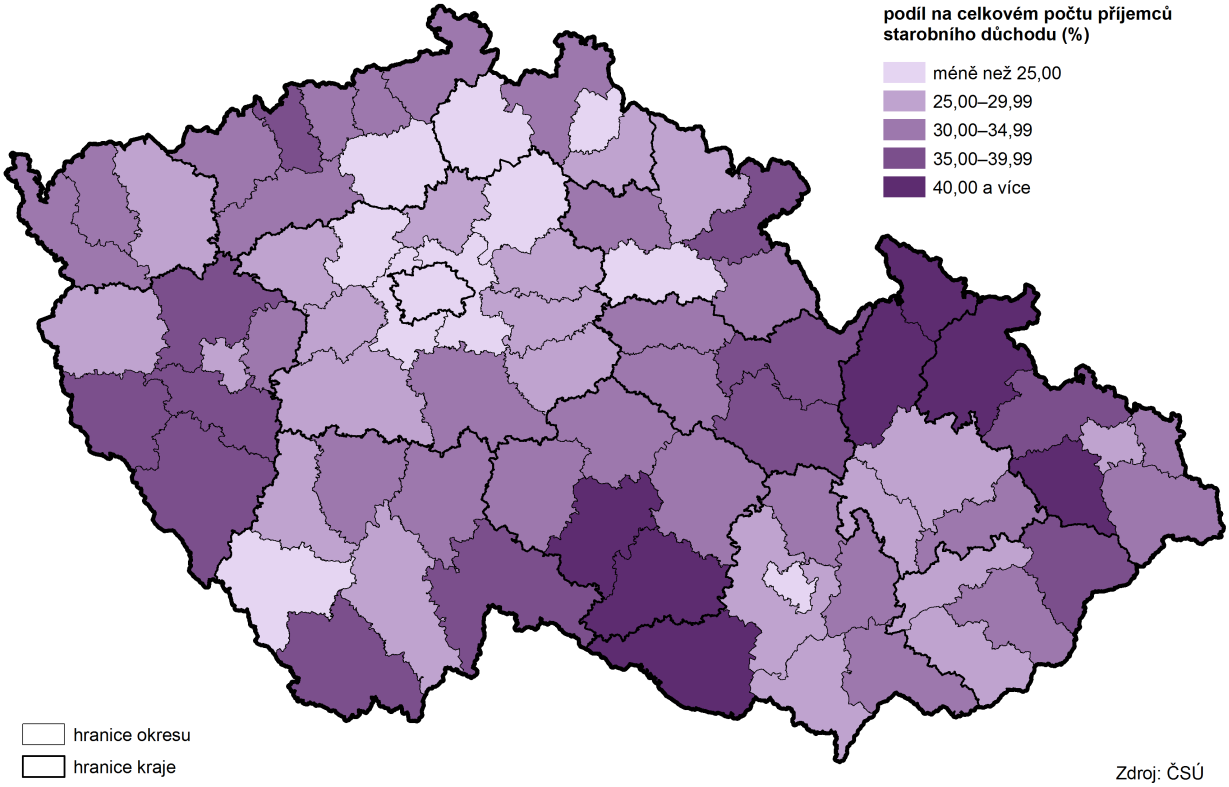

Zdroj: ČSÚ

Podíl příjemců předčasných starobních důchodů se zvýšil na 30,6 %.

V souvislosti s prodlužujícím se věkem odchodu do důchodu, s úspornými opatřeními v zaměstnanosti a v neposlední řadě i těžkým uplatněním se na trhu práce volí občané stále častěji odchod do předčasného důchodu. Podíl příjemců předčasného důchodu se z 21,8 % v roce 2008 zvýšil v roce 2013 na 30,6 %. V porovnání s údajem za celou ČR je podíl v kraji o 1,6 procentního bodu nadprůměrný. Relativně nejvíce „předčasných důchodců“ lze nalézt v Kraji Vysočina

(37,2 %). Nejméně je jich dle očekávání v Praze (15,1 %). Z kartogramu je navíc vidět, že v Jihočeském kraji má nejnižší podíl příjemců předčasného starobního důchodu okres Prachatice, naopak nejvyšší mají okres Český Krumlov a Jindřichův Hradec.

Průměrný starobní důchod se zvyšuje; je mírně nad polovinou mzdového mediánu.

Průměrná výše důchodu má stále mírně rostoucí trend. V roce 2013 činil meziroční přírůstek 1,6 %. Tato tendence platí jak pro průměrný důchod celkem tak i pro starobní důchod. V Jihočeském kraji dosahoval v roce 2013 průměrný starobní důchod 50,8 % mzdového mediánu kraje, oproti minulému roku tak došlo k nárůstu o 0,2 procentní body. Starobní důchod tak vzrostl relativně více než mzdový medián pracujících občanů.

Výdaje na dávky nemocenského pojištění zaznamenaly po pěti letech snižování nárůst o 3 %.

Výdaje na dávky nemocenského pojištění v kraji od roku 2008 klesly o 40 %. Avšak v posledním roce lze pozorovat jejich mírný nárůst. Celkově došlo k meziročnímu navýšení o více než 32 milionů Kč. Zvýšily se jak dávky nemocenské, tak i dávky na ošetřovné. Dávky na peněžitou pomoc v mateřství již od roku 2011 klesají.

Struktura dávek se od roku 2012 příliš nezměnila. Došlo k mírnému nárůstu v podílech dávek nemocenských a na ošetřovné na úkor klesajících dávek na peněžitou pomoc v mateřství.

Graf 27 Vybrané ukazatele pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz v jihočeských okresech

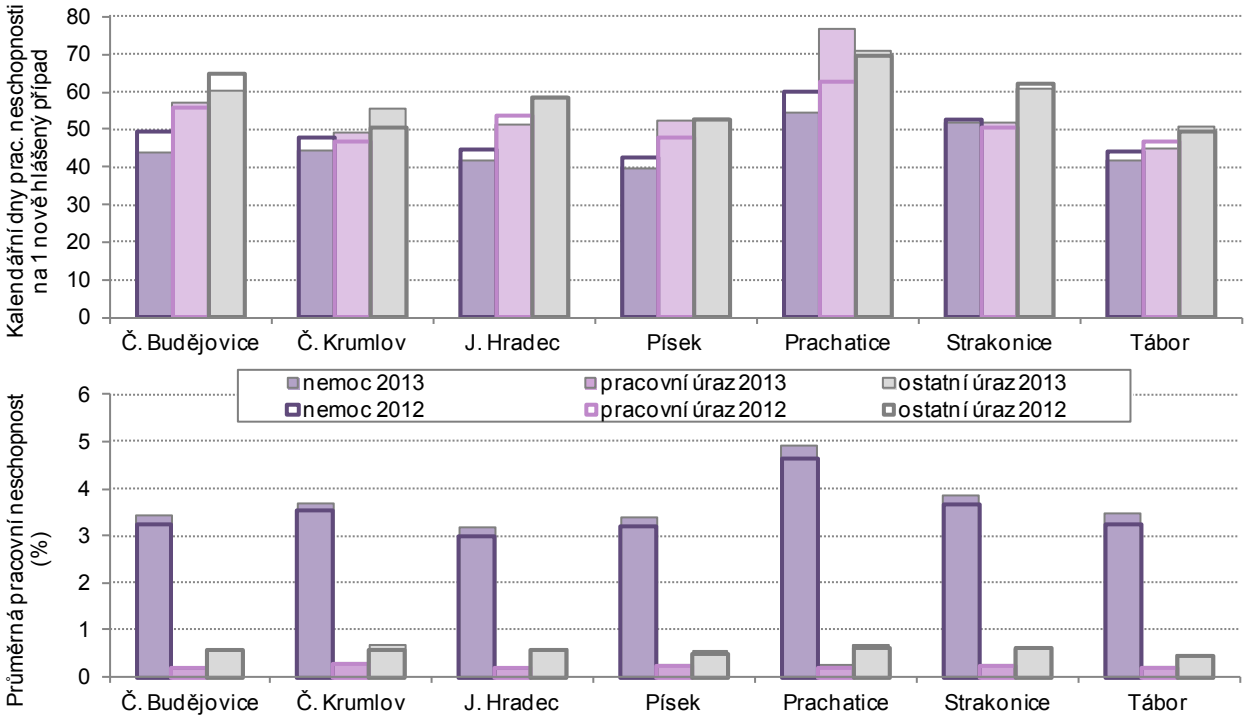

Zvýšil se počet nově hlášených případů pracovní neschopnosti,

V roce 2013 byl průměrný počet nemocensky pojištěných osob 223,6 tisíc. V porovnání s předchozím rokem došlo k poklesu, a to zhruba o 5 tisíc osob. Nově hlášených případů pracovní neschopnosti bylo 76,6 tisíc, což v meziročním pohledu znamená zvýšení o více než 10 %. Počty nově hlášených případů pracovní neschopnosti vzrostly napříč celou Českou republikou. V kraji bylo na 100 pojištěných evidováno 34,3 nově hlášených případů pracovní neschopnosti. Tato hodnota je v mezikrajském srovnání třetí nejvyšší; vyšší počet případů na 100 pojištěných mají pouze kraje Liberecký a Plzeňský. Průměrná délka trvání pracovní neschopnosti jednoho případu byla v Jihočeském kraji 46,4 kalendářních dnů.

snížila se však délka jejich trvání. I tak je ale stále nadprůměrná.

V přepočtu na nově hlášené případy pracovní neschopnosti se meziročně snížila délka jejich trvání. Celkově klesla o 3,3 kalendářního dne. Tento pokles byl zapříčiněn hlavně zkrácením délky pracovní neschopnosti pro nemoc (pokles o 3,7 dnů). V rámci mezikrajského srovnání se jedná o nejvyšší pokles, nicméně Jihočeský kraj zůstává délkou pracovní neschopnosti na jeden nově hlášený případ stále nadprůměrný (o 2,4 dny).

Velký rozvoj zaznamenalo vysoké školství. Počet studentů i absolventů se dlouhodobě zvyšuje.

Situace ve školství s odstupem kopíruje demografický vývoj. V současné době se zvyšují nároky na kapacity mateřských škol. Zatímco základní školy se do roku 2010 potýkaly s poklesem počtu žáků, nyní už i ony zaznamenávají jejich nárůst a zvyšující se poptávku po místech. Relativně slabé ročníky teď nastupují do středních škol. Vysoké školství, které není závislé ani tak na demografickém vývoji jako na požadavcích trhu práce pro budoucí uplatnění, zaznamenalo v minulých letech podstatný rozvoj. I přesto, že studujících Jihočechů od roku 2011 mírně ubylo, pořád je jich o téměř 40 % více než před osmi lety. V roce 2013 také poklesl počet studentů na jihočeských vysokých školách.

Graf 28 Žáci a studenti v Jihočeském kraji

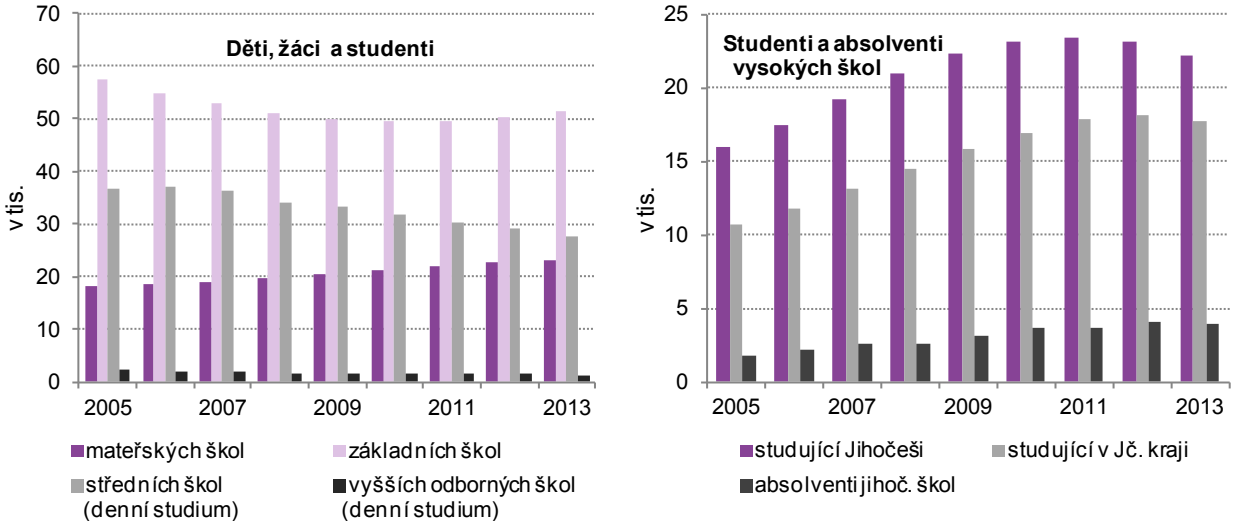

Jihočeský kraj má relativně nižší kriminalitu, okres s nejvyšší kriminalitou v kraji má nápad kriminality srovnatelný s průměrem republiky.

Jihočeský kraj patří dlouhodobě ke krajům s nižší kriminalitou. V relativním vyjádření pomocí ukazatele zjištěných trestných činů na 1 000 osob je na pomyslné 6. příčce. Celkově však meziročně počet zjištěných trestných činů vzrostl a to dokonce o více než 7 %. Mezi jihočeskými okresy má nejvyšší kriminalitu okres České Budějovice, kde bylo v roce 2013 v přepočtu na tisíc obyvatel zjištěno téměř 30 trestných činů, což je lehce pod průměrem za celou Českou republiku. Nejnižší kriminalitu má v kraji okres Tábor, který je jako jediný pod hranicí 20 trestných činů. Asi nikoho nepřekvapí, že nejvyšší kriminalitu má Hlavní město Praha, kde na 1 000 obyvatel středního stavu připadá přes 65 trestných činů.

3. EKONOMICKÝ VÝVOJ

Po znovuoživení ekonomiky v letech 2010 a 2011 naznačují předběžné výsledky HDP za rok 2012 změnu ve vývoji.

Výsledky regionálního hrubého domácího produktu (RHDP) ukazují, že v roce 2010 se podařilo zastavit ekonomický pokles, který se ve 3 krajích při západní hranici (včetně Jihočeského) projevil již v roce 2008 a ve všech krajích pak v roce 2009. V roce 2010 došlo k znovuoživení ekonomiky ve všech krajích (s výjimkou Karlovarského a Ústeckého) a RHDP ve stálých cenách meziročně rostl ještě i v roce 2011. Předběžné výsledky RHDP za rok 2012 však již ale signalizují pokles ekonomiky v celé ČR a ve většině krajů.

V Jihočeském kraji vývoj RHDP ve srovnatelných cenách vykazuje v posledních třech letech jen malé meziroční změny – v roce 2010 přírůstek 1,2 %, v roce 2011 přírůstek 0,2 %, což lze označit jako stagnaci, a v roce 2012 pokles 0,5 %.

Jihočeský kraj si v HDP na obyvatele pohoršil; v pořadí mezi kraji se posunul z pátého na osmé místo.

Jihočeský kraj vytváří zhruba 5 % hrubého domácího produktu ČR. Hodnotou HDP na obyvatele dosahoval v mezikrajovém srovnání dříve pátou nejvyšší úroveň, s poklesem HDP v roce 2008 se propadl na 8. místo. V letech 2009 a 2010 si postavení mezi kraji přechodně vylepšil, ale v letech 2011 a 2012 již opět obsadil 8. místo. Horší pozici Jihočeského kraje v mezikrajském srovnání potvrzuje i vztah RHDP na 1 obyvatele kraje a průměru krajů ČR bez Prahy[7]. RHDP Jihočeského kraje byl v roce 2008, 2011 a 2012 podprůměrný, zatímco v ostatních letech průměr krajů bez Prahy převyšoval.

6. Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2008 až 2012

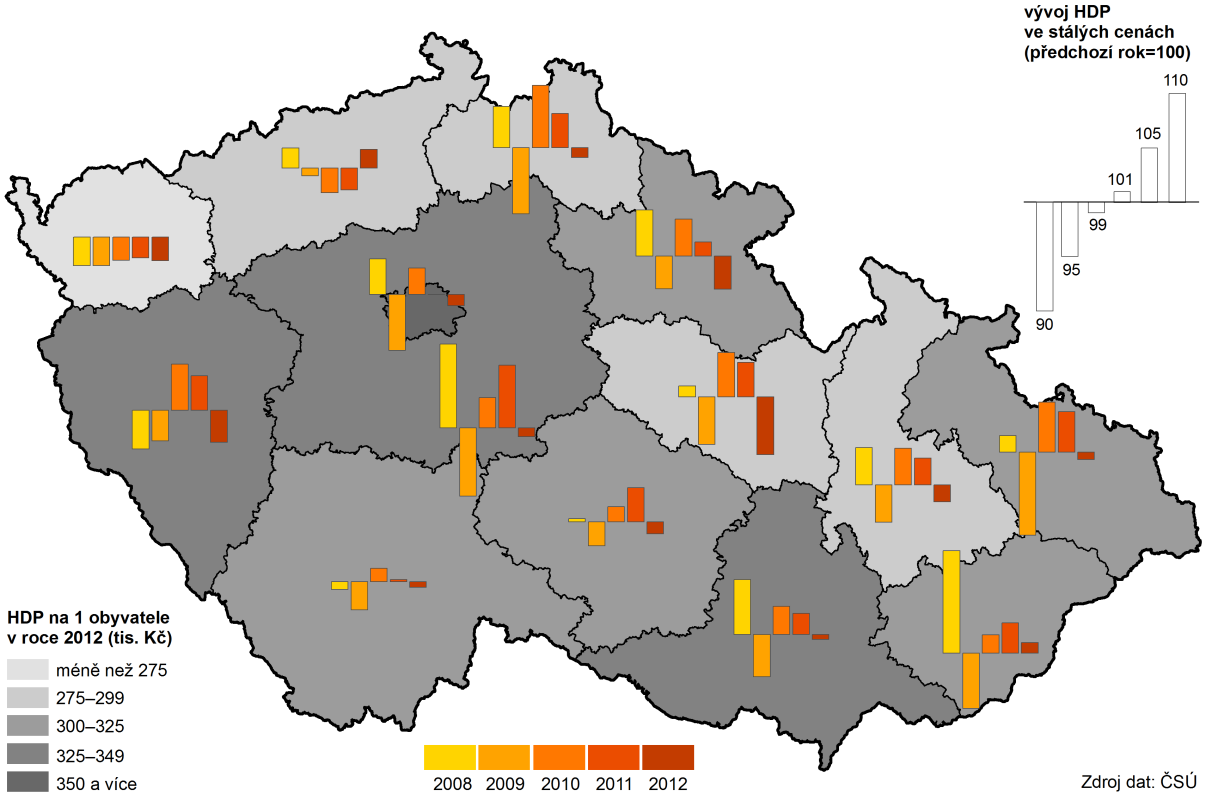

Ve struktuře hrubé přidané hodnoty je určujícím faktorem vývoj sekundárního sektoru.

Hrubá přidaná hodnota (HPH) v kraji vzhledem k rozdílné dynamice jednotlivých odvětví mění svou strukturu. Dlouhodobě klesá podíl primárního sektoru a naopak se zvyšuje podíl terciárního a sekundárního sektoru. Ekonomický pokles se v letech 2008 a 2009 projevil snížením podílu sekundárního sektoru (zejména zpracovatelského průmyslu) s dopadem na zvýšení podílu tercieru. V roce 2010 s oživením ekonomiky se podíl sekundárního sektoru zvýšil, ale v roce 2011 již opět klesá vlivem poklesu přidané hodnoty ve stavebnictví a průmyslu. V roce 2012 i přes pokračující pokles stavební výroby již HPH sekundárního sektoru opět roste díky oživení průmyslu. Na rozdíl od vývoje ve stavebnictví jsme

[7] Hlavní město Praha má mezi kraji zcela mimořádnou pozici z hlediska RHDP. Ve srovnání s průměrem celé ČR je hodnota RHDP Prahy na obyvatele nesrovnatelně vyšší; od roku 2001 víc než dvojnásobná. Praha působí na hodnotu HDP ČR do té míry, že jiné kraje tuto hodnotu nedosahují. Proto je vhodné porovnávat ostatní kraje s průměrem krajů s výjimkou hlavního města.

v uplynulých dvou letech zaznamenali růst přidané hodnoty v zemědělství i z celého primárního sektoru - absolutně i podílem na HPH kraje. Naopak terciární sektor v posledních dvou letech svůj podíl snižoval.

Graf 29 Vývoj hrubého domácího produktu a míry investic

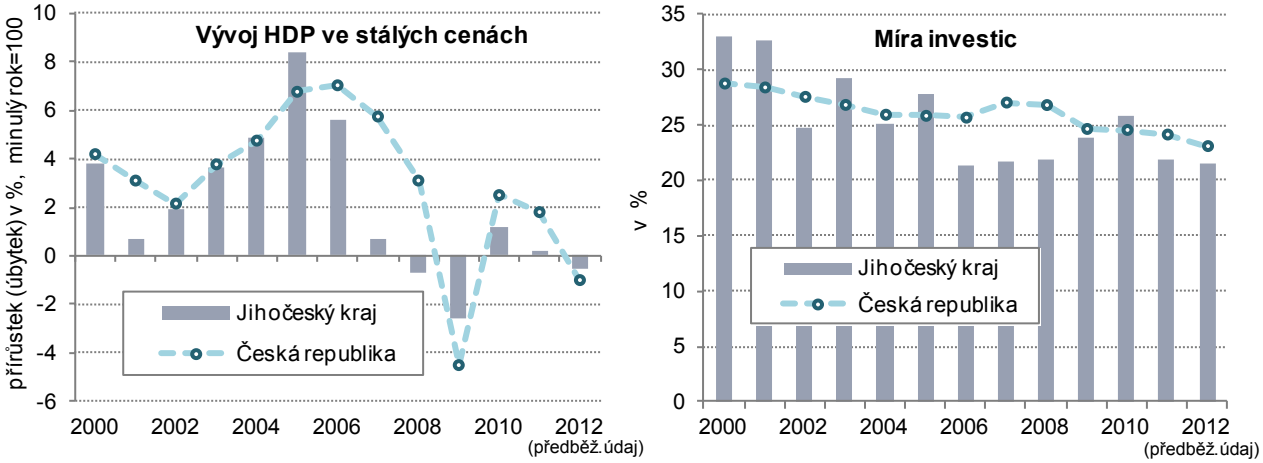

Míra investic byla od roku 2006, s výjimkou roku 2010, podprůměrná.

Zatímco na přelomu století měl kraj v souvislosti s výstavbou jaderné elektrárny Temelín často nejvyšší míru investic (víc než 30 %), v letech 2002–2005 kolísala kolem celorepublikového průměru a v roce 2006 se propadla a vzdálila se od něj o víc než 4 procentní body. V letech 2006–2008, kdy se pohybovala v rozmezí 21 a 22 %, byla podprůměrná a mezi kraji pátá nejnižší. V letech 2009 a 2010 sice rostla (v roce 2010 překročila republikový průměr), ale v letech 2011 a 2012 klesla na 22 %.

7. Výzkum a vývoj v krajích v roce 2012

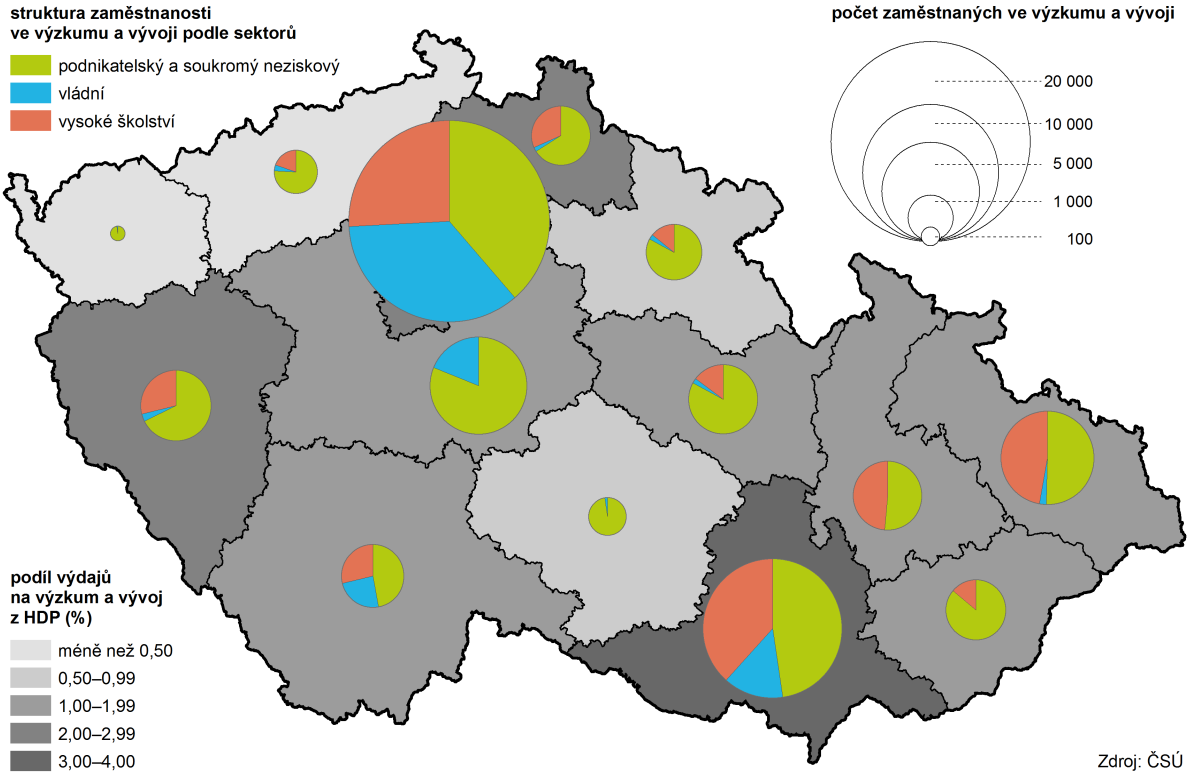

Celkové výdaje na výzkum a vývoj v kraji se zvyšují, jejich podíl na HDP v roce 2012 představoval 1,3 %.

Celkové výdaje na výzkum a vývoj (VaV) v subjektech se sídlem na území kraje se pozvolna zvyšují (v letech 2008–2012 o 20 %). V roce 2012 překročily hodnotu 2,5 mld. Kč. Podle sektorů provádění víc než polovina z celkových výdajů připadá na podnikatelský sektor, 27 % na vysokoškolský sektor (jeho výdaje se meziročně zvýšily o 61 %) a necelých 20 % na sektor vládní. Výdaje vládního sektoru byly poprvé za uplynulých 8 let nižší než sektoru vysokých škol.

V roce 2012 bylo na vědu a výzkum vynakládáno 1,3 % z hrubého domácího produktu kraje. Tento podíl se mírně zvyšuje; v roce 2008 představoval 1,0 % z HDP. Podílem výdajů na VaV se kraj v roce 2012 v mezikrajském srovnání řadí na osmé místo. Největší část regionálního HDP vynaložili v roce 2012 na VaV v krajích Jihomoravském (3,6 %), Libereckém (2,3 %) a v Praze (2,7 %).

Výzkumu a vývoji se v kraji věnuje na 112 pracovištích více než 3,1 tis. zaměstnanců.

Podílu výdajů podle sektorů odpovídá i struktura zaměstnanosti v kraji. V kraji se vědě a výzkumu v roce 2012 věnují na 112 pracovištích, z nich je 88 v podnikatelském, 12 ve vysokoškolském a 9 ve vládním sektoru. VaV se zabývá v kraji více než 3,1 tis. zaměstnanců, v přepočtu na plně zaměstnaného pracovníka VaV je tento počet nižší – 2 150 zaměstnanců, z toho je 807 výzkumných pracovníků a 1 046 techniků. Počet zaměstnanců ve VaV (přepočtených) se od roku 2008 zvýšil o 13 %.

V roce 2013 již počty nových živnostníků nejsou tak vysoké jako v předchozích letech, kdy vznikaly jako reakce na snížení zaměstnanosti.

Jedním z průvodních jevů hospodářského vývoje, jako reakce na snižování počtu zaměstnanců, bylo zvyšování počtu soukromých podnikatelů. V roce 2010, kdy byl zaznamenán největší pokles počtu zaměstnanců, bylo nově zaregistrováno nejvíc fyzických osob, především živnostníků.

Údaje z registru ekonomických subjektů nejsou v roce 2013 plně srovnatelné s předchozími roky kvůli zpřesnění dat podle Registru osob (ROS). Fyzické osoby nicméně představují v posledních 5 letech téměř 80 % z registru ekonomických subjektů. Koncem roku 2013 registr za Jihočeský kraj zahrnoval téměř 160 tis. fyzických a právnických osob, z toho prokazatelně aktivních bylo 86 tis. subjektů, z nich tři čtvrtiny tvořily fyzické osoby: 52 tis. bylo osob podnikajících podle živnostenského zákona, 3,2 tis. soukromých zemědělců a 10 tis. osob fyzických podnikajících dle jiných zákonů.

8. Soukromí podnikatelé ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2013

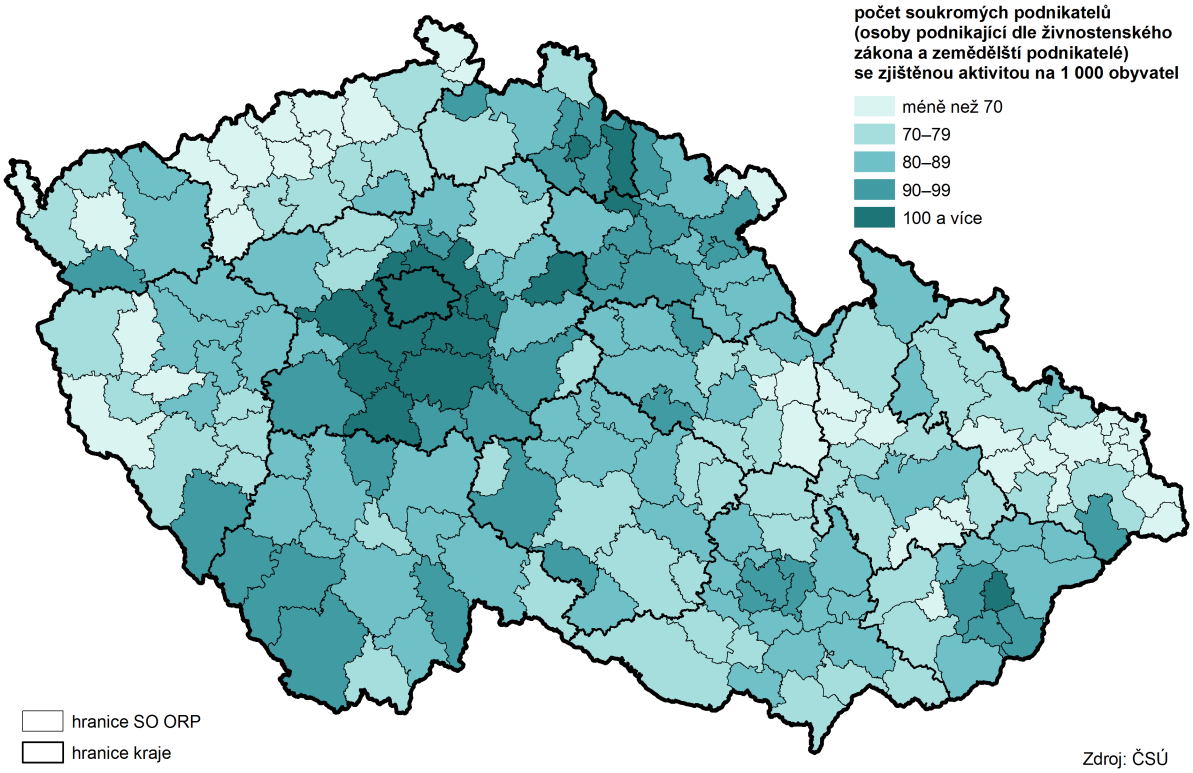

Zdroj: ČSÚ

V přepočtu na 1 tisíc obyvatel bylo v kraji aktivních 82 živnostníků (stejně jako v ČR) a 5 zemědělských podnikatelů (více než v ČR).

Koncem roku 2013 bylo v kraji v přepočtu na 1 tis. obyvatel shodně s celorepublikovou hodnotou aktivních 82 živnostníků, ale počet zemědělských podnikatelů – fyzických osob (5,0 na 1 tis. obyvatel) je proti průměru ČR téměř dvojnásobný. Nejvíc aktivních živnostníků na 1 tis. obyvatel bylo na Vimpersku (89 živnostníků), Českobudějovicku (87 živnostníků), Třeboňsku a Českokrumlovsku (86 živnostníků), naopak nejméně živnostníků ve vztahu k obyvatelům bylo na Kaplicku a Dačicku. Soukromých zemědělců se zjištěnou aktivitou bylo nejvíc mezi obyvateli na Vodňansku (10,5 soukromých zemědělců na tis. obyvatel), Prachaticku (9,5) a Vimpersku (8,6). Naopak nejméně jich bylo na Českobudějovicku (2,2), Táborsku a Vltavotýnsku (4,3 a 4,5).

Zemědělství:
Zemědělská produkce v letech 2010–2012 rostla především díky rostlinné produkci.

Zemědělská produkce vyjádřená souhrnným zemědělským účtem (SZÚ) v běžných cenách v Jihočeském kraji, stejně jako v ČR, v letech 2008 a 2009 klesala (v roce 2008 vlivem poklesu rostlinné produkce a v roce 2009 vlivem současného poklesu rostlinné i živočišné produkce). Od roku 2010 již zemědělská produkce v b. c. každoročně rostla, především vlivem rostoucího objemu rostlinné produkce. Ta se v posledních 3 letech stále zvyšovala ve všech krajích s výjimkou Jihomoravského v roce 2012. Živočišná produkce měla na rozdíl od rostlinné v jednotlivých krajích rozdílný vývoj (čistě rostoucí trend měla ve Středočeském kraji a Kraji Vysočina a naopak v Královéhradeckém kraji měla čistě klesající trend). V Jihočeském kraji živočišná produkce v letech 2010–2011 klesala, ale v roce 2012 již rostla.

Dlouhodobá převaha živočišné produkce skončila v roce 2010.

Jihočeský kraj měl až do roku 2010 mezi kraji ČR výjimečné postavení v tom, že jako jediný měl vyšší živočišnou produkci než rostlinnou. Ale vývojem posledních let již rostlinná produkce nad živočišnou převážila (od roku 2011).

Jihočeští zemědělci vytvářejí 11 % produkce ČR.

Jihočeský zemědělský sektor se podílí na SZÚ ČR 11 %, když jeho podíl na živočišné produkci je 12 % a na rostlinné produkci 10 %. Jihočeští zemědělci se hodnotou SZÚ řadí mezi kraji dlouhodobě na 4. místo. Toto umístění odpovídá pořadí kraje podle výměry orné půdy. Kraj má sice po Středočeském kraji nejvyšší plochu zemědělské půdy, ale vlivem vysokého podílu trvalých travních porostů má až čtvrtou nejvyšší plochu orné půdy po krajích Středočeském a Jihomoravském a Kraji Vysočina. Stejné pořadí krajů platí od roku 2006 i pro zemědělskou produkci, pouze v roce 2012 se Kraj Vysočina posunul na 2. místo před Jihomoravský kraj.

Ve struktuře osevních ploch klesají plochy obilovin a brambor a rostou plochy řepky.

Jihočeským zemědělcům se dlouhodobě snižují plochy orné půdy (za deset let o 12 %) a pozvolna rostou plochy trvalých travních porostů (za deset let o 10 %). V osevních plochách se dlouhodobě snižují plochy brambor, pícnin na orné půdě a od roku 2008 i plochy obilovin. Naopak v dlouhodobém horizontu rostou osevní plochy řepky, i když v roce 2013 jejich osevní plocha poklesla.

Graf 30 Sklizeň a sklizňové plochy vybraných plodin v Jihočeském kraji

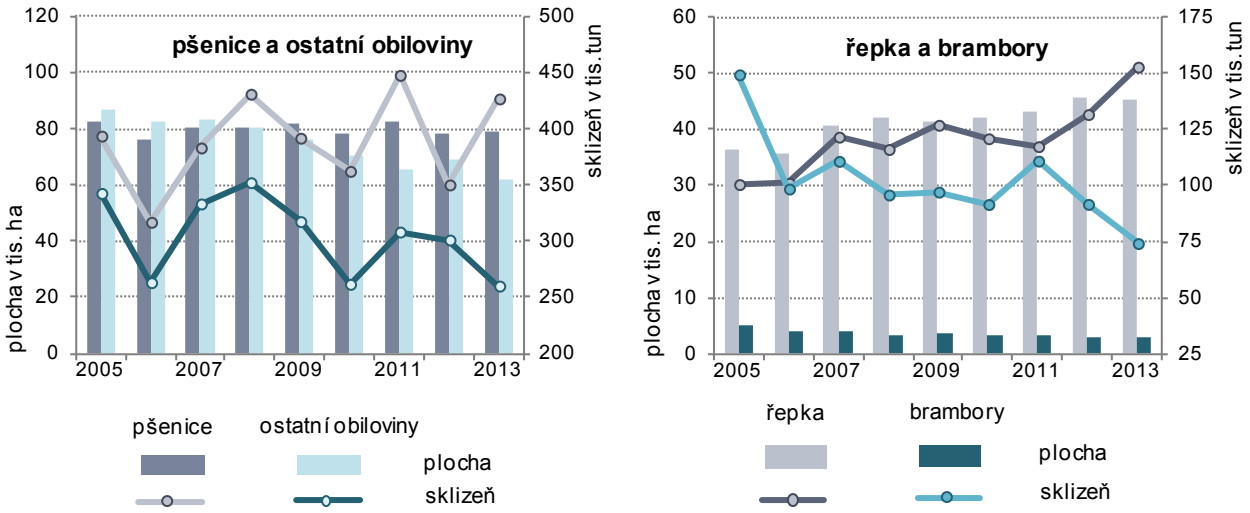

Rok 2013 byl úrodný z hlediska sklizně a výnosů obilovin a řepky a méně úrodný podle pícnin na orné půdě a brambor.

Celková sklizeň a hektarové výnosy roku 2013 byly u pšenice, píce z trvalých travních porostů a řepky lepší jak ve srovnání s předchozím rokem, tak v porovnání s pětiletým a desetiletým průměrem. V řepce byla dokonce dosažena historicky nejvyšší sklizeň. Naopak horší výsledky byly dosaženy v bramborách a luskovinách.

Vyšší celková sklizeň obilovin byla ve srovnání s rokem 2012 zajištěna navzdory poklesu sklizňových ploch vyšším hektarovým výnosem. V souvislosti s vývojem vegetačních podmínek byly lepší výnosy zaznamenány u ozimů, zatímco výnosy jařin byly ve srovnání s rokem 2012 horší. Byla zaznamenána vyšší sklizeň u pšenice a triticale, zatímco sklizeň ostatních obilovin byla nižší. Sklizeň ječmene klesla vlivem poklesu sklizňové plochy, přestože jeho výnos se zvýšil.

Pokračují trendy z minulých let, je redukován

Soupis hospodářských zvířat k 1. 4. 2013 potvrdil pokračování trendů z minulých let. V Jihočeském kraji se stejně jako v celé ČR snižují chovy skotu, prasat a

chov prasat a rozšiřován chov ovcí a koz.

drůbeže na jedné straně a rozšiřují se chovy ovcí, koz a koní na straně druhé. Stavy skotu se v posledních letech příliš neměnily, ale ve srovnání se stavem před 10 lety klesly o 8 %. Dramaticky se během 10 let snížily stavy prasat - zhruba o 63 % a drůbeže o 24 %, naproti tomu vzrostly stavy ovcí o 3/4, stavy koz na dvojnásobek a koní o 70 %.

Výroba mléka mírně klesla a prodej jatečného skotu meziročně stagnuje. Prodej jatečných prasat poklesl.

Výroba mléka dlouhodobě kolísá, a v letech 2009–2012 pozvolna klesá. V roce 2013 byl pokles zastaven a došlo k jejímu meziročnímu nárůstu zásluhou zvýšení počtu dojnic, když průměrná dojivost se prakticky nezměnila. Prodej jatečného skotu v kraji i v ČR po 2 letech stagnace v roce 2013 meziročně mírně klesl. Objemy prodeje jatečných prasat se v kraji i v ČR dlouhodobě snižují - za posledních 10 let v kraji o víc než polovinu (v ČR o víc než 40 %). V roce 2013 představoval podíl jihočeských farmářů na českém zemědělství ve výrobě mléka 12 %, na prodeji jatečného skotu téměř 15 % a na prodeji jatečných prasat zemědělského sektoru ČR 10 %.

Graf 31 Průměrné stavy prasnic a prodej jatečných prasat, průměrné stavy nosnic a prodej konzumních vajec v zemědělském sektoru Jihočeského kraje

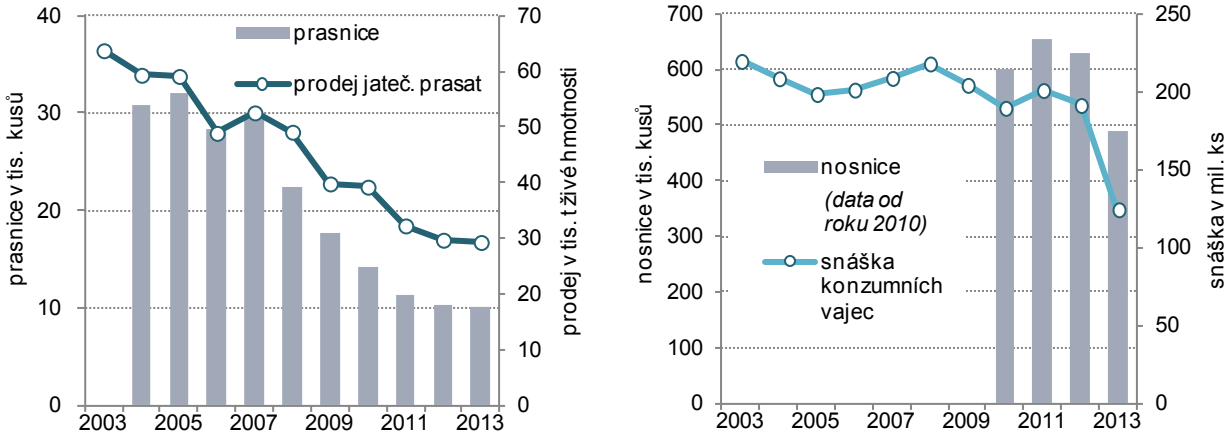

Po výkyvu v souvislosti s povinnými změnami v technologii chovu nosnic se jejich stavy vrátily na vyšší úroveň.

U drůbeže došlo k enormnímu výkyvu stavů k 1. 4. 2012. Tehdy se v souvislosti s povinnými změnami v technologiích chovu nosnic, respektujících jejich welfare, propadly v jihočeském zemědělském sektoru celkové stavy drůbeže o víc než třetinu. Výsledky soupisu k 1. 4. 2013 již ukazovaly, že se stavy slepic i drůbeže vrátily na původní poněkud vyšší úroveň.

Snáška vajec meziročně klesla o třetinu, prodej jatečné drůbeže klesl o necelou pětinu.

Průměrné stavy nosnic se však v roce 2013 oproti roku 2012 snížily v kraji o víc než pětinu a ovlivnily propad snášky konzumních vajec meziročně o třetinu. Meziroční vývoj v zemědělství kraje byl odlišný od celorepublikových výsledků – kdy zemědělský sektor ČR zaznamenal zvýšení průměrných stavů nosnic i snášky konzumních vajec. Prodej jatečné drůbeže v kraji i ČR zaznamenal shodně meziročně pokles, v kraji však byl hlubší. V roce 2013 se chovy jihočeských farmářů se podílely na snášce vajec zemědělského sektoru ČR víc než 10 % a na prodeji jatečné drůbeže 11 %.

Výroba vepřového masa na jatkách v kraji od roku 2012 rostla, i když celorepublikově dlouhodobě stále klesá.

Výroba vepřového a hovězího masa v porážkových provozech v Jihočeském kraji vykazovala do roku 2011 dlouhodobě pokles. Zatímco u hovězího masa pokles pokračoval až do současnosti, výroba vepřového masa se již od roku 2012 zvyšovala. V celé ČR pokračuje dlouhodobý pokles jak ve výrobě hovězího, tak ve výrobě vepřového masa.

<u>Průmysl:</u>
V kraji od roku 2011 tržby z průmyslu rostou, i když v posledních letech jejich přírůstek již není tak vysoký jako v roce 2011.

Ve vývoji objem tržeb z průmyslové činnosti se v letech 2008–2013 ve všech krajích za velké průmyslové podniky (se 100 a více zaměstnanci) vystřídal pokles i oživení vývoje. V roce 2008 došlo v polovině krajů k poklesu tržeb a v roce 2009 již tržby poklesly ve všech krajích s výjimkou Prahy, kde tržby poklesly až v roce 2010. Tou dobou přitom již tržby ve většině krajů rostly. V roce 2011 byl růst tržeb zaznamenán ve všech krajích. V letech 2012 a 2013 se tempo růstu tržeb snížilo a někde tržby dokonce poklesly. V Jihočeském kraji rostly, i když v roce 2012 došlo k výraznému zpomalení tempa jejich růstu.

Graf 32 Meziroční vývoj průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci se sídlem v Jihočeském kraji

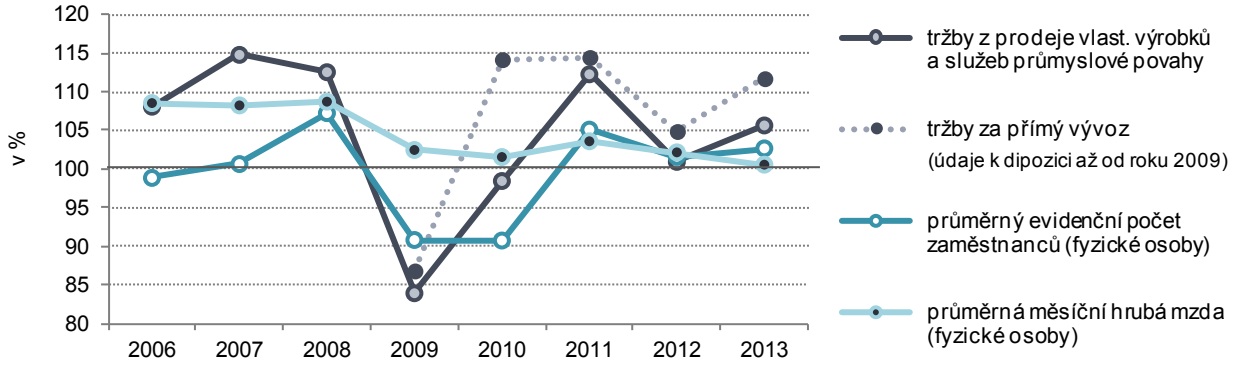

Zvyšuje se orientace průmyslu na vývoz, přímý vývoz se na tržbách podílel téměř ze 70 %.

Průmyslové podniky Jihočeského kraje se po roce 2008 stále více orientují na přímý vývoz. To potvrzují např. výsledky roku 2010, kdy tržby za přímý vývoz zaznamenaly meziroční nárůst téměř o 14 %, který působil na zmírnění pokračujícího poklesu tržeb z průmyslové činnosti. Ještě i v roce 2011 a 2013 tržby za přímý vývoz rostou meziročně o víc než 10 %. Zatímco v roce 2008 tvořil přímý vývoz necelou polovinu tržeb z průmyslové činnosti, v roce 2013 se na tržbách podílel již téměř ze 70 % (druhý nejvyšší podíl mezi kraji). V celé ČR tvořily v roce 2013 tržby za přímý vývoz 56 % tržeb z průmyslové činnosti.

9. Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy v krajích v roce 2013

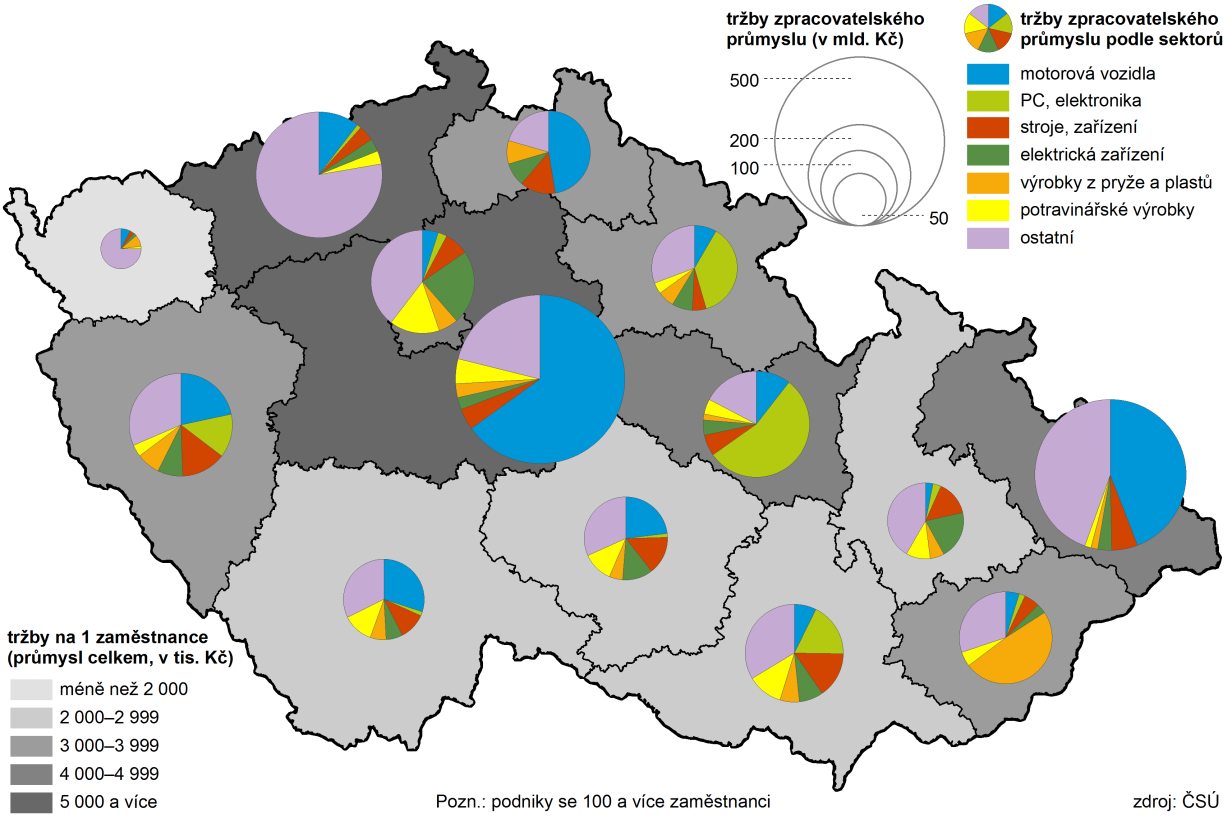

Pozn.: podniky se 100 a více zaměstnanci

zdroj: ČSÚ

Tržby zpracovatelského průmyslu rostly s výjimkou roku 2009.

Podniky zpracovatelského průmyslu kraje zaznamenaly pokles tržeb pouze v roce 2009. V roce 2010 se jejich tržby již zvyšují, a to vlivem tržeb za přímý vývoz především díky odvětvím výroba motorových vozidel a výroba kovodělných výrobků. Tato dvě odvětví dosahovala od roku 2010 mezi odvětvími zpracovatelského průmyslu zpravidla každoročně jedny z nejvyšších přírůstků tržeb - o víc než 10 % (pouze v roce 2012 přírůstek 1–2 %).

Počty zaměstnanců se v letech 2009 a 2010

Počty zaměstnanců v průmyslu klesaly v letech 2009 a 2010 každoročně o 9 %, v roce 2011 nastal s obratem ve vývoji tržeb i obrat ve vývoji zaměstnanosti.

snižovaly, od roku 2011 již rostou.

Průměrná měsíční mzda v době ekonomického poklesu (roky 2009 a 2010) snížila svou dynamiku růstu, s obratem ekonomického vývoje v roce 2011 se její dynamika mírně zvýšila, ale v roce 2013 již mzdy v průmyslu zpomalily růst na pouhých 0,6 %.

Stavebnictví:
Stavební výroba velkých stavebních firem kraje rostla s výjimkou roku 2011. V objemu ZSV dlouhodobě roste podíl inženýrských staveb.

Velké stavební firmy (tj. firmy s 50 a více zaměstnanci) Jihočeského kraje jako jediné mezi kraji ČR meziročně docilovaly v letech 2012 a 2013 zvyšování objemu základní stavební výroby (o 4 a 5 %). S výjimkou roku 2011 rostl objem základní stavební výroby (ZSV) po celé sledované období. V její struktuře se v kraji nepřetržitě snižuje podíl prací na pozemních stavbách ze 48 % v roce 2008 na 22 % v roce 2013 a naopak trvale roste podíl prací na inženýrských stavbách z 52 % v roce 2008 na 78 % v roce 2013. Počet zaměstnanců se vyvíjí obdobně jako ZSV, pouze v roce 2013 byl růst objemu ZSV dosažen s nižším počtem zaměstnanců.

Stavebnictví v ČR bylo na rozdíl od kraje od roku 2009 trvale v útlumu.

Vývoj jihočeského stavebnictví nemá ve srovnání s ostatními kraji obdoby, v roce 2012 sice základní stavební výroba (ZSV) rostla kromě Jihočeského ještě v dalších dvou krajích, v roce 2013 však již jen klesala. Na rozdíl od Jihočeského kraje bylo „velké stavebnictví" ČR od roku 2009 nepřetržitě v útlumu. Objem základní stavební výroby velkých stavebních firem ČR za rok 2013 byl ve srovnání s rokem 2008 nižší téměř o 30 %, pokles byl zjištěn i v jednotlivých krajích. Výjimkou je Jihočeský kraj, kde byl objem ZSV za rok 2013 ve srovnání s rokem 2008 vyšší o čtvrtinu.

Objem prací na stavbách v kraji v roce 2013 klesl, přesto zůstala stavební aktivita na území kraje nadprůměrná.

Z hlediska územní realizace výstavby objem prací na stavbách v kraji kolísal. Meziročně rostl v roce 2008 a v roce 2011, v ostatních letech, tedy i v roce 2013 klesal. V přepočtu na obyvatele byla stavební aktivita v kraji po celé období nadprůměrná – dvakrát byla v mezikrajském srovnání čtvrtá nejvyšší a v letech 2008 a 2011–2013 dokonce druhá nejvyšší po Praze.

Z jihočeských okresů se nejvíc staví na Českobudějovicku, Táborsku a Strakonicku

Z okresů Jihočeského kraje je dlouhodobě větší stavební aktivita zaznamenána v okresech České Budějovice, Tábor a Strakonice. Naopak menší objem staveb byl lokalizován do okresů Prachatice, Český Krumlov a Písek (v absolutním vyjádření i v přepočtu na obyvatele), po přepočtu na obyvatele včetně okresu Jindřichův Hradec.

Graf 33 Stavební práce provedené podle dodavatelských smluv podle místa stavby v okresech Jihočeského kraje (za podniky s 20 a více zaměstnanci)

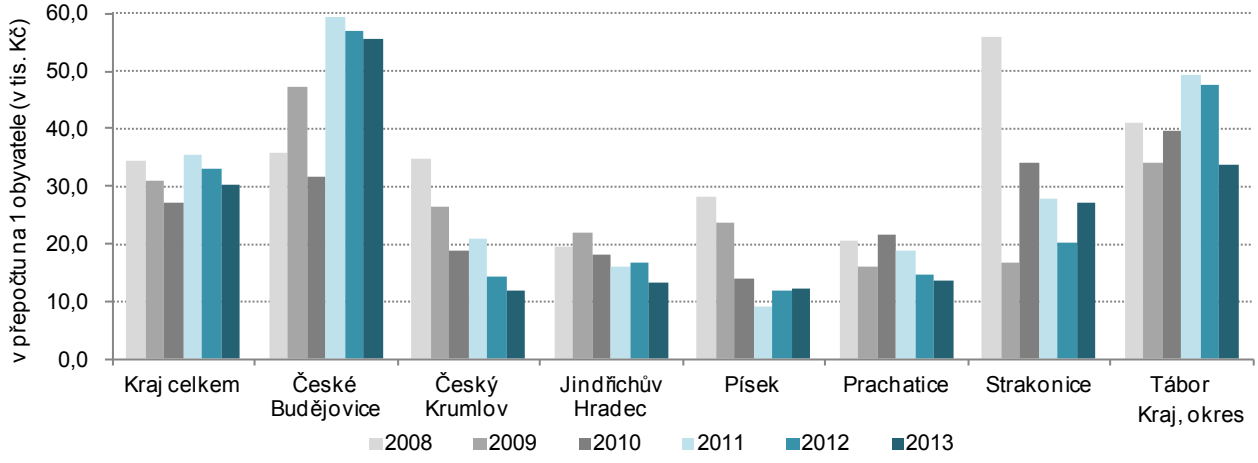

Objem prací pro veřejné zadavatele v kraji od roku 2008 klesal.

Z objemu prací provedených na území kraje tvořily v letech 2011–2013 zhruba 35 % práce pro veřejného zadavatele. Jejich podíl se dlouhodobě snižuje, největší propad nastal mezi lety 2010 a 2011; předtím, v letech 2008–2010, představovaly zhruba polovinu ze stavebních prací. Celkový objem prací pro veřejného zadavatele se v kraji od roku 2008 stále snižoval, na rozdíl od celé ČR, kde klesal až od roku 2010.
Mezi jihočeskými okresy byl největší podíl prací pro veřejné zadavatele na celkovém objemu staveb „S" v okrese realizován v letech 2008–2013 v okrese Tábor (69 %) a Strakonice (63 %) a nejnižší v okrese České Budějovice (do 30 %).

Počet stavebních povolení a ohlášení klesl.

Stavební úřady vydaly (resp. zaregistrovaly) v roce 2013 na území Jihočeského kraje 6 633 stavebních povolení a ohlášení, což bylo o 13 % méně než v roce předešlém. K poklesu došlo u všech základních druhů staveb, klesl především počet povolení na změny dokončených nebytových budov (o 21 %).

Orientační hodnota nově povolených staveb mírně klesla, průměrná hodnota na jedno stavební povolení vzrostla.

Celková orientační hodnota nově ohlášených a povolených staveb v roce 2013 meziročně klesla o 6 % vlivem poklesu orientační hodnoty povolení na změny dokončených bytových i nebytových budov (o 18 % a 16 %) a ostatních staveb. Orientační hodnota prací na nové výstavbě bytových i nebytových budov i na stavbách na ochranu životního prostředí ve srovnání s rokem 2012 vzrostla.

Graf 34 Vydaná stavební povolení podle typů výstavby v Jihočeském kraji

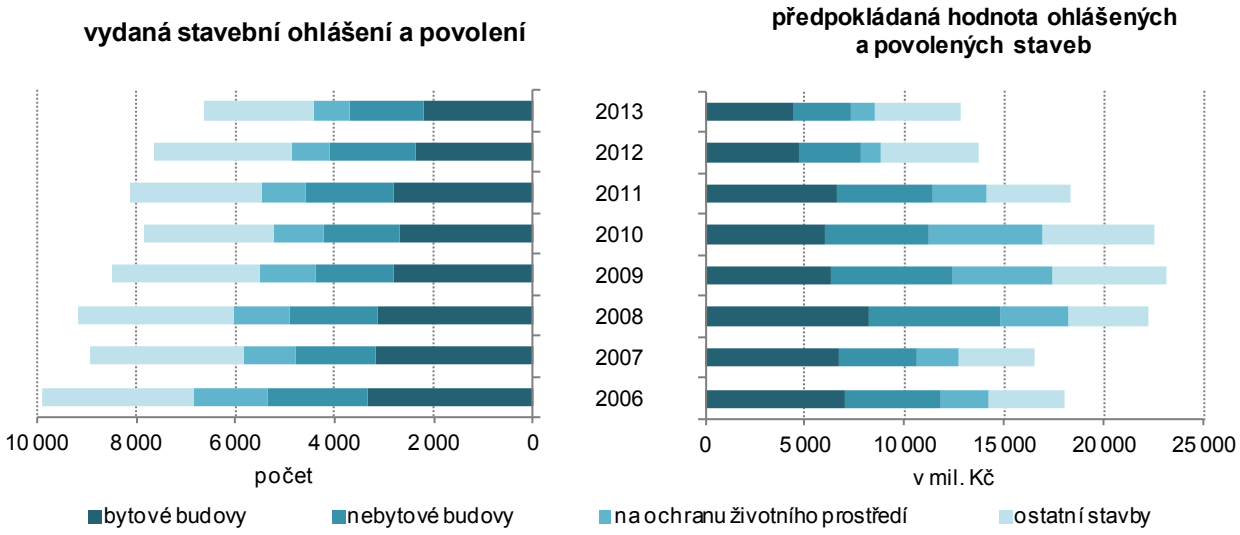

Průměrná hodnota povolené stavby se zvyšovala do roku 2010, od roku 2011 klesala každoročně o pětinu. V roce 2013 se zvýšila.

Průměrná hodnota na jedno stavební povolení a ohlášení se trvale zvyšovala od roku 2004 do roku 2010. V letech 2011 a 2012 však meziročně klesala každým rokem o 20 %. V současné době - v roce 2013 - se vlivem skladby stavebních povolení již hodnota na jedno stavební povolení zvýšila – o necelých 8 %. Významně se měnila především průměrná hodnota staveb na ochranu životního prostředí. V roce 2008 představovala téměř 3 mil. Kč a až do roku 2010 se zvyšovala na 5,6 mil. Kč. V roce 2011 klesla na 3 mil. Kč, v roce 2012 na 1,4 mil. Kč a v roce 2013 se mírně zvýšila na 1,7 mil. Kč.

<u>Bytová výstavba</u>: ani rok 2013 pokles v bytové výstavbě nezastavil.

Po propadu zahajování výstavby bytů v roce 2012 o jednu třetinu, tendence v roce 2013 pokračovala, ale počty zahájených bytů se meziročně snížily již jen nepatrně – na necelých 1,5 tis. bytů. Historicky byl jejich počet naposled nižší v roce 1994 (před 20 lety). U dokončených bytů po nepatrném meziročním poklesu v roce 2012 došlo v roce 2013 k prudkému snížení jejich počtu o jednu třetinu na 1,3 tis. bytů. Počet dokončených bytů byl v dlouhodobém časovém horizontu naposledy nižší v roce 1999 (tj. před 15 lety).

Graf 35 Vývoj bytové výstavby v Jihočeském kraji od roku 1995

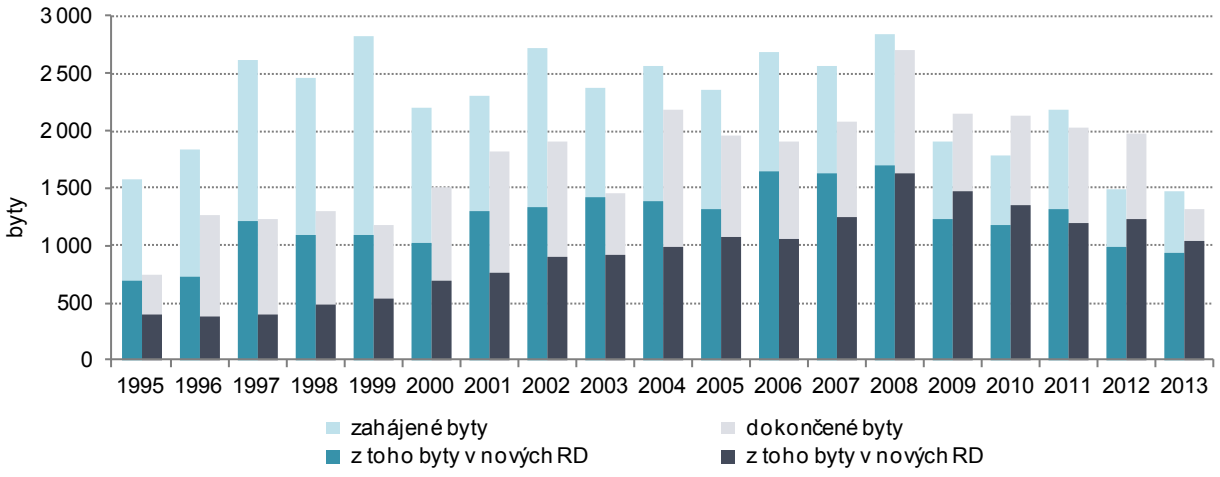

Rozestavěnost bytové výstavby se v roce 2013 opět zvýšila.

V časové řadě uplynulých 20 let převažovaly až do roku 2008 (a také v roce 2011) počty zahájených bytů nad dokončenými a tím docházelo ke zvyšování rozestavěnosti bytové výstavby. Až s poklesem bytové výstavby v roce 2009 začaly počty dokončených bytů převyšovat nad zahájenými a rozestavěnost klesala. V roce 2013 se však její pokles opět zastavil.

Nejvíc bytů vzniká v nových rodinných domech – víc než 60 % z celkového počtu.

Ve struktuře bytové výstavby převládají byty v nových rodinných domech, po roce 2006 tvořily víc než 60 % z celkového počtu zahájených i dokončených bytů, v roce 2013 představovaly dokonce 80 % z dokončených bytů. Druhou nejpočetnější skupinou jsou byty v bytových domech. Protože jejich výstavbou se realizují větší urbanistické celky, počty jejich zahájených i dokončených bytů značně kolísají. V úhrnu let 2008–2013 se na zahájených bytech podílely 16 % a na dokončených bytech 21 %.

Absolutně nejvíc bytů bylo dokončeno v krajském městě a jeho okolí…

Téměř pětina (19 %) z bytů dokončených v Jihočeském kraji připadala v letech 2008–2013 na krajské město (2 326 dokončených bytů). Za dalšími městy s nejvyšším počtem dokončených bytů (Písek, Tábor, Strakonice, Jindřichův Hradec, Třeboň) se objevují obce z okolí krajského města (Srubec, Litvínovice a Roudné), a na 11. místě s počtem 163 dokončených bytů Lipno nad Vltavou, kde však šlo převážně o developerský projekt výstavby bytů k rekreaci.

…v přepočtu na tisíc obyvatel v Kvildě a v Lipně nad Vltavou, kde se jedná hlavně o byty k rekreaci.

V přepočtu na tisíc obyvatel bylo na Lipně v průměru ročně (v období 2008–2013) dokončováno 43 bytů. Lipno se s šumavskou Kvildou dělí o nejvyšší příčku v pořadí jihočeských obcí podle intenzity bytové výstavby. Na dalších místech v intenzitě bytové výstavby jsou jednak obce v těsném sousedství větších měst - Dolní Pěna u Jindřichova Hradce, Roudné u Českých Budějovic, Nasavrky u Tábora a českobudějovické Vráto a Srubec, kde jde především o byty k trvalému bydlení, a jednak Borová Lada a Nové Hutě, ve kterých vznikají spíše byty k rekreaci (stejně jako na Lipně a v Kvildě). Protipólem vysoké stavební aktivity je 95 obcí, ve kterých nebyl v letech 2008–2013 zkolaudován žádný byt, z 80 % jsou to obce do 200 obyvatel.

V Českých Budějovicích v přepočtu na tisíc obyvatel každoročně dokončovali 4,1 bytu; což je řadí na 194. místo mezi jihočeskými obcemi. V Jihočeském kraji bylo v letech 2008–2013 na tisíc obyvatel každým rokem dokončováno 3,2 bytu.

10. Bytová výstavba v obcích Jihočeského kraje v letech 2008 až 2013

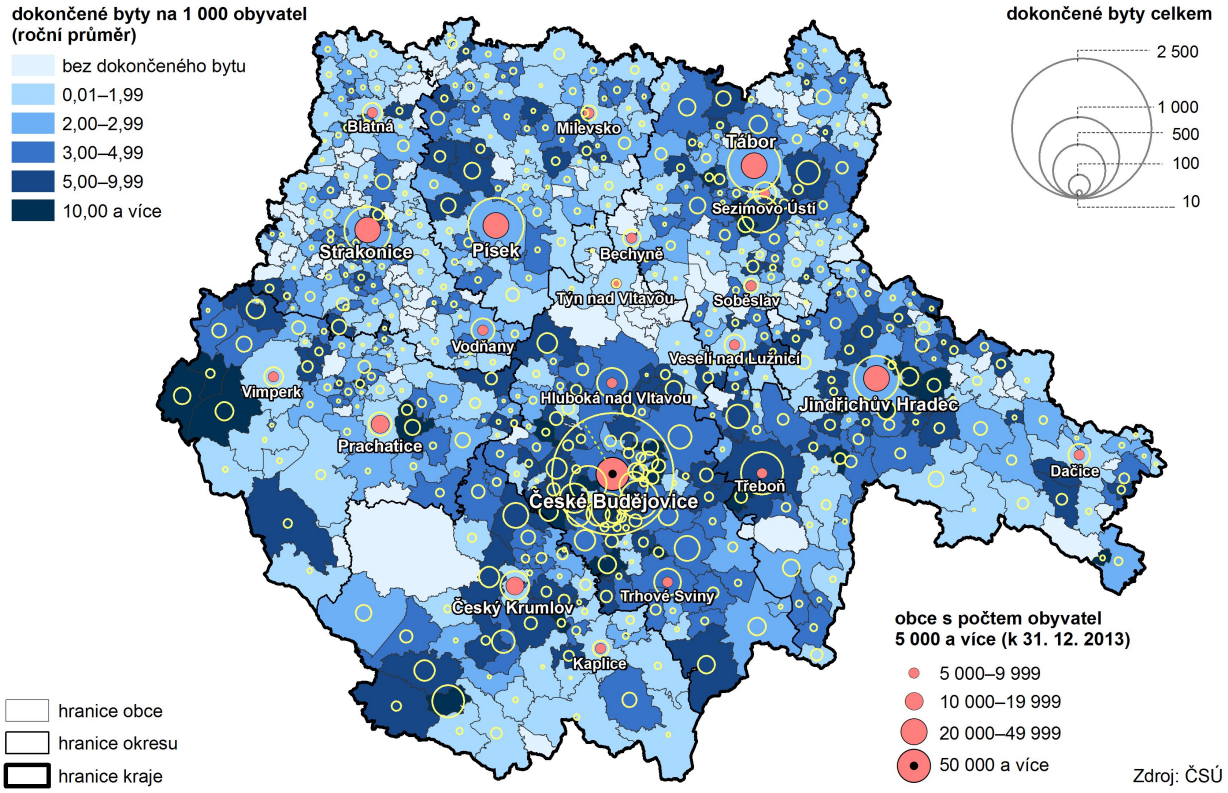

Cestovní ruch:

Na základě projektu Ministerstva pro místní rozvoj "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" došlo k revizi dat o kapacitách a návštěvnosti za roky 2012 a 2013. Z toho důvodu nejsou údaje před rokem 2012 srovnatelné.

Jihočeský kraj měl největší počet ubytovacích zařízení a třetí nejvyšší návštěvnost mezi kraji ČR.

Jihočeský kraj měl a má v mezikrajovém srovnání největší počet hromadných ubytovacích zařízení (HUZ) a po Praze druhý největší počet lůžek a nejvyšší počet míst pro stany a karavany. Koncem roku 2013 bylo v kraji 1 302 hromadných ubytovacích zařízení a v nich téměř 62 tis. lůžek (11 % z kapacity ČR) a víc než 13 tis. míst pro stany a karavany (27 % z celé ČR). Počtem hostů v hromadných ubytovacích zařízeních se kraj zařadil na třetí místo, počtem přenocování na místo čtvrté, za Hlavní město Prahu, Karlovarský kraj a těsně za Královéhradeckým krajem.

V kraji se v roce 2013 ubytovalo víc než 1 mil. hostů, z nich 31 % přijelo ze zahraničí.

V roce 2013 se v hromadných ubytovacích zařízeních Jihočeského kraje ubytovalo 1 139 tisíc hostů, kteří zde v průměru strávili 2,8 nocí. Hosté pocházeli z 69 % z ČR a z 31 % z ciziny. Mezi nerezidenty byli nejčastěji hosté z Německa (19,1 % ze zahraničních hostů), Rakouska (9,2 %), Číny (8,8 %), Nizozemska (6,1 %) a Slovenska (4,9 %). Na hosta z ciziny v průměru připadaly 2,2 noclehy, výjimkou byli Nizozemci, kteří u nás trávili nejdelší pobyty v průměru s 6,3 noclehy, domácí hosté při svém pobytu v průměru přespali 3,1 krát.

Ve srovnání s rokem 2012 návštěvnost vzrostla.

Ve srovnání s rokem 2012 počty návštěvníků vzrostly o necelá 3 %; hostů z ciziny přijelo o 3,8 % více a domácích hostů o 2,4 % více. Počty přenocování přitom vzrostly celkem o 1 % díky hostům z ciziny při stagnaci počtu přenocování domácích hostů.

11. Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v krajích v letech 2012 a 2013

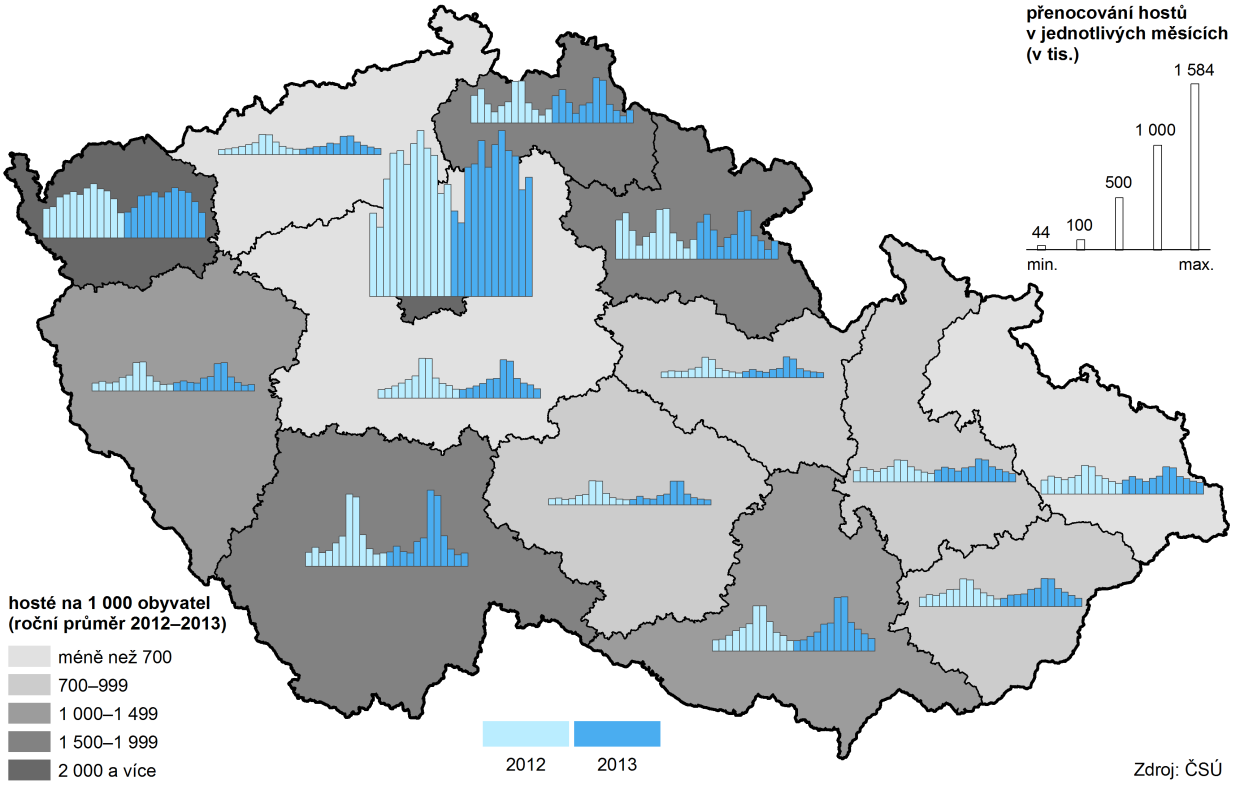

Návštěvnost kraje v letech 2007–2010 klesala, od roku 2011 roste.

Pokud jde o vývoj návštěvnosti v delším časovém horizontu (od roku 2000), nejnižší byla v povodňovém roce 2002 a nejvyšší v letech 2004–2006. Od roku 2007 návštěvnost pozvolna klesala a až v roce 2011 se opět začala zvyšovat.

Ze zahraniční přijíždějí více hosté z Asie a ubývá tradičních hostů z Evropy.

Ve složení zahraničních návštěvníků nastal posun. Na rozdíl od let 2000 a 2001, kdy mezi nimi převažovali téměř ze 60 % Němci, Rakušané a Nizozemci a hostů z Asie přijíždělo jen málo (6 % ze zahraničních návštěvníků), hostů z tradičních zemí ubývalo a jejich odliv byl eliminován hosty z Asie, především z Číny, Japonska a Jižní Koreje. V letech 2012 a 2013 se na nerezidentech podílely asijské země již 29 % a hosté z Německa, Nizozemska a Rakouska celkem 34 %.

Vývoj návštěvnosti České republiky ovlivňují především hosté z ciziny.

V celé České republice počty hostů v hromadných ubytovacích zařízeních klesaly vedle roku 2002 ještě v letech 2008–2009, kdy klesly kromě domácích hostů i počty zahraničních návštěvníků. Zahraniční návštěvníci jsou ti, kdo především ovlivňují změny ve vývoji návštěvnosti. Zatímco počty domácích hostů spíše jen kolísají, počty zahraničních hostů, kteří se zaměřují především na Prahu, dlouhodobě rostou.

Jihočeský kraj byl v roce 2013 druhým nejčastějším cílem delších cest a pátým nejčastějším cílem kratších cest.

Informace o cestách obyvatel České republiky v jejich volném čase přinášejí výsledky Výběrového šetření cestovního ruchu. Z nich vyplývá, že v letech 2012 a 2013 byl Jihočeský kraj vybírán za cíl delších cest[8] jako druhý nejčastější hned po kraji Středočeském. V roce 2013 směřovalo do Jižních Čech 12 % delších cest, do prvního Středočeského kraje 18 % delších cest. Kratší cesty ve volném čase, mezi které patří i víkendové pobyty na chatách a chalupách, mají dlouhodobě nejčastěji za cíl Středočeský kraj. Jihočeský kraj byl v roce 2012 jejich druhým nejčastějším cílem, v roce 2013 si však pohoršil a 7% podílem na kratších cestách se posunul na 5. místo (za Jihomoravský, Královéhradecký a Ústecký kraj).

[8] Delší cesty jsou cesty s nejméně 4 noclehy v řadě za sebou.

4. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Téměř pětina území kraje se nachází na velkoplošných zvláště chráněných územích.

Plocha chráněných území zůstává vcelku stabilní.

Rozlohou 2 030 km^2 (stav k 31. 12. 2013) má kraj v porovnání s ostatními regiony největší plochy chráněných území. Z celkového území kraje připadá 20,2 % na zvláště chráněná území, což je spolu s Královéhradeckým krajem čtvrtý nejvyšší podíl. Největší plochu chráněných území představují chráněné krajinné oblasti (Šumava, Třeboňsko, Blanský les o celkové rozloze 1 645 km2). Na národní park Šumava připadá 343 km^2 a maloplošná zvláště chráněná území v počtu 324 zaujímají 154 km^2. Jak ukazuje následující obrázek, maloplošná a velkoplošná území se z části překrývají.

12. Maloplošná a velkoplošná zvláště chráněná území k 31. 12. 2013

Zdroj: AOPK ČR, Statistická ročenka životního prostředí ČR, 2013

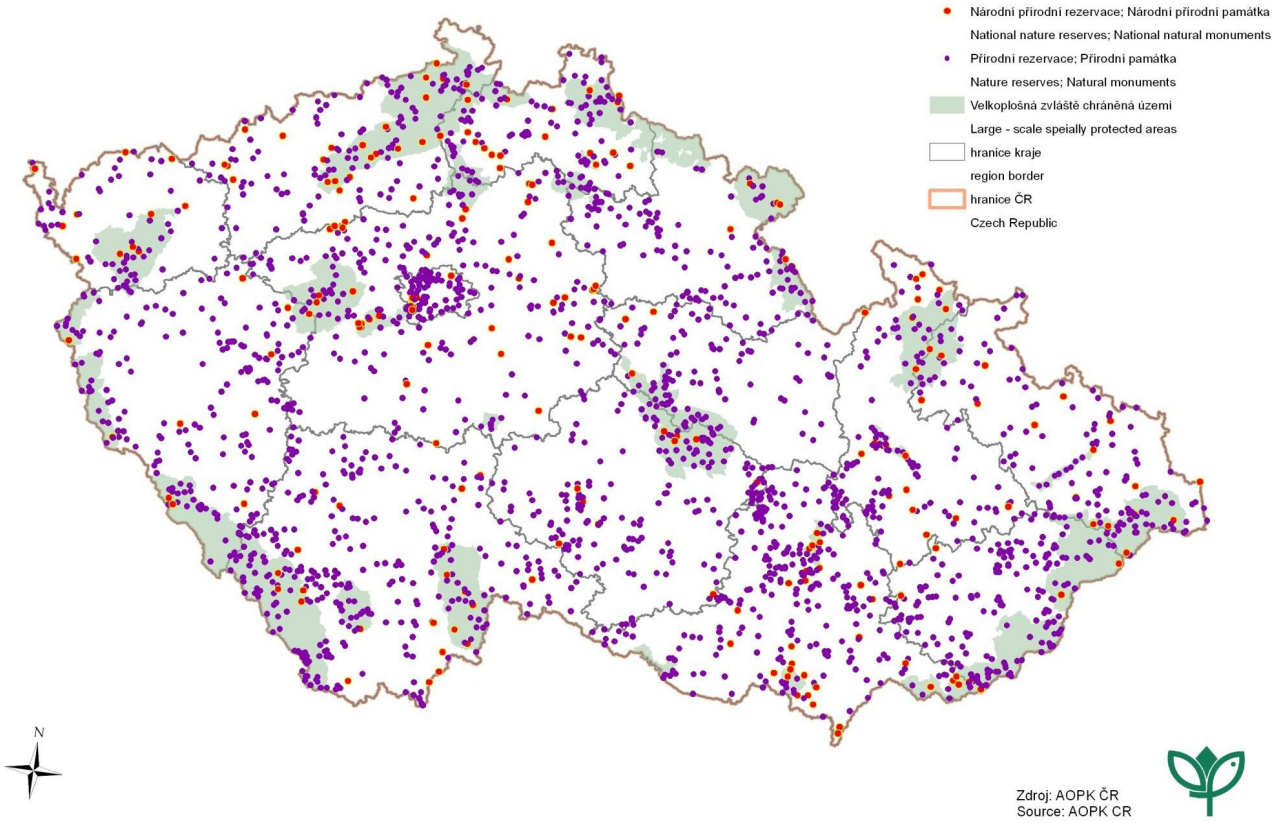

Změny ve struktuře zemědělské i nezemědělské půdy souvisí i s dotační politikou.

Ve využívání půdy (land use) pokračuje proces snižování podílu zemědělské půdy. Zatímco v roce 2005 byl podíl nezemědělské půdy 50,8 %, tedy o 1,7 procentního bodu vyšší než půdy zemědělské, vzrostl tento rozdíl v roce 2013 již na 2,5 procentního bodu. Ve struktuře zemědělské půdy připadají téměř dvě třetiny na ornou půdu a třetina na trvalé travní porosty. Změny probíhají i zde. Klesá podíl orné půdy (z 64,6 % v roce 2005 na 63,5 % v roce 2013) a naopak roste podíl trvalých travních porostů (z 29,6 % na 33,5 %). Zvyšování podílu trvalých travních porostů na celkové výměře zemědělské půdy souvisí s absolutním nárůstem těchto ploch. Přitom zvyšování výměry trvalých travních porostů se projevuje především v posledních 3 letech (kolem 800 ha ročně). Naproti tomu plocha orné půdy klesá, od roku 2009 o více než 1 tis. ha ročně.

Přestože roste plocha nezemědělské půdy, její struktura se v zásadě nemění. To souvisí s tím, že nejvyšší podíl nezemědělské půdy v kraji připadá na půdu lesní a sem se také koncentruje nejvyšší nárůst ploch. Přírůstky lesní půdy představují v posledních šesti letech kolem 300 ha ročně. Mírně rostou i plochy vodní a plochy zastavěné, kde nárůst od roku 2008 představuje v souhrnu za oba typy ploch cca 800 ha. Téměř o 600 ha se za uvedené období zvýšila plocha ostatní, a to zejména v souvislosti s výstavbou komunikací.

Celkově lze tedy změny v land use hodnotit v kraji ve směru mírného posilování ekologické stability krajiny.

Za celkovými souhrnnými údaji se skrývají poměrně významné rozdíly v jednotlivých částech kraje. Komplexní srovnání mezi jednotlivými SO ORP poskytuje koeficient ekologické stability (KES), který poměřuje plochy tzv. stabilních a nestabilních krajinotvorných prvků.

Graf 36 Koeficient ekologické stability ve správních obvodech ORP k 31. 12. 2013

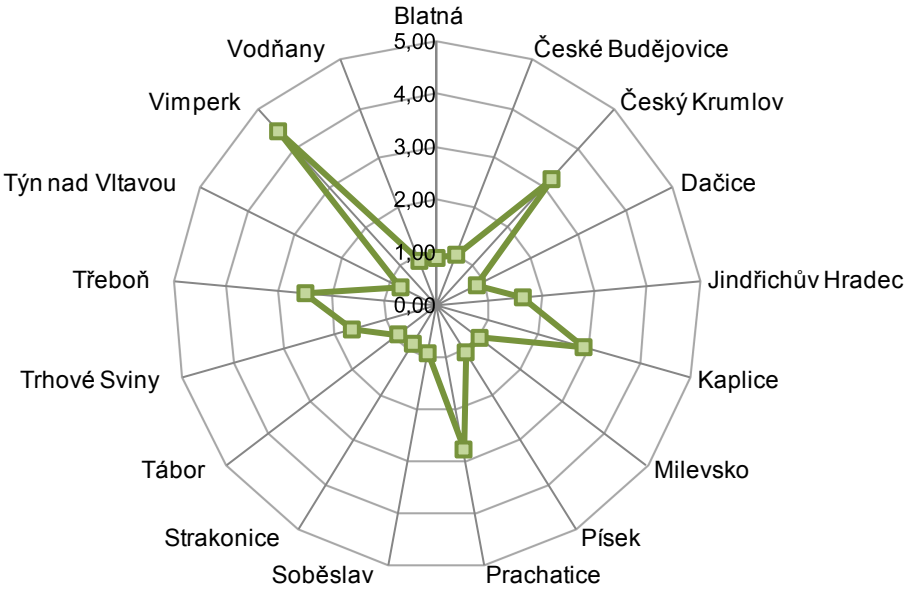

Mezi jednotlivými SO ORP existují v kraji v hodnotě KES značné rozdíly.

Ze srovnání jednotlivých SO ORP v kraji vyplývá značná různorodost. Na jedné straně stojí SO ORP Vimperk a Český Krumlov, které s KES v hodnotě nad 3,00 lze označit za přírodní a přírodě blízkou krajinu s výraznou převahou ekologicky stabilních struktur a nízkou intenzitou využívání krajiny člověkem. Naproti tomu 7 obvodů ORP, kde koeficient nedosahuje ani hodnoty 1,00, se řadí k těm, kde jde o území intenzívně využívané, zejména zemědělskou velkovýrobou; oslabení autoregulačních pochodů v ekosystémech zde způsobuje jejich značnou ekologickou labilitu a vyžaduje vysoké vklady dodatkové energie. Ostatní správní obvody, stejně jako celková hodnota KES za kraj, pak spadají do kategorie vcelku vyvážená krajina, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami, důsledkem je i nižší potřeba energo-materiálových vkladů.

Ještě větší rozdíly zaznamenáváme mezi kraji.

V mezikrajovém srovnání se Jižní Čechy řadí k regionům s vyšší hodnotou KES. Jeho výše 1,48 přisuzuje kraji 3. místo po kraji Libereckém a Karlovarském. Není překvapivé, že na druhém konci žebříčku stojí s hodnotou 0,31 Hlavní město Praha – vždyť jen na zastavěnou plochu a plochu ostatní připadá téměř polovina z území hlavního města. Nízká je hodnota KES také ve Středočeském (0,66; 13. místo) a Jihomoravském (0,68; 12. místo) kraji, zde to však souvisí především s vysokým podílem orné půdy, tedy ekologicky nestabilním prvkem.

Z dlouhodobého pohledu (od roku 2003) se rozsah ekologického zemědělství více než zdvojnásobil, meziročně stagnuje.

Ke konci roku 2013 bylo v Jihočeském kraji registrováno celkem 523 zemědělců, kteří zemědělskou výrobu provozují na ekologických principech. Plocha obhospodařované půdy v ekologickém zemědělství dosahuje v kraji více než 66 tis. ha a dalších 3,5 tis. ha ploch se pak nachází ve fázi přechodného období. Souhrnně těchto téměř 70 tis. ha půdy znamená, že ekologické zemědělství je provozováno na 14,2 % zemědělské půdy v kraji.

V porovnání s předchozím rokem (2012) se počet ekologických zemědělců téměř nezměnil. Vzrostl však rozsah ekologicky obhospodařované půdy. Přírůstek téměř 4,5 tis. ha jde však téměř v celé míře na přesun půdy z přechodného období do půdy ekologicky obhospodařované. V delší retrospektivě však ekologické zemědělství zaznamenalo významný rozvoj. To dokládá podíl ekologicky obhospodařované půdy (včetně v přechodném období) na zemědělské půdě celkem. Zatímco v roce 2003 dosahoval tento podíl v kraji 6,1 %, vzrostl během deseti let o 8,1 procentních bodů.

Téměř polovina zemědělské půdy je

V závislosti na rozdílných přírodních a půdních podmínkách je ekologické zemědělství v kraji silně diferencováno. Převahu má v okresech výše položených

ekologicky obhospodařována v okrese Český Krumlov.

s nižším podílem orné půdy a vyšším podílem trvalých travních porostů. Jedná se především o okresy Český Krumlov (tady je ekologicky obhospodařováno 43 % zemědělské půdy) a Prachatice (33%). Naproti tomu velice nízký podíl z obhospodařované půdy připadá na ekologické zemědělce v okresech Tábor (2 %), Písek (5 %) a Strakonice (6 %).

V ekologickém zemědělství převažuje kombinovaná zemědělská produkce.

Z celkového počtu ekofarem se jen zhruba 50 zaměřuje pouze na rostlinnou výrobu, v ostatních případech jde převážně o kombinace rostlinné i živočišné výroby. V rámci rostlinné výroby se ekologicky hospodaří převážně na trvalých travních porostech, v menší míře pak na orné půdě. Jen okrajově (z hlediska ploch) jsou pak zastoupeny zelinářské zahrady, rybníky a „jiné kultury". V rámci živočišné výroby převažuje orientace na skot, významné je také zaměření na ovce a také na koně.

Kvalita povrchových vod se výrazně nemění.

Kvalita povrchových vod se z dlouhodobého hlediska (stejně jako v celé republice) významně zlepšila. Přesto v kraji podle dat za rok 2012 zůstávají úseky toků, kde znečištění dosahuje vyšší třídy. Nejvíce znečištěným tokem zůstává Lužnice od soutoku s Nežárkou zejména v souvislosti s vyššími hodnotami biologické spotřeby kyslíku BSK_5 a chemické spotřeby kyslíku $CHSK_{Cr.}$ Vliv má rovněž celkový obsah všech chemických forem fosforu v odpadních vodách.

13. Jakost vody v tocích ČR, 2011 až 2012

Zdroj: MŽP z podkladů s. p. Povodí; Zpráva o stavu vodního hospodářství České republiky, 2012

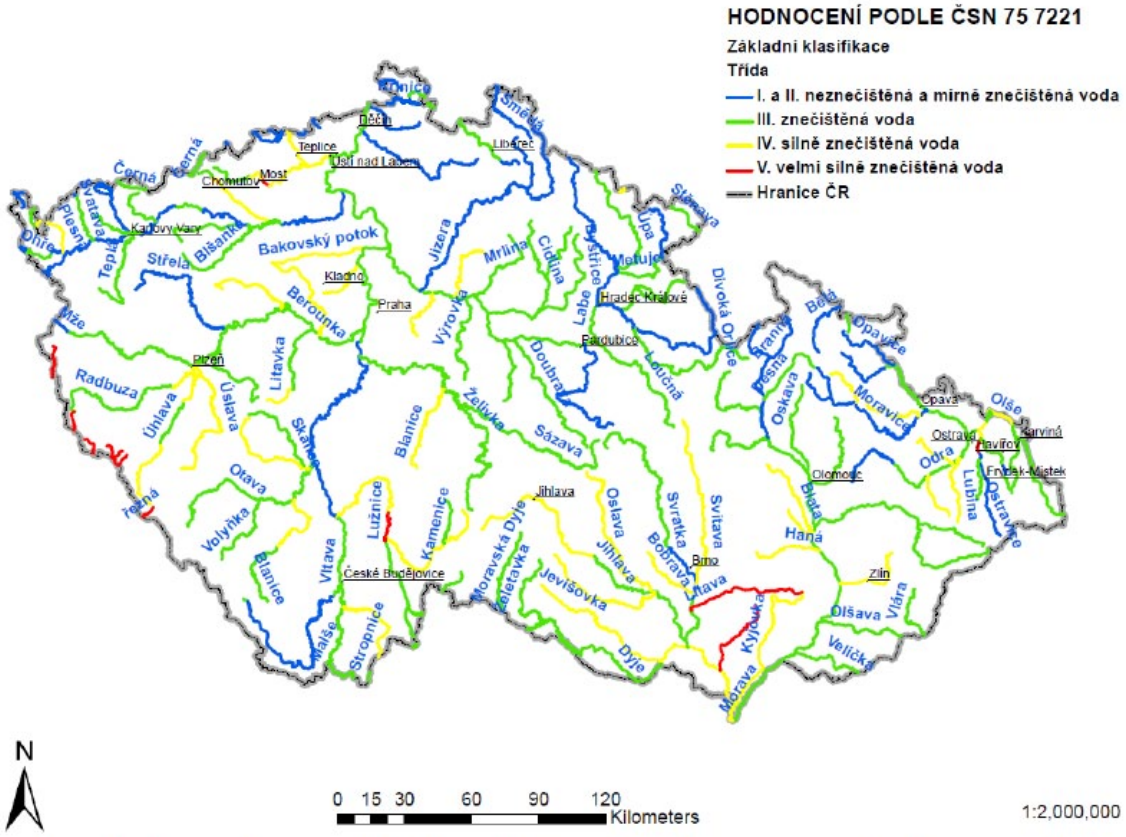

Souhrn hodnocení ukazatelů BSK_5, $CHSK_{Cr}$, $N\text{-}NH_4^+$, $P_{celk.}$ a saprobní index zoobentosu.

Eutrofizace způsobila rozvoj fytoplanktonu ve vodní nádrži Římov bez dopadu na kvalitu vody.

V roce 2012 (poslední aktuální data) byla stejně jako v roce 2011 vodárenská nádrž Římov postižena poměrně silným rozvojem fytoplanktonu ve střední části nádrže. Příčina byla v obou letech shodná – vnos živin zvýšenými průtoky Malše v polovině léta a jejich částečné vmíchání i do produkční vrstvy vody. Zvýšená biomasa fytoplanktonu se ale nedostala až ke hrázi a jakost surové vody tak nebyla přímo ovlivněna.

Zhruba desetina obyvatel není napojena na veřejný vodovod.

Vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu bylo v roce 2013 zásobováno v kraji 569 tis. obyvatel, tedy 89,5 % z celkového počtu. V porovnání s předchozím rokem se podíl zásobovaných obyvatel snížil o téměř 1 procentní bod. Potvrzuje se tak dlouhodobý trend snižování podílu obyvatel napojených na veřejnou vodovodní

síť. V kraji se tedy ve větší míře uplatňují alternativní zdroje zásobování vodou. Je to rozdíl od většiny ostatních regionů, ve kterých podíl zásobovaných obyvatel z vodovodů pro veřejnou spotřebu roste. Jednou z příčin relativně nižšího podílu zásobovaných obyvatel, který je v rámci krajů 3. nejnižší, je i struktura osídlení a technické a ekonomické možnosti budování této infrastruktury.

S klesajícím množstvím fakturované pitné vody roste podíl vody fakturované domácnostem.

Obdobně s mírně klesajícím podílem obyvatel napojených na veřejný vodovod se snižuje i množství fakturované pitné vody. To představovalo v roce 2013 v celokrajském souhrnu 25,1 mil. m^3 a proti roku 2012 se snížilo téměř o 900 tis. m^3, tedy o více než 3 %. Největším objemem na spotřebě pitné vody se podílejí domácnosti. Těm bylo fakturováno téměř 18 mil. m^3, což je více než 70 % z celkové fakturované spotřeby. Meziročně došlo i ve fakturaci pro domácnosti k poklesu, ten však není tak výrazný a představuje zhruba 350 tis. m^3, tedy necelé 1 %.

V porovnání s ostatními regiony je podíl fakturované pitné vody domácnostem nadprůměrný. Je spolu se Středočeským krajem nejvyšší a proti ostatním krajům je jeho hodnota vyšší v souhrnu o 5 procentních bodů.

Spotřeba vody v domácnostech je vysoká a klesá jen pomalu.

V porovnání s celostátním průměrem je v kraji relativně nižší spotřeba vody, když v přepočtu na 1 obyvatele připadá 86,2 l denně. Proti průměru za všechny regiony je to o 1 l méně. Přihlédneme-li však k tomu, že největší spotřeba je v krajích s největšími městy (Praha, Brno, Ostrava), pak 4. místo v mezikrajském srovnání znamená nadprůměrnou spotřebu vody v kraji. Ani v meziročním vývoji nedosahuje kraj příliš pozitivní trend. Nebereme-li v úvahu Hl. město Prahu (se specifickou spotřebou na obyvatele 111 l a trvalým nárůstem od roku 2011), pak pokles spotřeby vody na obyvatele je mezi regiony po Ústeckém kraji druhý nejnižší.

Cena vody roste a je jedním z faktorů působících na pokles spotřeby. Ztráty vody zůstávají vysoké.

Vývoj spotřeby vody je ovlivňován i změnami v platbách. Za m^3 zaplatil odběratel v Jihočeském kraji (domácnost i ostatní uživatelé) v loňském roce v průměru 34,84 Kč. Proti předchozímu roku se tak průměrné vodné zvýšilo o 2,2 %. Vyšší cena za m^3 o necelých 80 haléřů však byla zhruba v celorepublikových tendencích, takže hodnotou vodného zůstává kraj na 6. nevyšší pozici mezi regiony.

V dlouhodobějším pohledu spotřeba vody klesá. V porovnání s rokem 2008 se celkové množství fakturované vody snížilo v roce 2013 o 13 %. Objem vody fakturované domácnostem klesal pomaleji a celkově byl nižší o 5 %. Nejvýraznější pokles pitné fakturované vody se projevil v roce 2010, a to o 1,4 mil m^3. Vzhledem k tomu, že z toho na domácnosti připadalo jen necelých 300 tis. m^3, dá se předpokládat, že hlavní příčinou zde byly projevy hospodářského útlumu. Naproti tomu cena vody roste nepřetržitě. Proti roku 2008 se celkové vodné (v přepočtu na m^3) zvýšilo o 5,42 Kč, tedy o 18 %. K nejvyššímu růstu ceny v tomto období došlo v roce 2009 (+ 1,47 Kč) a v roce 2011 (+1,78 Kč).

Ke zlepšení nedochází v efektivnosti využití vyrobené vody. Zejména kvalita a technický stav vodovodní sítě, která v kraji dosahuje téměř 6 tis. km, je příčinou vysokých ztrát. Každý pátý litr vyrobené vody se nedostane ke svému odběrateli. Kraj tak dlouhodobě patří k těm regionům, kde podíl ztrát z vyrobené vody je nevyšší (pátá příčka mezi kraji).

Z vypouštěných odpadních vod zůstává 7 % splaškových vod nečištěno.

V domech napojených na veřejnou kanalizaci žilo koncem roku 2013 téměř 550 tis. obyvatel. V porovnání s počtem obyvatel zásobovaných pitnou vodou z veřejných vodovodů je to o 23 tis. osob méně. V relativním vyjádření je na kanalizaci napojeno téměř 86 % obyvatel. Přestože v porovnání s předchozím rokem se tento podíl mírně snížil (o 0,4 %), zůstává kraj místem s relativně vyšší úrovní této vybavenosti, když v mezikrajském porovnání mu přísluší 6. nejvyšší pozice.

Za celý rok 2013 bylo do kanalizace vypuštěno v kraji 33,4 mil. m^3 odpadních vod. V tomto čísle je však zahrnuto i zpoplatnění srážkových vod, takže bez této položky představoval objem vypouštěných vod 27,7 mil. m^3. Z toho rozhodující část - téměř tři čtvrtiny - připadá na vody splaškové. Pouze 5 % vypouštěných odpadních vod není čištěno. Přitom průmyslové a ostatní odpadní vody jsou čištěny téměř v plném rozsahu (nečištěno je jen 0,4 % vod). Naproti tomu splaškové vody jsou čištěny z 93 %. Celkově bylo v roce 2013 čištěno 60,7 mil m^3 vody, když více než polovina (34,4 mil. m^3) z toho připadá na vody balastní.

Přestože spotřeba vody dlouhodobě klesá, objemy čištěných vod závisí spíše na tom, jak je daný rok vodnatý a jaké je množství srážkových vod. To je i případ roku 2013, kdy při meziročním poklesu fakturované vyrobené vody se objem čištěných odpadních vod proti předchozímu roku zvýšil.

Počet čistíren odpadních vod v kraji meziročně vzrostl na 307 zařízení s celkovou denní kapacitou 269 tis. m^3.

Na kanalizaci s koncovou čistírnou odpadních vod (ČOV) je napojeno téměř 80 % bydlících obyvatel kraje. V rámci celého regionu je pro čištění vod k dispozici 307 čistíren. Proti roku 2012 tak jejich počet vzrostl o 16 ČOV. Celková kapacita ČOV v roce 2013 představovala 269 tis. m^3 za den a při čištění bylo za celý rok vyprodukováno více než 8 tis. t kalů (v sušině). Tyto kaly jsou v největší míře (zhruba 80 %) zneškodňovány kompostováním; zhruba 15 % je pak přímo aplikováno a použito při rekultivacích.

Z hlediska používané technologie čištění plně převažují mechanicko-biologické ČOV, když ryze mechanických je v kraji pouze 7 zařízení. V rámci mechanicko-biologických ČOV je zhruba 30 % těch, kde v procesu čištění dochází také k dalšímu odstraňování polutantů. Převažují ČOV s dalším odstraňováním dusíku (55 zařízení), v menší míře (31 zařízení) ČOV s dalším odstraňováním dusíku a fosforu. Podle účinnosti čištění se na odtoku z ČOV snižuje zejména znečištění ve formě biologické spotřeby kyslíku (BSK_5) a nerozpuštěných látek, kde účinnost dosahuje více než 95 %. Více než 90 % účinnost je pak u chemické spotřeby kyslíku ($CHSK_{Cr}$). U celkového dusíku pak zůstává z vod na přítoku zhruba 30 % a u celkového fosforu téměř 20 % znečištěných látek i na odtoku z ČOV.

Výší stočného se kraj řadí až na 11. místo mezi regiony.

Platby za odstraňování odpadních vod se v roce 2013 změnily. Nově je zahrnuto zpoplatnění srážkových vod, ale v celkových výsledcích se to příliš neprojevuje. Výší stočného 27,33 Kč za m^3 se kraj řadí až na 11. místo v mezikrajovém srovnání. Také z hlediska dynamiky cen patříme spíše pod celorepublikový průměr. Za zmínku stojí, že v některých regionech se cena stočného již plně vyrovnala vodnému. To ostatně dokládá následující graf.

Graf 37 Vodné a stočné podle krajů

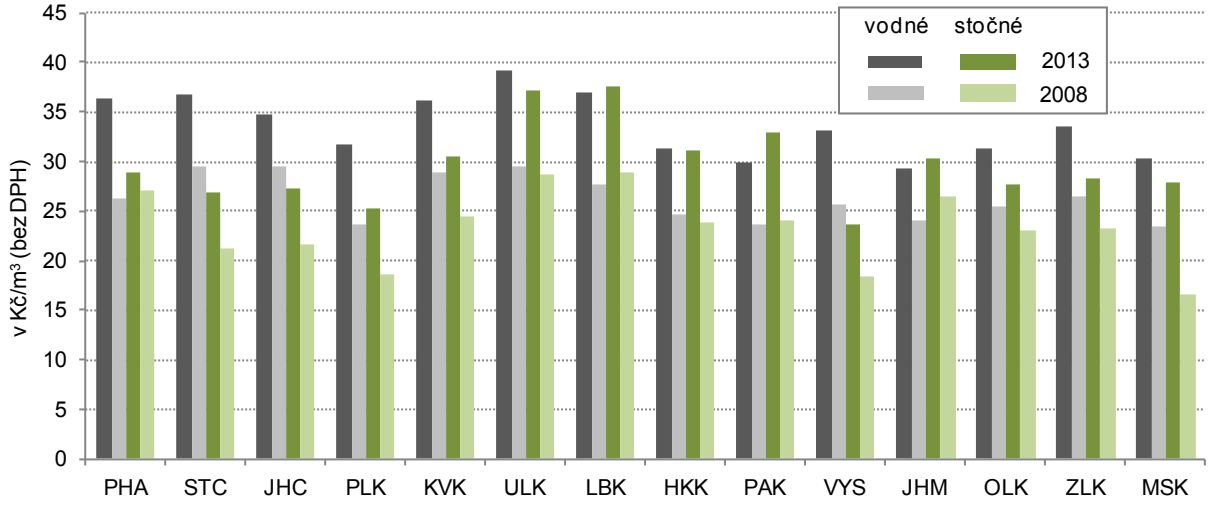

V kraji plně převažují lesy pro hospodářské využití. V SO ORP s vysokým zastoupením chráněných území je pak významný podíl lesů zvláštního určení.

Významným krajinotvorným prvkem Jihočeského regionu jsou lesy. Jejich porostní plocha 370 tis. ha v roce 2013 představuje 37 % rozlohy kraje a je největší mezi všemi kraji republiky. Druhý a třetí kraj (Středočeský a Plzeňský) mají zhruba o 70 tis. ha méně. Největší část porostních ploch – téměř 80 % - připadá na lesy hospodářské. Lesy ochranné, které jsou v kraji reprezentovány v zásadě pouze subkategorií mimořádně nepříznivá stanoviště, tvoří z porostní plochy jen 1,5 %. Zbývajících zhruba 20 % pak připadá na lesy zvláštního určení. Zde se jedná především o lesy na území národních parků a národních přírodních rezervací; dále o lesy významné pro uchování biodiverzity a konečně o lesy v subkategorii „jiný veřejný zájem“. Strukturální skladba lesů podle jejich využití zůstává v posledních letech stabilní, stejně jako se příliš nemění diferenciace uvnitř kraje mezi jednotlivými správními obvody ORP. Jedná se zejména o ty SO ORP, kde je nižší zastoupení hospodářských lesů v souvislosti s vyšším podílem chráněných území.

Plně převažující dřevinou v kraji je smrk. Druhová skladba listnáčů je rozmanitější.

Podle druhové skladby lesů v kraji plně převažují jehličnany, jejichž podíl dosahuje téměř 85 %. Zhruba 55 % všech lesních porostů přitom připadá na smrk. Významné zastoupení má rovněž borovice, která se na celkových porostech podílí 26 %. Z listnáčů je nejvíce rozšířen buk (zhruba 5 %), dále dub (přes 3 %) a bříza (necelá 3 % z porostních ploch). Z ostatních dřevin lze ještě jmenovat jedli, modřín a olši, které jsou jako jednotlivé kategorie zastoupeny kolem 1 % porostní plochy.

V zalesňování se větší důraz klade na listnaté porosty, smrk si ale svou dominanci udržuje.

Druhová skladba lesa zůstává konstantní a příliš se nemění ani zalesňováním. Jeho rozsah se v posledních letech pohybuje mírně nad hranicí 2 tis. ha. Zhruba třetina ze zalesněných ploch připadá na listnáče, zejména buk a v menší míře dub. Dominanci si ale stále udržuje smrk, když je jím zalesňována téměř polovina z ploch.

V kraji je ročně vytěženo přes 2 mil. m^3 dřeva (b. k.), zhruba pětina z toho pochází z těžby nahodilé, zejména živelní.

Těžba dřeva v kraji se pohybuje mírně nad hranicí 2 mil m^3 (b. k.) již několik let; v roce 2012 dokonce pod tuto hranici poklesla. Souvisí to i s tím, že v posledních letech nebyl kraj postižen žádnou významnější živelnou katastrofou a těžba dřeva se tak ustálila. Výkyvy v těžbě dřeva ovlivňuje především těžba nahodilá. Ta v roce 2013 představovala pětinu z celkové těžby a jednalo se zejména o těžbu živelní (v rozsahu cca 300 tis. m^3). Potvrzuje se trend z předchozího roku, kdy rozsah živelní těžby poprvé od roku 2009 převýšil těžbu hmyzovou.

Kvalita ovzduší v kraji patří k nejlepším v republice.

Kvalitou ovzduší zůstává kraj jednou z nejlepších oblastí v celé republice. Měrné emise základních znečišťujících látek jsou nejnižší (nebo druhé nejnižší) ze všech krajů. Pouze u emisí oxidu siřičitého jsou měrné emise ve 4 krajích nižší, přesto množství oxidu siřičitého na km^2 nedosahuje v Jižních Čechách ani poloviny celorepublikového průměru. Také dlouhodobé vývojové trendy jsou převážně pozitivní, i když u některých polutantů dochází ke zhoršení. To však nedosahuje úrovně před rokem 2009 a lze ho tak z velké části přisoudit postupnému oživování ekonomiky doprovázeného i celkovou vyšší produkcí emisí. V samotném roce 2012 se nárůst měrných emisí projevuje jen zcela výjimečně.

Graf 38 Vývoj měrných emisí základních znečišťujících látek v Jihočeském kraji v t/km^2

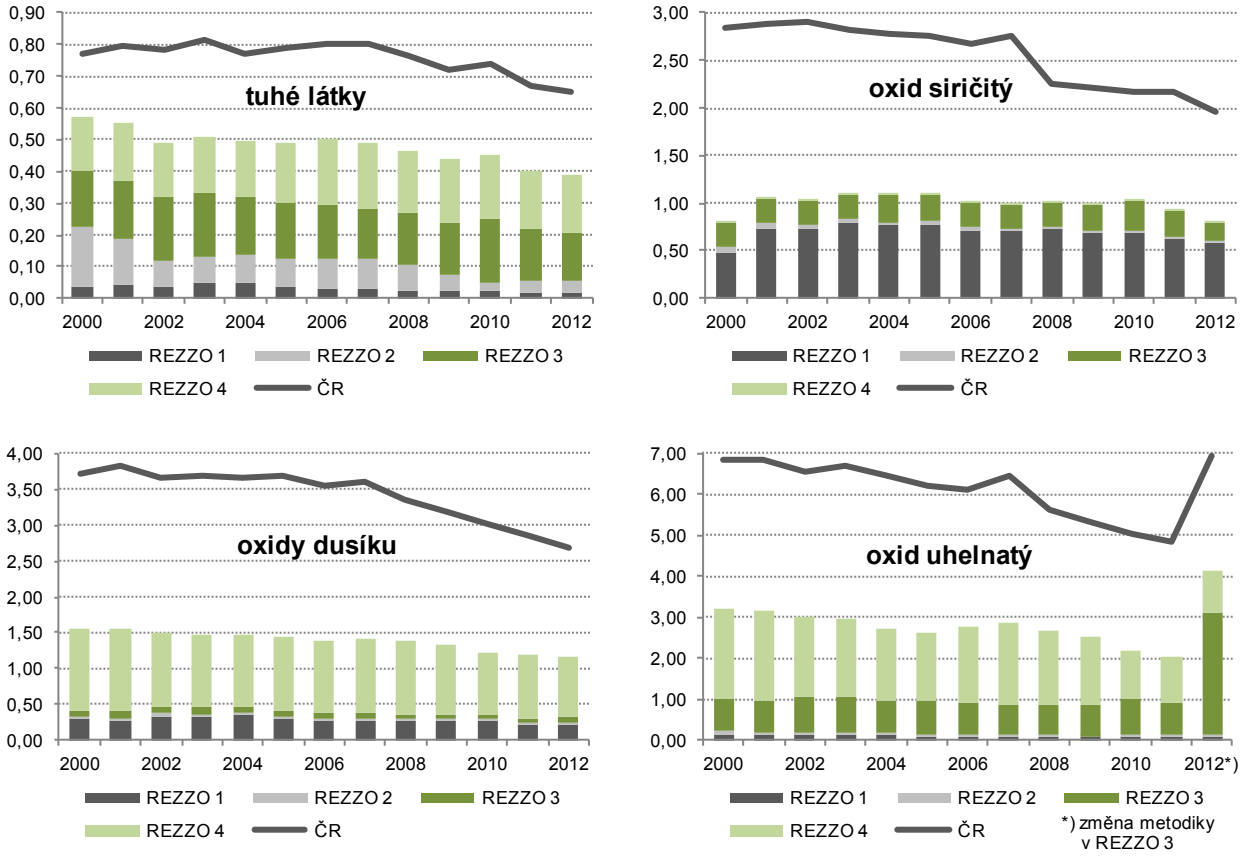

Emise oxidu uhelnatého jsou časově nesrovnatelné.

Z grafů na předchozí straně lze vidět, že vývojový trend v kraji (ale i v celé republice) je plně ve směru snižování emisní zátěže. Nárůst emisí oxidu uhelnatého není nárůstem faktickým, ale je důsledkem změněné metodiky výpočtu emisí u REZZO 3 v souvislosti s novou sadou emisních faktorů.

Úroveň znečištěni oxidy dusíku je mezi kraji velmi rozdílná

Jediným polutantem, kde v kraji dochází meziročně k nárůstu měrných emisí, jsou oxidy dusíku, a to pouze u REZZO 3. Produkce je zde však relativně nízká a malé stacionární zdroje nejsou určitě největším zdrojem znečišťování oxidy dusíku. Problémem jsou spíše mobilní zdroje (znečištění z dopravy), na které připadá obecně největší díl z celkových emisí oxidů dusíku.

14. Emise oxidů dusíku (REZZO 1–4) v krajích v letech 2008 až 2012

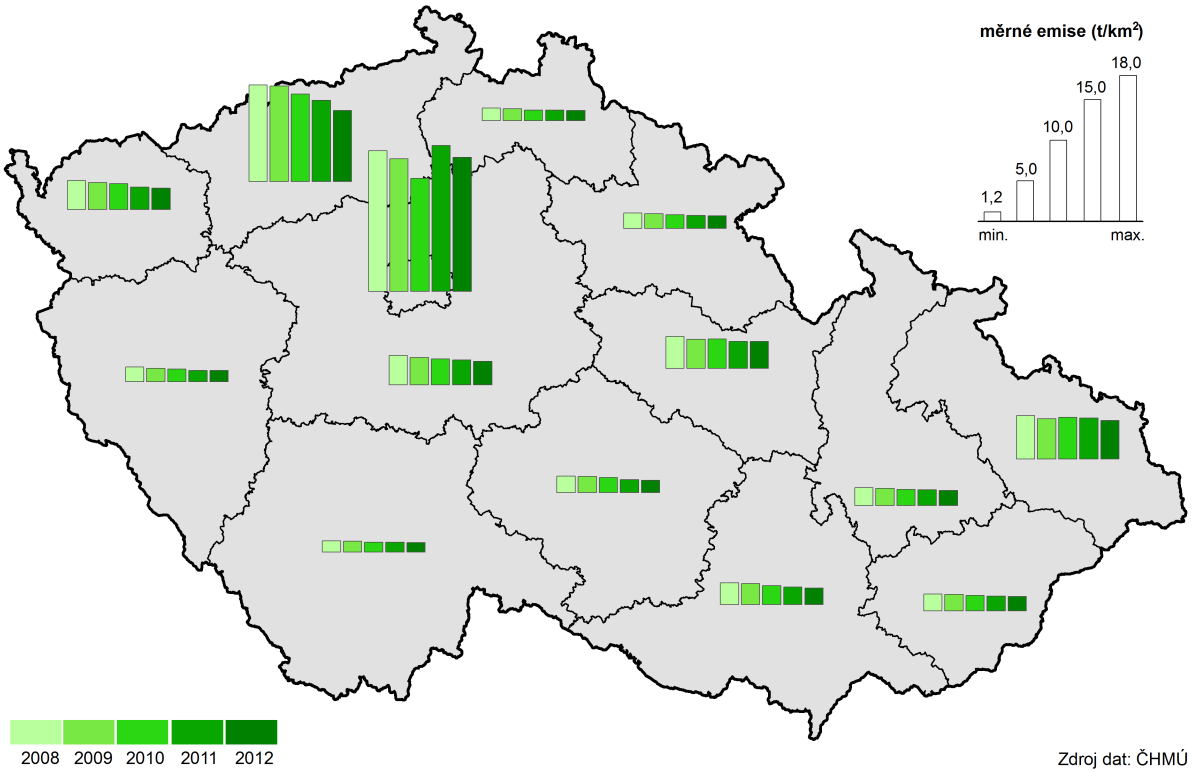

Imisní limity byly překročeny v roce 2012 na 0,87 % území kraje.

Struktura hospodářství a stupeň urbanizace v kraji s absencí velkého počtu významných zdrojů znečišťování se příznivě projevuje v celkové kvalitě ovzduší. Vzhledem k stávajícím imisním limitům pro ochranu zdraví se i v dlouhodobějším pohledu objevují problémy jen na malém území kraje. V roce 2012 byly imisní limity pro ochranu zdraví překročeny jen při západní hranici v oblasti Šumavy zejména v souvislosti s vyšší koncentrací přízemního ozónu. V ostatních částech kraje byly vyšší imise jen zcela ojedinělé. Byly zaznamenány na území 10 správních obvodů ORP, především pak v SO ORP České Budějovice.

Množství vyprodukovaných odpadů je v kraji nadprůměrné a spíše roste.

Výrazně horší pozici má kraj podle produkce odpadů. Podle zatím posledních dostupných dat za rok 2012 se hodnotou 1,2 mil. tun řadí v celkové produkci odpadů mezi kraji na 6. místo. V poměru k počtu obyvatel to znamená 4. příčku, když vyšší produkci uvádí jen Hl. město Praha, Moravskoslezký a Jihomoravský kraj. V Jižních Čechách se produkce odpadů na 1 obyvatele vyšplhala téměř k 1,9 tuny. To je sice srovnatelná hodnota s rokem 2009, ale proti roku 2011 jde o nárůst téměř o 350 kg na osobu za rok.

V poměru k vytvořenému HDP je situace ještě horší a kraji přísluší třetí nejvyšší příčka mezi všemi 14 regiony republiky. Vzhledem k srovnatelné produkci odpadů ale významně nižšímu HDP tak kraj předstihuje i Jihomoravský region. V hodnocení vývoje převažují v kraji spíše růstové trendy. Je sice pravda, že v roce 2010 a zejména 2011 se objemy vyprodukovaného odpadu snížily, ale to jde spíše na vrub hospodářského útlumu. I po vyloučení tohoto vlivu zůstává určitá nerovnoměrnost ve vývoji, kdy pokles produkce odpadů je střídán jejich nárůstem a

naopak. V každém případě je dynamika vývoje produkce odpadů vyšší než v průměru za celou republiku.

Mění se struktura odpadů podle činností – stavebnictví si svoji dominanci zachovává stále.

Z pohledu struktury odpadů podle odvětví, ve kterých vznikají, je vývoj silně nerovnoměrný. Dlouhodobě ale připadá nejvýznamnější podíl z podnikových odpadů v kraji na stavebnictví. V roce 2012 na něj připadalo 58 % z celku a proti roku 2011 se objemy zvýšily zhruba o polovinu; proti roku 2010 jsou vyprodukované objemy ve stavebnictví vyšší více než dvojnásobně. Stavebnictví tak nepochybně zůstává v kraji jedním z nejvýznamnějších producentů odpadů a i v souvislosti s budováním dopravní infrastruktury se ani do budoucnosti nedá předpokládat, že by jeho význam zásadně poklesl. Dalším podstatným zdrojem produkce odpadů je zpracovatelský průmysl (pohybující se kolem 20 %) a také energetika (s 10 % zastoupením na produkci odpadů). Obdobné 10 % zastoupení má i zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi. Tato skupina však na rozdíl od energetiky svou produkci zvyšuje.

15. Komunální odpad v krajích v roce 2012

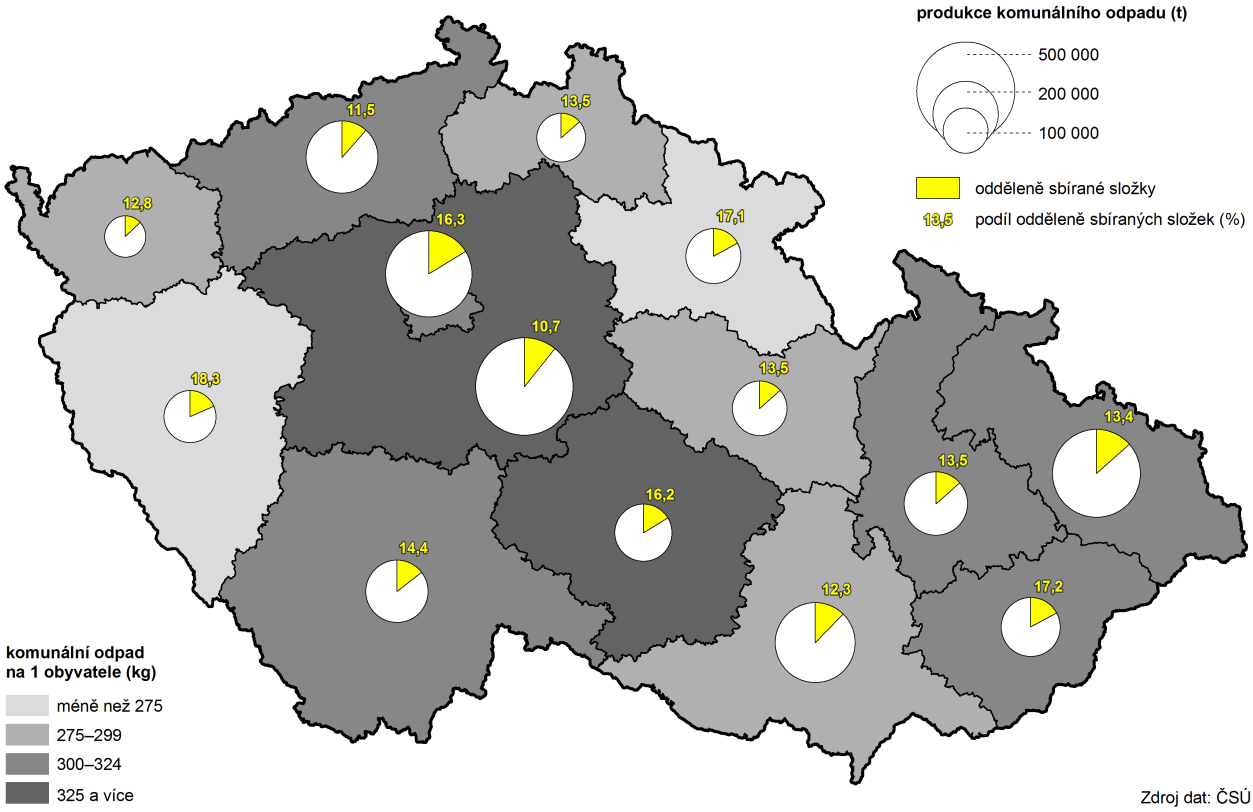

U komunálního odpadu klesá absolutní objem i podíl běžného svozu.

Zatímco podnikový odpad ovlivňuje celkové odpadové hospodářství kraje negativně, komunální odpad situaci poněkud vylepšuje. Až do roku 2010 sice převažoval i zde negativní trend – alespoň z pohledu množství, resp. z produkce na obyvatele, ale rokem 2011 došlo k obratu a množství odpadu se snížilo. Rok 2012 tento trend pak potvrzuje a produkce na obyvatele si udržela úroveň z předchozího roku. Konkrétně to znamená, že na 1 obyvatele v kraji připadalo v roce 2012 v průměru 311 kg komunálního odpadu, tedy o 30 kg méně než v roce 2010. Přesto alespoň na úroveň roku 2009 jsme se dosud nedostali. Ani v porovnání s ostatními regiony na tom nejsme zrovna nejlépe – kraji přísluší šestá nejvyšší příčka.

Vcelku pozitivně se vyvíjí struktura komunálního odpadu. Přestože stále nejvýznamnější položku tvoří běžný svoz (více než 70 %), jeho podíl se mírně snižuje. Snížil se ale také objem odděleně sbíraných složek, na které v roce 2012 tak připadalo 14 % z celkového komunálního odpadu – o 4 procentní body méně než v roce předchozím. Přesto se kraj uvedeným podílem udržuje v první polovině pomyslné tabulky v mezikrajském srovnání.

Podíl recyklovaných a regenerovaných odpadů meziročně poklesl z 29 % na 26 %.

Podle způsobu nakládání s odpady převažují dlouhodobě tendence k jeho využití, a to i přes určité výkyvy dané i tím, že je odpad také zpracován jindy a jinde než vzniká. Zhruba čtvrtina z celkové produkce byla v roce 2012 recyklována či regenerována. Za 5 let od roku 2008 se tak podíl využívaných i recyklovaných a regenerovaných odpadů zvýšil o 4 procentní body, proti roku 2011 však klesl o 3 body. V rámci odstraňování odpadů zůstává základní formou skládkování a ostatní způsoby ukládání v úrovni nebo pod úrovní terénu. V ostatních způsobech nakládání pak plně převažuje využití pro terénní úpravy.

Graf 39 Nakládání s odpady v Jihočeském kraji v roce 2012

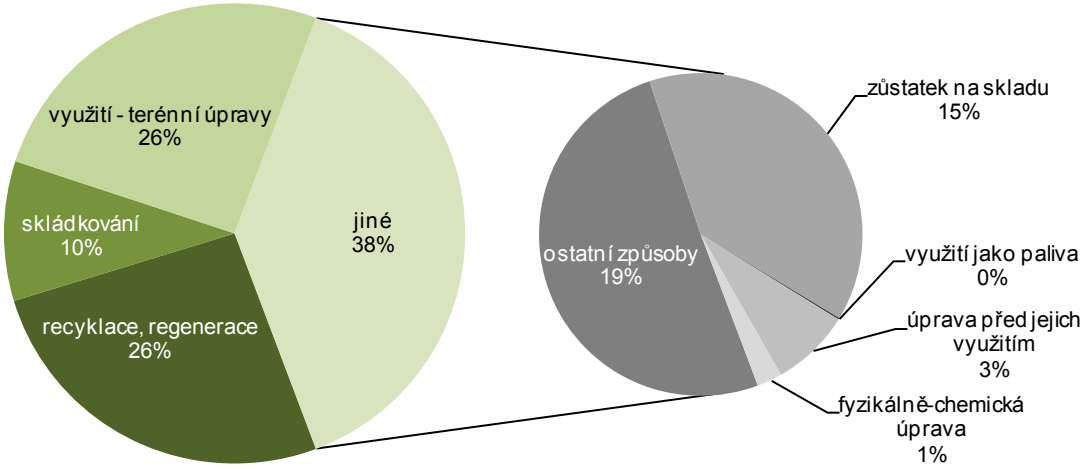

V posledních dvou letech výrazně vzrostly investiční výdaje na ochranu životního prostředí.

Dynamika růstu výdajů, která měla trvale rostoucí tendenci, se v roce 2012 zastavila a výdaje stagnují na úrovni předchozího roku. Celkové vklady do ochrany životního prostředí (hodnoceno podle sídla investora) dosáhly tak 3,8 mld. Kč. Přitom větší díl výdajů je směřován do oblasti neinvestiční, na kterou připadají téměř tři čtvrtiny. Mimo to neinvestiční výdaje v dlouhodobějším pohledu stále rostou a jejich přírůstky (zejména v posledních letech) jsou vcelku rovnoměrné. Naproti tomu investiční vklady zaznamenaly nárůst zejména v letech 2011 a 2012, kdy se proti dlouhodobější předchozí úrovni zvýšily zhruba o polovinu. Přestože se růst projevil ve všech základních kategoriích, největší přírůstky se koncentrovaly do oblasti ochrany ovzduší a klimatu. Přesto největší položkou v celkových investičních nákladech (s téměř polovičním zastoupením) zůstává nakládání s odpadními vodami.

Výdaje spojené s nakládáním s odpady jsou zhruba stejné jako vklady do nakládání s odpadními vodami. Obě položky představují více než 80 % z celkových výdajů.

V oblasti neinvestičních výdajů jsou největší složkou náklady spojené s nakládáním s odpady, které představují zhruba polovinu z celku. Jen o málo nižší podíl (40 %) pak připadá na nakládání s odpadními vodami. Neinvestiční náklady na ochranu ovzduší a klimatu jsou pak podstatně menší a pohybují se v řádu několika procent (v roce 2012 konkrétně 2,9 %). Vzhledem k dominantnější roli neinvestičních než investičních nákladů, pak celková struktura výdajů do životního prostředí zhruba odpovídá již uvedeným poměrům. Tedy téměř vyrovnaný podíl vkladů do oblasti nakládání s odpady a nakládání s odpadními vodami (s mírnou převahou první uvedené položky). Významnější podíl investic do ochrany ovzduší a klimatu (z celkových investic) pak ovlivňuje i vyšší zastoupení tohoto typu vkladů v celkových výdajích, v roce 2012 představují mírně přes 10 %.

16. Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice v krajích v letech 2008 až 2012

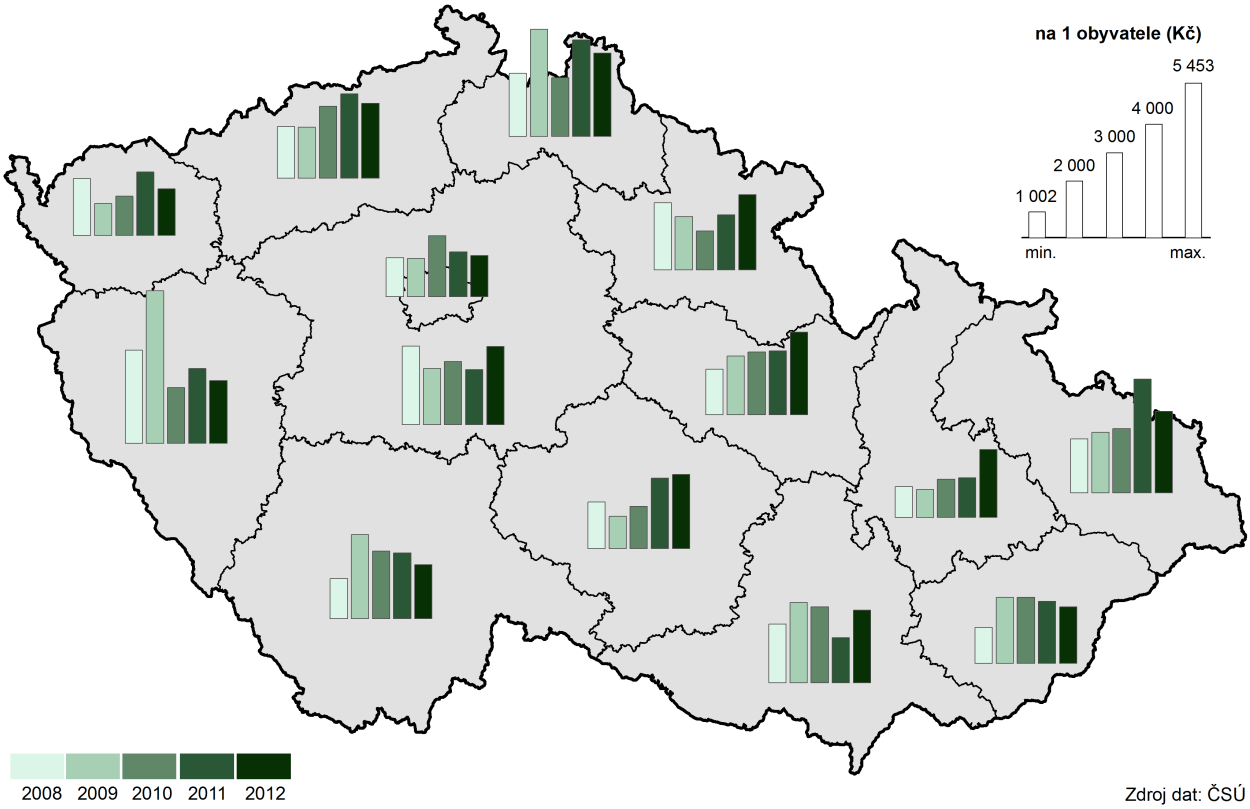

Zdroj dat: ČSÚ

Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – demografický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
	Přirozený přírůstek na 1 000 obyvatel (‰)														
2008	1,4	1,7	2,5	1,3	1,1	1,7	1,5	2,1	1,3	1,3	1,5	1,7	1,1	0,4	0,3
2009	1,0	1,7	2,0	0,9	1,0	0,9	0,9	2,0	0,6	1,2	0,7	1,4	0,7	-0,1	-0,0
2010	1,0	2,0	2,2	0,8	0,7	0,7	0,4	2,0	0,8	0,8	0,5	1,3	0,3	0,1	-0,2
2011	0,2	1,5	1,5	0,0	-0,6	-0,2	-0,2	1,0	-0,6	-0,1	0,1	0,8	-0,4	-1,0	-1,3
2012	0,0	1,4	1,3	0,2	-0,4	-0,8	-0,9	0,5	-0,6	-0,0	-0,1	0,5	-0,6	-1,0	-1,1
2013	-0,2	1,4	1,0	-0,4	-1,0	-1,2	-1,5	0,3	-0,8	-0,6	-0,4	0,7	-0,8	-1,3	-1,4
	Přírůstek stěhováním na 1 000 obyvatel (‰)														
2008	6,9	15,5	21,3	3,6	14,0	1,3	4,2	5,6	2,9	6,1	1,9	4,1	-0,5	0,6	-0,1
2009	2,7	11,0	11,6	1,2	2,9	-3,4	-0,5	1,8	-0,8	1,0	-1,5	2,6	-0,8	-0,6	-2,3
2010	1,5	4,5	11,7	0,9	-0,4	-1,3	-0,6	0,1	-0,1	0,8	-1,3	1,3	-0,8	-1,2	-3,2
2011	1,6	4,6	9,8	0,6	1,4	-1,9	-0,3	0,6	-0,7	0,4	-0,7	1,5	-0,2	-0,8	-2,0
2012	1,0	2,7	8,4	0,5	2,1	-3,9	-0,6	-0,5	-1,0	0,1	-1,3	1,5	-1,0	-1,3	-2,2
2013	-0,1	-4,3	7,1	0,5	2,3	-3,5	-0,5	-0,2	-1,0	-0,3	-1,5	0,6	-1,2	-1,1	-2,5
	Živě narození mimo manželství (%)														
2008	36,3	32,6	33,2	35,6	37,3	53,9	50,2	40,3	35,9	32,6	29,0	30,6	36,7	27,9	41,7
2009	38,8	33,7	34,5	38,0	40,9	55,1	53,6	44,6	38,8	35,7	32,1	33,8	39,5	30,5	44,2
2010	40,3	35,3	36,9	40,4	41,7	58,5	54,4	45,5	40,8	38,1	33,7	35,8	39,9	31,9	44,2
2011	41,8	36,6	38,0	42,5	43,8	58,3	56,1	47,4	42,4	39,8	35,7	36,7	43,0	32,8	46,5
2012	43,4	37,4	40,5	43,7	45,9	58,7	58,0	48,4	43,8	41,6	37,7	38,4	45,1	35,6	47,7
2013	45,0	38,7	42,2	45,7	46,4	60,7	59,3	49,8	47,1	44,3	38,9	39,6	45,7	37,4	49,8
	Index stáří (65 a více let / 0–14 let) (%)														
2008	105,1	130,0	95,6	103,2	110,1	93,7	87,6	94,1	109,6	103,7	104,5	112,3	107,1	110,8	101,2
2009	107,0	129,5	95,4	105,5	112,3	96,3	90,0	96,0	111,7	106,2	107,5	114,2	109,4	113,6	104,3
2010	107,8	127,6	94,8	106,8	113,4	98,1	91,2	97,1	113,4	107,1	109,6	114,8	110,3	115,7	105,8
2011[1)]	110,4	129,7	95,9	109,8	116,6	103,4	96,0	100,7	116,5	110,0	112,6	116,1	112,9	117,8	108,6
2012	113,3	129,2	97,4	113,2	119,2	108,7	100,8	105,2	120,5	113,1	116,2	118,4	116,5	121,1	112,5
2013	115,7	128,3	98,8	116,0	121,8	113,4	105,1	109,1	123,6	116,1	119,6	120,2	119,5	123,6	116,0
	Naděje dožití mužů při narození (roky) - dvouleté průměry														
2008	73,8	75,9	73,8	74,3	74,4	72,8	71,7	73,3	75,0	74,2	74,5	74,1	73,5	73,4	72,3
2009	74,1	76,2	74,0	74,5	74,5	72,7	72,0	73,9	75,1	74,7	74,8	74,5	73,9	73,4	72,4
2010	74,3	76,3	74,3	74,8	74,9	72,7	72,3	74,4	75,2	74,8	75,1	74,7	74,0	73,5	72,6
2011	74,5	76,5	74,6	75,0	75,1	73,2	72,8	74,8	75,5	74,8	75,5	75,1	74,1	73,7	72,7
2012	74,8	77,0	74,9	75,1	75,2	74,0	73,0	75,3	75,6	74,9	75,6	75,2	74,3	74,4	73,3
2013	75,2	77,3	75,2	75,4	75,5	74,1	73,0	75,1	75,9	75,3	75,9	75,4	74,4	74,8	73,8
	Naděje dožití žen při narození (roky) - dvouleté průměry														
2008	80,0	80,8	79,8	80,0	80,2	79,0	78,5	79,8	80,4	80,0	81,1	80,6	79,9	80,4	79,4
2009	80,1	80,8	79,9	80,1	80,2	79,1	78,5	80,1	80,6	80,5	81,0	80,8	80,0	80,5	79,4
2010	80,4	81,2	80,2	80,4	80,1	79,3	78,6	80,1	80,8	80,5	81,1	81,1	80,3	80,9	79,7
2011	80,7	81,7	80,6	80,8	80,4	79,5	78,7	80,8	81,3	80,3	81,3	81,5	80,7	81,3	79,9
2012	80,8	81,8	80,6	81,0	80,8	79,7	79,0	80,8	81,5	80,7	81,2	81,7	81,0	81,4	79,7
2013	81,1	82,1	80,9	80,9	80,9	80,0	79,0	80,9	81,6	81,1	81,7	81,9	81,1	81,6	80,0
	Podíl cizinců (bez azylantů) na obyvatelstvu (%)														
2008	4,2	11,5	4,9	2,6	4,9	6,6	4,2	4,0	3,0	2,4	1,9	3,1	1,5	1,4	2,0
2009	4,1	11,9	4,7	2,4	4,8	6,4	3,8	3,9	2,7	2,3	1,7	3,2	1,5	1,4	1,9
2010	4,0	11,8	4,6	2,4	4,4	6,4	3,7	3,8	2,7	2,3	1,6	3,1	1,5	1,4	1,8
2011	4,1	12,9	4,5	2,3	4,2	6,4	3,7	3,8	2,5	2,2	1,5	3,1	1,5	1,4	1,9
2012	4,1	13,1	4,4	2,3	4,2	6,1	3,7	3,8	2,4	2,2	1,5	3,1	1,5	1,4	1,9
2013	4,2	13,0	4,5	2,4	4,4	6,3	3,9	3,9	2,4	2,2	1,5	3,3	1,6	1,4	1,9

[1)] promítnuty výsledky Sčítání lidu, domů a bytů, které se uskutečnilo k 26. 3. 2011

Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – sociální vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
	Míra zaměstnanosti (%)														
2008	55,9	60,2	58,0	57,9	57,8	56,2	52,6	53,8	55,9	56,0	56,4	54,5	53,6	55,7	53,1
2009	54,8	60,7	57,0	56,3	55,8	54,5	51,5	52,8	53,5	54,1	54,6	53,5	53,0	53,0	52,0
2010	54,2	59,9	56,6	55,0	55,6	55,0	51,1	53,9	53,5	53,3	54,1	53,7	50,6	52,0	50,9
2011	54,4	59,2	56,9	55,4	56,3	54,8	51,9	53,3	53,3	54,3	53,5	53,4	51,7	53,0	51,4
2012	54,5	60,0	57,6	54,5	56,6	53,7	50,7	52,2	53,7	54,0	53,2	53,9	52,9	53,3	51,8
2013	55,2	60,2	57,6	54,6	57,3	55,0	52,2	52,9	53,7	55,0	54,3	55,8	51,2	55,0	52,1
	Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. (%)[1)] (MPSV)														
2008	4,5	1,8	3,4	3,7	4,0	5,8	7,3	5,0	3,6	4,5	4,7	5,1	4,9	4,5	6,1
2009	7,1	3,2	5,5	5,9	6,5	8,7	9,9	8,3	6,0	7,3	7,7	8,1	8,9	8,0	8,9
2010	7,4	3,6	6,1	6,4	6,6	8,9	10,2	8,1	6,3	7,5	8,1	8,5	9,1	7,9	9,0
2011	6,8	3,6	5,6	5,8	5,7	8,0	9,8	7,3	5,7	6,5	7,2	7,6	8,3	7,0	8,3
2012	7,4	4,2	6,1	6,4	5,9	8,5	10,5	7,7	6,5	7,0	7,6	8,1	8,9	7,8	9,2
2013	8,2	5,1	6,9	7,1	6,4	9,3	11,5	8,5	7,3	7,4	8,1	8,9	9,8	8,3	10,5
	Podíl dlouhodobě nezaměstnaných k 31. 12. (%)[2)] (MPSV)														
2008	1,4	0,3	0,8	0,7	0,9	1,9	2,9	1,3	0,6	1,1	1,3	1,6	1,4	1,4	2,6
2009	1,7	0,4	1,0	1,0	1,3	2,4	3,2	1,9	0,9	1,5	1,7	2,0	1,8	1,8	2,7
2010	2,4	0,8	1,7	1,5	1,9	3,3	4,1	2,8	1,5	2,2	2,5	2,8	3,1	2,8	3,6
2011	2,5	0,9	1,9	1,7	1,9	3,3	4,3	2,8	1,6	2,2	2,6	2,9	3,3	2,7	3,7
2012	2,7	1,1	2,1	1,8	1,9	3,3	4,6	2,9	1,9	2,2	2,6	3,0	3,5	2,7	3,8
2013	3,3	1,8	2,6	2,3	2,4	4,0	5,5	3,5	2,5	2,7	3,1	3,7	4,1	3,3	4,9
	Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele (tis. Kč)														
2008	185,0	239,8	196,2	180,5	182,9	163,2	163,6	171,0	180,4	175,2	176,9	182,4	170,5	176,3	171,2
2009	190,4	244,4	205,0	183,0	187,0	172,4	171,3	178,0	187,5	180,7	180,8	187,5	175,6	178,6	174,5
2010	190,4	252,5	207,8	179,7	187,2	171,3	170,8	179,8	182,0	175,2	179,8	188,0	170,6	175,6	173,2
2011	190,4	250,1	206,7	181,2	187,9	171,8	170,9	178,7	179,7	177,1	180,1	184,8	172,4	178,6	176,1
2012	192,8	249,6	208,9	181,6	192,0	169,6	171,2	179,8	184,5	180,9	181,1	189,9	178,5	182,7	178,0
2013	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Medián mezd (Kč)[3)] (MPSV, MF)														
2008	22 217	27 900	23 133	20 259	22 154	20 103	21 156	21 730	20 637	20 486	20 961	21 287	21 345	20 280	21 564
2009	22 229	28 386	23 158	19 984	22 191	19 875	21 487	21 855	20 670	20 828	20 435	21 621	21 296	20 017	21 144
2010	22 608	28 392	23 386	20 479	22 634	20 110	21 860	22 289	21 174	20 721	21 059	22 139	21 423	20 666	21 883
2011	21 782	27 162	22 447	20 303	21 554	19 183	20 533	21 017	20 266	20 527	20 378	21 127	20 717	20 153	21 383
2012	22 262	27 454	22 904	21 104	22 192	19 837	21 176	21 436	21 178	20 946	20 869	21 732	21 011	20 403	21 987
2013	22 557	27 803	23 215	21 382	22 528	20 306	21 506	21 931	21 421	21 166	21 311	22 044	21 285	20 786	22 202
	Průměrná výše starobního důchodu (bez souběhu s vdovským a vdoveckým) (ČSSZ)														
2008	9 638	10 289	9 673	9 532	9 604	9 475	9 571	9 563	9 523	9 437	9 370	9 540	9 377	9 430	9 694
2009	10 045	10 730	10 101	9 942	10 009	9 855	9 968	9 984	9 932	9 835	9 771	9 941	9 766	9 833	10 084
2010	10 123	10 817	10 184	10 014	10 075	9 925	10 047	10 056	10 003	9 909	9 847	10 003	9 829	9 900	10 194
2011	10 552	11 266	10 629	10 449	10 507	10 330	10 466	10 482	10 438	10 333	10 279	10 430	10 245	10 323	10 619
2012	10 778	11 520	10 868	10 669	10 727	10 536	10 687	10 701	10 661	10 553	10 498	10 649	10 457	10 546	10 845
2013	10 970	11 726	11 074	10 861	10 920	10 707	10 871	10 893	10 848	10 740	10 689	10 832	10 636	10 739	11 035
	Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců plného starobního důchodu (%)[4)] (ČSSZ)														
2008	21,6	12,4	19,2	21,8	25,9	23,3	25,0	19,3	21,2	25,5	28,5	20,4	22,9	22,3	25,6
2009	23,1	12,8	20,1	23,7	27,4	25,0	26,7	21,0	23,0	27,4	30,2	21,8	24,9	23,9	27,4
2010[5)]	24,3	12,9	21,1	25,0	28,5	26,0	27,8	22,5	24,5	29,0	31,8	22,9	26,6	25,5	28,9
2011[5)]	27,2	14,2	24,0	28,4	31,2	29,3	30,7	25,8	27,8	32,5	34,9	25,8	30,2	28,8	31,9
2012[5)]	28,2	14,7	24,8	29,7	32,2	30,3	31,4	26,8	29,0	33,7	36,2	26,7	31,5	30,0	33,0
2013[5)]	29,0	15,1	25,4	30,6	32,9	31,2	32,2	27,6	30,1	34,7	37,2	27,5	32,5	31,1	34,0

[1)] podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let na počtu obyvatel ve věku 15-64 let

[2)] podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na počtu obyvatel ve věku 15-64 let

[3)] od roku 2011 jsou zahrnuti dříve nesledovaní zaměstnanci podniků s 1-9 zaměstnanci, zaměstnanci neziskových institucí a podnikatelů-fyzických osob

[4)] předčasným důchodem se rozumí přiznání starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.; stav v prosinci

[5)] v letech 2010-2013 výpočet z příjemců starobního důchodu celkem bez příjemců starobního důchodu vzniklého přeměnou invalidního důchodu po dosažení věku 65 let

Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – ekonomický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
	Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele (tis. Kč)														
2008	369,0	797,5	341,3	308,5	315,3	264,0	295,5	276,9	313,5	300,5	296,3	347,4	275,4	313,4	314,6
2009	358,3	764,0	321,1	307,4	310,0	265,8	300,4	267,7	311,3	290,7	294,6	338,9	270,5	308,0	294,6
2010	360,4	771,8	318,8	306,0	319,6	260,1	292,0	275,7	315,0	291,2	292,3	340,4	274,3	301,5	304,3
2011	364,2	768,2	325,8	306,6	326,5	260,1	289,9	279,7	315,3	297,8	303,3	341,0	281,5	308,6	317,8
2012	366,0	763,0	325,6	311,3	325,9	258,4	295,1	283,7	313,5	289,9	307,1	345,8	284,5	322,2	319,3
2013	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele (tis. Kč)														
2008	98,9	281,9	74,8	67,7	75,6	67,4	81,0	75,7	54,3	70,9	57,5	95,8	62,1	59,0	85,7
2009	88,3	227,0	65,5	73,5	96,5	62,2	84,2	52,8	58,0	54,9	64,3	80,2	76,6	50,0	66,7
2010	88,5	207,5	67,8	78,8	77,8	74,2	104,9	55,5	55,4	66,7	61,9	79,0	73,4	56,0	70,5
2011	87,9	214,5	79,1	67,0	69,0	74,1	96,9	58,9	50,4	62,0	63,1	79,5	61,2	55,5	72,2
2012	84,5	191,4	80,1	67,1	69,7	76,4	89,3	62,3	48,6	61,1	67,5	77,6	58,4	52,7	71,9
2013	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Zemědělská produkce na 1 ha obhospodařované půdy (tis. Kč)														
2008	33,7	37,5		30,0	30,0	16,8	30,9	23,0	36,9	36,7	36,1	40,3	33,5	33,2	29,9
2009	27,7	30,9		24,4	24,7	13,4	24,3	18,7	31,3	30,9	29,3	33,4	27,1	26,9	25,0
2010	29,2	33,4		26,6	26,6	16,2	24,4	18,8	32,7	31,6	31,3	34,1	29,1	27,4	25,7
2011	33,8	38,9		29,2	30,5	17,7	27,7	21,6	36,0	38,7	36,5	42,0	33,6	32,4	29,0
2012[1)]	34,7	40,8		31,5	31,7	17,8	28,6	22,5	37,5	41,2	38,3	37,4	33,7	34,3	30,3
2013	.	.		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Průměrný evidenční počet zaměstnanců ve velkých průmyslových podnicích[2)] (tis. fyzických osob)														
2008	885,6	74,0	101,5	50,3	59,3	24,5	64,0	49,8	46,6	50,6	53,8	78,0	53,4	53,9	125,8
2009	782,8	76,3	94,0	45,7	51,5	20,6	56,0	41,4	39,2	42,6	44,4	69,1	44,3	47,0	110,6
2010	749,7	73,9	90,9	41,5	50,5	20,7	52,5	40,1	37,1	41,8	44,1	63,2	40,6	44,4	108,6
2011	775,2	80,1	86,4	43,6	53,0	20,3	52,9	40,2	40,4	43,2	47,1	70,0	41,2	46,3	110,4
2012	776,0	82,2	88,5	44,3	54,0	19,6	52,2	40,4	39,8	43,1	46,4	67,7	40,0	46,3	111,5
2013	767,8	77,9	89,5	45,5	55,3	19,5	49,5	40,4	43,0	43,1	47,0	65,3	39,1	46,3	106,3
	Stavební práce podle místa stavby na 1 obyvatele (tis. Kč)														
2008	32,0	64,6	26,6	34,4	30,1	31,3	27,8	22,7	21,3	25,8	24,6	32,5	24,2	22,1	29,5
2009	29,3	53,5	27,0	31,0	25,1	37,7	31,3	20,5	22,9	21,6	22,0	28,8	21,1	20,9	25,7
2010	25,7	46,2	19,6	27,3	23,1	36,2	27,4	19,6	17,6	17,9	17,2	26,5	19,9	20,7	24,9
2011	24,3	43,9	18,1	35,4	22,1	24,4	27,2	18,8	15,1	16,2	19,6	22,1	16,8	16,9	25,0
2012	22,7	40,6	18,0	33,1	19,4	18,7	19,2	17,3	18,6	15,9	19,2	22,9	20,0	16,0	21,3
2013	20,9	38,0	15,5	30,4	17,5	16,7	20,3	15,3	14,0	14,5	17,4	22,0	18,7	15,8	19,0
	Dokončené byty na 1 000 obyvatel														
2008	3,7	5,2	6,6	4,3	4,7	2,0	1,2	3,1	3,5	3,6	3,4	4,0	2,9	2,2	2,0
2009	3,7	6,0	6,0	3,4	3,6	1,7	1,3	3,4	2,7	3,1	2,7	4,3	3,2	3,2	2,4
2010	3,5	4,9	5,9	3,4	3,3	2,8	1,3	2,9	3,3	3,2	3,4	3,9	2,6	2,4	2,3
2011	2,7	2,8	5,0	3,2	2,5	2,1	1,5	2,2	2,4	2,5	2,6	3,1	2,0	1,8	2,0
2012	2,8	3,2	4,6	3,1	2,5	1,8	1,5	2,9	2,5	2,5	2,5	3,2	2,3	1,9	2,2
2013	2,4	3,1	4,1	2,1	2,5	1,4	1,1	1,8	1,9	2,0	2,3	3,0	1,9	1,4	2,0
	Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních[3)] (tis.)														
2008	12 836	4 587	665	936	487	680	367	704	903	361	396	1 186	427	497	640
2009	11 986	4 347	645	917	479	666	336	653	810	321	359	1 041	377	448	586
2010	12 212	4 743	631	893	484	670	290	633	804	317	336	1 042	378	463	527
2011	12 899	5 051	695	916	496	710	337	633	826	324	358	1 115	397	469	572
2012	15 099	5 726	853	1 107	595	809	417	754	969	366	439	1 318	475	572	699
2013	15 408	5 900	820	1 139	559	787	427	753	965	369	448	1 427	512	603	698

[1)] semidefinitivní údaje

[2)] podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem na území kraje

[3)] na základě výsledků projektu MMR "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" došlo k revizi dat o kapacitách a návštěvnosti za roky 2012 a 2013; z toho důvodu nejsou údaje před rokem 2012 srovnatelné

Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – vývoj životního prostředí

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Kraj Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
	Měrné emise oxidu siřičitého REZZO 1–4 (t/km^2)														
2008	2,2	3,6	2,1	1,0	1,2	3,0	11,2	1,0	1,5	2,9	0,4	0,6	0,8	1,4	4,3
2009	2,2	3,4	2,0	1,0	1,4	2,8	11,7	0,9	1,2	2,6	0,4	0,5	0,9	1,4	4,1
2010	2,2	3,1	2,1	1,0	1,0	2,9	10,9	0,8	1,3	2,9	0,4	0,5	0,8	1,2	4,1
2011	2,2	1,8	2,1	0,9	1,0	2,7	11,6	0,6	1,2	2,8	0,4	0,4	0,9	1,3	4,1
2012	2,0	0,8	1,9	0,8	0,9	2,8	10,6	0,5	1,1	2,6	0,4	0,3	0,7	1,2	3,7
2013	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Měrné emise oxidů dusíku REZZO 1–4 (t/km^2)														
2008	3,4	17,3	3,6	1,4	1,8	3,6	11,9	1,5	1,9	3,9	2,0	2,7	2,2	2,1	5,3
2009	3,2	16,3	3,4	1,3	1,6	3,3	11,8	1,4	1,8	3,6	2,0	2,6	2,1	2,0	5,0
2010	3,0	13,9	3,2	1,2	1,6	3,2	10,8	1,3	1,7	3,6	1,8	2,4	2,0	1,9	5,1
2011	2,9	18,0	3,1	1,2	1,4	2,8	10,0	1,3	1,6	3,3	1,6	2,2	1,9	1,8	5,0
2012	2,7	16,5	2,9	1,2	1,4	2,6	8,8	1,2	1,5	3,3	1,5	2,0	1,9	1,8	4,7
2013	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele (kg)														
2008	305	299	357	276	283	305	343	315	281	288	294	281	316	283	302
2009	315	302	364	283	311	311	335	284	280	283	340	297	333	318	325
2010	317	297	416	342	239	301	307	282	267	.	302	296	307	298	335
2011	320	307	517	310	240	311	320	287	277	273	311	279	300	291	293
2012	308	304	375	311	243	285	318	276	274	294	326	277	318	300	318
2013	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu (%)														
2008	14,3	15,0	11,1	12,1	14,3	9,6	13,1	19,6	21,4	20,0	15,0	10,8	16,0	14,0	15,3
2009	13,9	15,8	11,4	16,3	16,9	11,8	10,3	13,4	19,2	14,4	16,3	11,3	12,5	16,6	14,2
2010	15,9	16,0	11,6	17,5	18,6	14,2	13,5	13,3	18,4	.	16,7	12,5	14,3	16,5	15,8
2011	14,4	15,6	9,5	18,5	20,5	11,5	13,1	16,8	19,2	15,6	16,6	12,9	14,0	18,3	14,6
2012	13,9	16,3	10,7	14,4	18,3	12,8	11,5	13,5	17,1	13,5	16,2	12,3	13,5	17,2	13,4
2013	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Podíl recyklovaného odpadu (vč. regenerace) z celkového nakládání s odpady (%)														
2008	18,6	17,2	8,6	22,1	27,5	11,8	9,4	7,4	14,2	10,2	8,2	24,2	11,6	17,5	30,0
2009	19,0	15,0	9,8	29,1	19,1	4,4	10,0	3,7	12,1	17,5	7,6	22,8	16,6	16,0	40,1
2010	17,6	10,0	13,0	21,9	17,1	9,1	9,7	4,3	12,0	7,9	6,2	25,3	19,4	12,2	32,7
2011	18,6	10,1	9,5	29,5	28,8	4,3	12,7	6,9	11,2	12,4	9,0	26,4	21,4	12,0	36,1
2012	20,4	12,2	13,0	26,0	26,4	38,5	13,9	7,8	10,3	13,5	11,5	25,7	17,8	14,3	39,2
2013	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Specifické denní množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele (l)														
2008	94,2	122,0	90,2	88,1	96,1	95,6	87,5	89,3	88,0	84,9	83,4	93,2	86,5	81,6	98,1
2009	92,5	114,1	88,5	86,8	93,1	90,7	85,0	89,9	87,7	84,3	82,4	94,1	87,2	79,6	98,3
2010	89,5	104,4	90,0	86,4	90,6	88,5	83,2	87,0	86,7	81,8	80,1	90,1	84,3	79,0	94,3
2011	88,6	105,2	89,3	85,7	83,4	84,3	81,7	86,5	82,7	80,9	79,8	91,3	83,7	78,5	94,4
2012	87,9	106,3	88,6	86,6	81,6	82,9	79,3	84,0	81,8	79,5	79,7	92,6	83,5	76,8	91,5
2013	87,2	111,4	85,5	86,2	80,5	81,8	79,0	82,0	78,1	77,1	79,0	91,2	81,7	76,2	90,7
	Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele (Kč)														
2008	1 949	1 396	2 802	1 418	3 330	2 025	1 845	2 249	2 395	1 629	1 661	2 090	1 102	1 279	1 925
2009	2 239	1 371	1 999	2 994	5 453	1 132	1 814	3 826	1 891	2 101	1 152	2 860	1 002	2 348	2 160
2010	2 153	2 177	2 246	2 403	1 994	1 391	2 555	2 089	1 386	2 235	1 511	2 709	1 371	2 357	2 288
2011	2 364	1 598	1 965	2 330	2 678	2 255	3 009	3 445	1 959	2 283	2 518	1 607	1 423	2 207	4 056
2012	2 438	1 468	2 786	1 920	2 245	1 662	2 664	2 973	2 681	2 947	2 649	2 594	2 428	2 007	2 911
2013	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

Tab. 2.1 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – demografický vývoj

	Měřicí jednotka	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Obyvatelstvo k 31. 12.[1)]	osoby	636 328	637 643	638 706	636 138	636 611	636 707
v tom: muži		313 867	314 543	314 880	313 284	313 613	313 836
ženy		322 461	323 100	323 826	322 854	322 998	322 871
z toho podíl cizinců (bez azylantů)	%	2,6	2,4	2,4	2,3	2,3	2,4
Sňatky	počet	3 112	2 871	2 891	2 845	2 756	2 600
Rozvody	počet	1 966	1 731	1 863	1 807	1 595	1 747
Rozvody na 100 sňatků	počet	63,2	60,3	64,4	63,5	57,9	67,2
Živě narození	osoby	7 155	7 027	6 933	6 379	6 655	6 374
z toho mimo manželství	%	35,6	38,0	40,4	42,5	43,7	45,7
Úhrnná plodnost[2)]		1,498	1,492	1,494	1,412	1,512	1,477
Potraty	počet	2 296	2 371	2 323	2 436	2 419	2 323
z toho umělá přerušení těhotenství		1 389	1 367	1 348	1 437	1 399	1 371
Potraty na 100 narozených	počet	32,0	33,6	33,4	38,1	36,3	36,3
Zemřelí celkem	osoby	6 347	6 467	6 416	6 374	6 504	6 604
z toho podle příčin smrti:							
nemoci oběhové soustavy		3 019	3 240	3 167	3 015	3 011	3 007
novotvary		1 765	1 735	1 765	1 660	1 735	1 721
Přirozený přírůstek	osoby	808	560	517	5	151	-230
Přistěhovalí celkem	osoby	6 962	5 135	4 916	4 244	4 610	4 711
z toho z ciziny		2 856	1 270	919	585	782	939
Vystěhovalí celkem	osoby	4 706	4 380	4 370	3 882	4 288	4 385
z toho do ciziny		777	688	806	327	668	824
Přírůstek stěhováním celkem	osoby	2 256	755	546	362	322	326
z toho s cizinou		2 079	582	113	258	114	115
Celkový přírůstek	osoby	3 064	1 315	1 063	367	473	96
Na 1 000 obyvatel středního stavu:							
živě narození	‰	11,3	11,0	10,9	10,0	10,5	10,0
zemřelí	‰	10,0	10,2	10,1	10,0	10,2	10,4
přirozený přírůstek	‰	1,3	0,9	0,8	0,0	0,2	-0,4
přistěhovalí	‰	11,0	8,1	7,7	6,7	7,2	7,4
vystěhovalí	‰	7,4	6,9	6,9	6,1	6,7	6,9
přírůstek stěhováním	‰	3,6	1,2	0,9	0,6	0,5	0,5
celkový přírůstek	‰	4,8	2,1	1,7	0,6	0,7	0,2
Mrtvorozenost	‰	2,5	3,0	3,7	3,0	2,5	3,6
Kojenecká úmrtnost	‰	2,7	2,3	2,9	2,2	2,7	3,0
Novorozenecká úmrtnost	‰	1,3	1,0	2,0	2,0	1,4	1,6
Obyvatelstvo k 31. 12. ve věku[1)]:							
0–14 let	osoby	91 361	91 668	92 715	93 935	94 968	95 890
	%	14,4	14,4	14,5	14,8	14,9	15,1
15–64 let	osoby	450 719	449 281	446 990	439 059	434 132	429 563
	%	70,8	70,5	70,0	69,0	68,2	67,5
65 a více let	osoby	94 248	96 694	99 001	103 144	107 511	111 254
	%	14,8	15,2	15,5	16,2	16,9	17,5
Průměrný věk k 31. 12.[1)]	roky	40,5	40,7	40,9	41,2	41,4	41,6
v tom: muži		39,1	39,3	39,6	39,9	40,1	40,3
ženy		41,8	42,0	42,2	42,4	42,7	42,9
Index stáří (65 a více let / 0–14 let)[1)]	%	103,2	105,5	106,8	109,8	113,2	116,0
Index ekonomického zatížení (0–14 let + 65 a více let / 15–64 let)[1)]	%	41,2	41,9	42,9	44,9	46,6	48,2
Naděje dožití při narození (dvouleté průměry)[1)]							
muži	roky	74,30	74,51	74,82	74,96	75,10	75,38
ženy	roky	80,00	80,10	80,44	80,80	80,98	80,93
Naděje dožití ve věku 65 let (dvouleté průměry)[1)]							
muži	roky	15,26	15,24	15,32	15,45	15,50	15,69
ženy	roky	18,10	18,29	18,51	18,73	18,87	18,86

[1)] v roce 2011 promítnuty výsledky Sčítání lidu, domů a bytů, které se uskutečnilo k 26. 3. 2011

[2)] počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15–49 let) neměnné

Tab. 2.2 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – sociální vývoj

	Měřicí jednotka	2008	2009	2010	2011	2012	2013
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ PRACOVNÍCH SIL (VŠPS)[1]							
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	tis. osob	543,9	546,0	545,8	542,4	541,9	541,0
z toho podle dosaženého vzdělání:							
základní a bez vzdělání	%	18,3	17,5	16,9	16,4	16,2	15,4
střední bez maturity	%	37,1	36,6	36,9	37,7	37,8	35,3
střední s maturitou	%	34,6	34,4	35,0	34,0	32,7	34,3
vysokoškolské[2]	%	10,1	11,5	11,2	11,8	13,3	15,0
Pracovní síla	tis. osob	323,2	321,2	316,8	317,4	313,0	311,8
v tom: zaměstnaní v NH		314,7	307,4	300,0	299,9	295,2	295,6
z toho ženy		134,8	131,6	128,5	129,2	127,5	126,7
nezaměstnaní		8,5	13,7	16,8	17,5	17,8	16,2
z toho ženy		5,4	6,2	7,5	8,3	9,2	9,0
Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo	tis. osob	220,7	224,8	229,0	224,9	228,9	229,3
z toho: studující (vč. učňů)		49,8	50,5	52,6	46,1	47,1	.
důchodci (starobní a invalidní)		140,5	143,0	147,2	149,0	151,2	.
Zaměstnaní v NH podle sektorů:							
zemědělství	%	5,7	5,3	5,8	5,4	5,6	5,8
průmysl a stavebnictví	%	42,1	41,2	40,2	41,9	42,3	40,5
služby	%	52,2	53,5	54,0	52,7	52,1	53,7
Zaměstnaní v NH podle postavení v zaměstnání:							
zaměstnanci[3]	%	84,7	85,8	83,1	83,1	82,2	81,6
zaměstnavatelé	%	3,1	3,1	3,5	3,8	3,1	3,4
pracující na vlastní účet	%	11,5	10,5	12,7	12,5	14,0	14,1
Míra ekonomické aktivity	%	59,4	58,8	58,0	58,5	57,8	57,6
v tom: muži		68,7	68,5	67,6	67,8	66,5	66,5
ženy		50,5	49,5	48,9	49,7	49,4	49,1
Míra zaměstnanosti	%	57,9	56,3	55,0	55,3	54,5	54,6
v tom: muži		67,5	65,7	64,1	64,3	63,3	63,8
ženy		48,6	47,3	46,2	46,6	46,0	45,8
Obecná míra nezaměstnanosti	%	2,6	4,3	5,3	5,5	5,7	5,2
v tom: muži		1,7	4,1	5,1	5,1	4,9	4,1
ženy		3,9	4,5	5,5	6,1	6,8	6,6
NEZAMĚSTNANOST k 31. 12. (MPSV)							
Uchazeči o zaměstnání evidovaní úřady práce	osoby	17 505	27 530	29 545	26 450	28 767	31 551
z toho: ženy		9 265	13 678	14 114	13 134	14 126	15 439
absolventi škol a mladiství		1 427	2 084	2 084	1 910	2 024	2 181
osoby se zdravotním postižením		3 208	3 867	4 151	3 632	3 758	3 804
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti		8 509	11 532	11 834	8 398	6 581	7 527
dosažitelní		16 471	26 595	28 548	25 511	27 763	30 565
v tom podle věku:							
15–24 let		3 204	5 129	5 108	4 921	5 278	5 332
25–34 let		4 072	6 624	6 823	6 000	6 255	6 908
35–44 let		3 636	5 908	6 458	5 993	6 700	7 437
45–54 let		3 999	6 167	6 560	5 905	6 097	6 625
55 a více let		2 594	3 702	4 596	3 631	4 437	5 249
průměrný věk	roky	39,3	38,8	39,5	39,0	38,5	39,4
v tom podle dosaženého vzdělání:							
základní a bez vzdělání	osoby	4 594	6 601	7 024	6 644	7 272	7 984
střední bez maturity	osoby	7 681	12 847	13 920	11 935	13 181	14 207
střední s maturitou	osoby	4 201	6 554	6 860	6 125	6 434	7 071
vyšší odborné vč. nástavbového	osoby	170	261	279	279	267	365
vysokoškolské	osoby	859	1 267	1 462	1 467	1 613	1 924

[1] do roku 2010 údaje vážené na data demografické statistiky před promítnutím Sčítání lidu, domů a bytů 2011

[2] zahrnuje vyšší odborné vzdělání

[3] zaměstnanci včetně členů produkčních družstev

Tab. 2.2 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – sociální vývoj

pokračování

	Měřicí jednotka	2008	2009	2010	2011	2012	2013
z toho podle klasifikace zaměstnání:							
nemanuální pracovníci	osoby	7 366	11 593	12 023	11 097	10 025	13 415
vysoce kvalifikovaní (třídy 1–3)		2 925	4 399	4 668	3 607	2 458	3 748
s nižší kvalifikací (třídy 4 a 5)		4 441	7 194	7 355	7 490	7 567	9 667
manuální pracovníci	osoby	9 457	14 657	15 841	13 744	13 468	17 728
kvalifikovaní (třídy 6–8)		5 469	9 265	10 125	7 878	8 161	10 781
nekvalifikovaní (třída 9)		3 988	5 392	5 716	5 866	5 307	6 947
z toho podle délky evidence:							
do 3 měsíců	osoby	8 214	10 973	12 672	10 053	10 550	10 300
3–6 měsíců	osoby	3 683	6 293	5 436	4 934	5 476	5 649
6–12 měsíců	osoby	2 271	5 780	4 544	3 997	4 833	5 526
od 1 roku do 2 let	osoby	1 427	2 626	4 238	3 762	3 674	4 928
více než 2 roky	osoby	1 910	1 858	2 655	3 704	4 234	5 148
Průměrná měsíční podpora v nezaměstnanosti	Kč	5 439	5 575	5 576	5 522	5 846	6 308
Podíl nezaměstnaných osob[4)]	%	3,7	5,9	6,4	5,8	6,4	7,1
v tom: muži		3,4	5,9	6,6	5,8	6,4	7,2
ženy		3,9	5,9	6,2	5,8	6,3	7,0
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob k 31. 12. (%)[5)]	%	0,7	1,0	1,5	1,7	1,8	2,3
Volná pracovní místa	počet	4 188	1 516	1 850	2 073	2 450	2 338
Uchazeči na 1 volné pracovní místo	počet	4,2	18,2	16,0	12,8	11,7	13
ZAMĚSTNANOST CIZINCŮ							
Zaměstnaní cizinci k 31. 12.	osoby	13 178	10 496	10 558	10 814	.	.
z toho ze zemí mimo EU		7 507	5 454	5 405	5 362	.	.
v tom podle postavení na trhu práce:							.
evidovaní na úřadech práce	osoby	9 909	6 834	6 727	7 087	.	.
z toho ženy		3 495	2 533	2 586	2 645	.	.
s platným živnostenským oprávněním	osoby	3 269	3 662	3 831	3 727	3 485	3 223
z toho ženy		974	1 100	1 174	1 162	1 081	1 010
ČISTÝ DISPONIBILNÍ DŮCHOD DOMÁCNOSTÍ							
celkem	mil. Kč	114 539	116 588	114 623	115 236	115 584	.
na 1 obyvatele	Kč	180 486	183 022	179 685	181 215	181 627	.
průměr ČR = 100	%	97,6	96,1	94,3	95,2	94,2	.
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ MEZD[6)]							
Průměrná hrubá měsíční mzda	Kč	22 767	22 951	23 418	23 040	23 542	23 819
v tom: muži		25 614	25 786	26 205	25 477	25 995	26 154
ženy		19 109	19 500	19 967	20 056	20 453	20 835
Medián mezd	Kč	20 259	19 984	20 479	20 303	21 104	21 382
v tom: muži		22 432	21 762	22 302	21 961	22 794	23 025
ženy		17 461	17 701	18 080	18 129	18 765	18 931
STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA							
Počet vyplacených dávek celkem (vč. pěstounské péče)	v tis.	1 103,5	935,6	821,3	702,9	671,9	.
z toho přídavek na dítě		663,3	501,6	388,6	356,0	344,5	.
Výdaje na dávky celkem (vč. pěstounské péče)	mil. Kč	2 485	2 404	2 365	2 077	2 028	2 093
z toho přídavek na dítě		386	290	236	214	207	205
Výdaje na dávky státní sociální podpory (vč. pěstounské péče) na 1 obyvatele	Kč	3 916	3 773	3 708	3 267	3 187	3 288

[4)] podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

[5)] podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

[6)] Zdroj: MPSV ČR (Informační systém o průměrném výdělku) a MF ČR (Informační systém o platu a služebním příjmu); od roku 2011 jsou zahrnuti dříve nesledovaní zaměstnanci podniků s 1–9 zaměstnanci, zaměstnanci neziskových institucí a podnikatelů-fyzických osob

Tab. 2.2 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – sociální vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2008	2009	2010	2011	2012	2013
DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ (stav v prosinci)							
Příjemci důchodů	počet	166 960	169 958	172 023	176 290	175 809	175 419
z toho ženy		102 536	103 641	104 433	106 176	105 682	105 118
Příjemci starobního důchodu[7)]	počet	88 260	91 173	97 962	103 499	103 607	103 840
z toho ženy		49 065	50 198	53 057	55 648	55 525	55 446
Příjemci předčasného starobního důchodu[8)]	počet	19 268	21 598	23 476	28 200	29 420	30 392
z toho ženy		11 058	12 240	13 159	15 365	15 908	16 412
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu[9)]	%	21,8	23,7	25,0	28,4	29,7	30,6
v tom: muži		20,9	22,8	24,3	28,3	29,7	30,5
ženy		22,5	24,4	25,7	28,6	29,7	30,7
Průměrná měsíční výše důchodu	Kč	9 323	9 699	9 767	10 172	10 357	10 518
v tom: muži		9 824	10 250	10 338	10 760	10 954	11 122
ženy		9 007	9 346	9 398	9 784	9 960	10 114
Průměrná měsíční výše starobního důchodu[7)]	Kč	9 532	9 942	10 014	10 449	10 669	10 861
v tom: muži		10 479	10 943	11 003	11 467	11 703	11 911
ženy		8 775	9 125	9 177	9 573	9 774	9 945
Podíl průměrné výše starobního důchodu[7)] na mzdovém mediánu	%	47,0	49,7	48,9	51,5	50,6	50,8
NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ							
Výdaje na dávky nemocenského pojištění celkem	tis. Kč	1 799 835	1 461 383	1 278 368	1 255 571	1 044 991	1 077 405
z toho dávky:							
nemocenské		1 437 926	1 080 088	913 020	878 473	681 291	709 640
peněžitá pomoc v mateřství		313 785	335 817	339 160	340 169	325 150	317 045
ošetřovné		48 058	45 182	26 109	36 807	38 405	50 543
ZDRAVOTNICTVÍ							
Lékaři celkem (vč. smluvních)	počet	2 466	2 521	2 557	2 605	2 636	2 613
z toho lékaři v nestátních zařízeních		2 434	2 487	2 522	2 572	2 606	2 586
Lékaři na 1 000 obyvatel	počet	3,9	4,0	4,0	4,1	4,1	4,1
Nemocnice		9	9	9	9	9	9
lůžka	počet	3 569	3 569	3 538	3 408	3 351	3 171
hospitalizovaní pacienti	tis. osob	128	127	126	127	131	129
průměrná ošetřovací doba	dny	7,1	7,1	7,0	6,7	6,5	6,4
využití lůžek	dny	253,4	251,9	248,9	245,1	256,3	259
ŠKOLSTVÍ							
Děti, žáci a studenti k 30. 9.	počet						
mateřských škol		19 658	20 447	21 430	22 055	22 942	23 292
základních škol		51 273	49 825	49 590	49 737	50 393	51 569
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)		33 993	33 497	31 994	30 482	29 076	27 738
vyšších odborných škol (denní studium)		1 806	1 731	1 705	1 597	1 490	1 335
Studenti vysokých škol (občané ČR) k 31. 12.	počet						
s trvalým bydlištěm v kraji		20 881	22 311	23 074	23 421	23 088	22 141
s místem výuky v kraji		14 453	15 772	16 919	17 876	18 058	17 681
z toho v prezenčním studiu	%	68,5	68,7	66,4	66,3	66,5	67,7
Absolventi VŠ (občané ČR) s místem výuky v kraji	počet	2 560	3 051	3 598	3 648	3 996	3 938
KRIMINALITA, NEHODY							
Zjištěné trestné činy	počet	15 928	14 283	15 298	14 820	14 005	15 020
na 1 000 obyvatel		25,1	22,4	24,0	23,3	22,0	23,6
Objasněné trestné činy	počet	8 210	7 793	7 538	7 414	7 401	8 023
Usmrcené osoby při dopravních nehodách	počet	92	74	72	67	71	54

[7)] bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; od roku 2010 se invalidní důchod vyplácený ke dni dovršení věku 65 let mění na starobní důchod

[8)] předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu (sólo) podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

[9)] v letech 2010 až 2013 výpočet z příjemců starobního důchodu celkem bez příjemců starobního důchodu vzniklého přeměnou invalidního důchodu po dosažení věku 65 let

Tab. 2.3 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – ekonomický vývoj

	Měřicí jednotka	2008	2009	2010	2011	2012	2013
MAKROEKONOMIKA[1]							
Hrubý domácí produkt (HDP)	mil. Kč	195 803	195 804	195 198	194 954	198 111	.
Vývoj HDP ve stálých cenách (předchozí rok = 100)	%	99,3	97,4	101,2	100,2	99,5	.
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele	Kč	308 539	307 377	305 996	306 576	311 309	.
průměr ČR = 100	%	83,6	85,8	84,9	84,2	85,1	.
Hrubý domácí produkt na 1 zaměstnaného	Kč	634 212	648 830	659 865	651 595	674 198	.
průměr ČR = 100	%	85,8	88,2	88,1	86,2	89,0	.
Hrubá přidaná hodnota (HPH)	mil. Kč	177 055	176 596	176 116	175 632	177 806	.
v tom sektory:							
primární	%	4,3	4,2	3,4	4,9	5,1	.
sekundární	%	41,0	41,3	41,6	40,8	41,4	.
terciární	%	54,8	54,5	55,0	54,3	53,5	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu	mil. Kč	42 957	46 795	50 262	42 615	42 728	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele	Kč	67 689	73 460	78 792	67 015	67 142	.
průměr ČR = 100	%	68,5	83,2	89,1	76,2	79,5	.
Zaměstnaní v hlavním pracovním poměru (včetně sebezaměstnaných) podle místa pracoviště[2]	osoby	308 735	301 780	295 815	299 195	293 847	.
z toho zaměstnanci		258 939	257 358	245 311	249 572	241 033	.
NÁKLADY PRÁCE							
Měsíční náklady práce na 1 zaměstnance	Kč	29 097	28 110	28 889	29 520	30 398	.
z toho: přímé náklady		20 997	20 393	20 890	21 356	22 064	.
sociální požitky		349	306	314	291	294	.
sociální náklady a výdaje		7 539	7 236	7 482	7 673	7 882	.
personální náklady a výdaje		275	238	259	256	250	.
VĚDA A VÝZKUM							
Výdaje na výzkum a vývoj celkem	mil. Kč	1 967	2 123	2 116	2 169	2 570	.
z toho: mzdové		859	790	961	952	1 080	.
financované z veřejných zdrojů		992	1 051	1 042	836	956	.
Zaměstnanci ve výzkumu a vývoji celkem	přep. os.	1 898	2 050	2 121	2 104	2 150	.
z toho výzkumní pracovníci		809	868	799	793	807	.
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE							
Domácnosti mající:[3]							
osobní počítač	%	47,6	51,9	57,4	61,6	65,2	.
internet	%	38,8	44,1	51,5	57,0	62,5	.
REGISTR EKONOMICKÝCH SUBJEKTŮ[4]							
Registrované subjekty k 31. 12.	počet	151 989	151 993	155 762	158 543	160 091	159 363
z toho fyzické osoby		122 221	120 734	123 476	125 730	126 631	127 152
z toho živnostníci		106 637	110 216	112 220	113 824	114 154	107 282
z toho subjekty se zjištěnou aktivitou k 31. 12.	počet	81 980	82 088	84 357	87 415	89 380	86 354
z toho fyzické osoby		63 409	64 399	65 358	67 606	68 084	65 598
z toho živnostníci		54 529	56 649	56 608	58 147	58 238	52 247
Vzniklé subjekty	počet	6 350	6 674	6 919	6 471	5 671	5 395
z toho fyzické osoby		4 409	4 544	5 223	4 948	4 300	4 094
z toho živnostníci		4 013	3 950	4 489	4 325	4 122	3 513
ZEMĚDĚLSTVÍ							
Zemědělská produkce celkem[5]	mil. Kč	12 790	10 322	11 217	12 334	13 342	.
z toho: rostlinná produkce		5 598	4 470	5 038	6 342	7 059	.
živočišná produkce		6 819	5 473	5 408	5 292	5 504	.
Obhospodařovaná zemědělská půda	ha	430 520	423 138	422 246	420 502	423 463	422 538
z toho orná		266 299	263 648	258 465	254 539	253 979	253 168
Sklizeň: obilovin	t	783 309	709 500	624 183	756 164	651 550	687 083
brambor	t	95 931	97 203	91 689	111 025	91 750	74 292

[1] data budou revidována; revidovaná data budou zveřejněna koncem roku 2014

[2] odhad celkového počtu zaměstnaných podle metodiky ESA95 (Evropský systém účtů 1995)

[3] tříleté klouzavé průměry (např. údaj roku 2011 je vypočten z dat roku 2010, 2011 a 2012)

[4] vlivem zpřesnění dat podle Registru osob (ROS) nejsou údaje od roku 2013 plně srovnatelné s předchozími roky

[5] v roce 2012 semidefinitivní výsledky

Tab. 2.3 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – ekonomický vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stavy hospodářských zvířat k 1. 4.							
skot	počet	214 743	211 065	209 993	209 759	212 018	210 476
prasata	počet	303 331	237 969	225 486	173 243	164 953	148 360
drůbež	počet	3 930 306	3 630 502	2 921 470	2 854 228	1 784 625	2 734 994
Výroba masa v jatečné hmotnosti celkem (bez drůbežího)	t	57 004	45 967	41 319	38 740	53 474	54 520
z toho: hovězí (včetně telecího)		11 615	10 527	8 743	6 418	4 109	3 778
vepřové		45 359	35 417	32 554	32 298	49 342	50 726
Výroba mléka	tis. l	327 591	327 137	319 395	318 582	317 781	326 175
Snáška vajec (komzumních)	tis. ks	217 942	204 224	189 476	200 869	191 280	124 382
LESNICTVÍ							
Zalesňování	ha	3 027	3 171	2 836	2 629	2 383	2 255
Těžba dřeva	m^3 b. k.	2 246 436	2 268 292	2 364 048	2 245 220	1 965 761	2 071 533
z toho nahodilá živelní		1 345 109	348 642	185 937	222 140	203 763	305 208
PRŮMYSL (za subjekty se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji)							
Průměrný počet subjektů	počet	168	170	150	151	155	157
Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy celkem	mil. Kč	120 413	101 098	99 541	111 732	112 773	119 132
na 1 zaměstnance	tis. Kč	2 392	2 211	2 398	2 561	2 545	2 618
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	fyz. os.	50 343	45 732	41 509	43 626	44 320	45 506
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	Kč	22 051	22 596	22 947	23 772	24 286	24 425
STAVEBNICTVÍ (za subjekty s 50 a více zaměstnanci se sídlem v kraji)							
Průměrný počet subjetů	počet	44	43	48	42	43	39
Základní stavební výroba celkem	mil. Kč	9 251	9 388	13 010	10 639	11 041	11 587
na 1 zaměstnance	tis. Kč	1 692	1 665	1 624	1 427	1 469	1 646
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	fyz. os.	5 468	5 640	8 012	7 456	7 514	7 040
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	Kč	24 172	25 622	29 733	31 136	31 896	30 654
Stavební práce dle dodavatelských smluv v tuzemsku podle místa stavby celkem[6)]	mil. Kč	21 823	19 745	17 387	22 538	21 064	19 363
z toho pro veřejné zadavatele		10 881	9 927	8 128	8 201	7 655	6 818
STAVEBNÍ POVOLENÍ							
Orientační hodnota staveb celkem	mil. Kč	22 266	23 125	22 491	18 283	13 699	12 822
z toho: budov (bytových a nebytových)		14 849	12 449	11 206	11 405	7 766	7 334
na ochranu životního prostředí		3 382	4 980	5 724	2 660	1 063	1 192
Průměrná hodnota na 1 stavební povolení	tis. Kč	2 432	2 729	2 870	2 246	1 798	1 933
BYTOVÁ VÝSTAVBA							
Zahájené byty	počet	2 841	1 910	1 793	2 193	1 485	1 481
z toho v nových rodinných domech		1 704	1 233	1 174	1 318	994	929
Dokončené byty	počet	2 707	2 149	2 137	2 028	1 983	1 311
z toho v nových rodinných domech		1 637	1 481	1 355	1 199	1 238	1 045
Průměrná hodnota 1 m^2 obytné plochy dokončeného bytu							
v novém rodinném domě	Kč	28 523	31 220	32 530	31 388	32 776	32 568
v novém bytovém domě	Kč	33 777	30 966	37 620	30 782	30 196	23 829
CESTOVNÍ RUCH[7)]							
Hromadná ubytovací zařízení k 31. 12.	počet	984	974	963	982	1 288	1 302
Lůžka v hromadných ubytovacích zařízeních	počet	51 381	50 656	49 912	51 725	62 518	61 761
Hosté celkem	osoby	936 032	917 033	892 962	915 542	1 107 452	1 138 549
z toho ze zahraničí		301 115	283 187	287 703	283 521	336 798	349 694
Průměrná doba pobytu	dny	4,2	4,1	4,0	3,9	3,8	3,8
z toho hostů ze zahraničí		3,4	3,3	3,1	3,1	3,1	3,2

[6)] za subjekty s 20 a více zaměstnanci

[7)] na základě výsledků projektu MMR "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" došlo k revizi dat o kapacitách a návštěvnosti za roky 2012 a 2013; z toho důvodu nejsou údaje před rokem 2012 srovnatelné

Tab. 2.4 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – vývoj životního prostředí

	Měřicí jednotka	2008	2009	2010	2011	2012	2013
PŮDA (ČÚZK)							
Zemědělská půda k 31. 12.	ha	492 947	492 534	491 753	491 150	490 527	490 052
z toho: orná půda		317 352	316 207	315 188	313 686	312 285	311 036
zahrady a ovocné sady		14 650	14 663	14 662	14 688	14 705	14 717
trvalé travní porosty		160 945	161 664	161 903	162 776	163 537	164 299
Nezemědělská půda k 31. 12.	ha	512 711	513 146	513 936	514 488	515 109	515 609
z toho: lesní pozemky		376 797	377 078	377 489	377 758	378 005	378 332
zastavěné plochy a nádvoří		10 566	10 587	10 592	10 871	10 958	11 008
EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ (MZe)							
Ekologičtí zemědělci	počet	236	347	459	526	520	523
Výměra půdy v ekologickém zemědělství	ha	34 649	41 318	46 538	54 410	61 655	66 087
Výměra půdy v přechodném období	ha	14 702	18 474	18 310	15 357	8 083	3 507
Podíl ekologicky obhospodařované půdy na celkové výměře zemědělské půdy	%	10,0	12,1	13,2	14,2	14,2	14,2
VODOVODY A KANALIZACE							
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	88,1	86,8	86,4	85,7	86,6	86,2
Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci	%	85,2	85,8	86,3	86,2	86,7	85,8
z toho na kanalizaci s koncovou ČOV		77,9	77,8	78,9	79,3	79,7	78,9
Podíl čištěných odpadních vod (bez srážkových)	%	95,6	95,5	94,8	94,3	95,3	94,9
OVZDUŠÍ							
Měrné emise tuhých znečišťujících látek (REZZO 1-4)	t/km^2	0,52	0,49	0,50	0,45	0,48	.
z toho: velké stacionární zdroje (REZZO 1)		0,03	0,02	0,02	0,02	0,02	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,19	0,20	0,20	0,19	0,18	.
Měrné emise oxidu siřičitého (REZZO 1–4)	t/km^2	1,01	0,98	1,03	0,92	0,79	.
z toho velké stacionární zdroje (REZZO 1)		0,72	0,69	0,70	0,62	0,59	.
Měrné emise oxidů dusíku (REZZO 1–4)	t/km^2	1,38	1,34	1,23	1,19	1,16	.
z toho: velké stacionární zdroje (REZZO 1)		0,28	0,27	0,27	0,22	0,22	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		1,02	0,99	0,88	0,88	0,83	.
Měrné emise oxidu uhelnatého (REZZO 1–4)[1)]	t/km^2	2,65	2,52	2,19	2,03	4,15	.
z toho: velké stacionární zdroje (REZZO 1)		0,10	0,08	0,10	0,09	0,09	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		1,76	1,65	1,18	1,12	1,02	.
ODPADY							
Produkce podnikového odpadu na 1 obyvatele	kg	1 512	1 949	1 799	1 554	1 899	.
Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele	kg	276	283	342	310	311	.
Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu	%	12,1	16,3	17,5	18,5	14,4	.
Odděleně sbírané složky komunálního odpadu na 1 obyvatele	kg	33,3	45,9	59,9	57,3	44,8	.
Nakládání s odpady celkem	tis. t	2 028	2 480	2 235	1 775	2 027	.
z toho nebezpečné odpady	%	8,3	9,3	8,0	5,1	7,9	.
Podíl využitých odpadů	%	26,5	44,4	40,6	40,8	41,2	.
z toho recyklovaných (vč. regenerace)		22,1	29,1	21,9	29,5	26,0	.
Podíl odstraněných odpadů	%	20,7	7,9	9,4	11,6	11,1	.
VÝDAJE NA OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ							
Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	1 418	2 994	2 403	2 330	1 920	.
Investice na ochranu životního prostředí podle sídla investora	mil. Kč	617	728	683	1 194	1 017	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	22,2	8,6	27,0	33,5	33,3	.
nakládání s odpadními vodami	%	51,2	57,6	49,2	47,0	41,8	.
nakládání s odpady	%	19,5	31,5	19,6	15,9	17,2	.
Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle sídla investora	mil. Kč	2 330	2 424	2 486	2 641	2 812	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	3,2	1,7	2,6	3,0	2,9	.
nakládání s odpadními vodami	%	27,9	32,0	43,8	43,1	40,3	.
nakládání s odpady	%	60,1	55,1	49,6	49,1	51,8	.

[1)] výpočet emisí u REZZO 3 ovlivněn v roce 2012 novou metodikou s novou sadou emisních faktorů

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele podle okresů Jihočeského kraje

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy						
			České Budějovice	Český Krumlov	Jindřichův Hradec	Písek	Prachatice	Strakonice	Tábor
Obyvatelstvo k 31. 12.[1)]	2008	636 328	185 584	61 516	93 298	70 550	51 548	71 054	102 778
	2010	638 706	187 799	61 706	93 180	70 673	51 471	70 807	103 070
	2011	636 138	187 304	61 333	92 427	70 460	51 081	70 765	102 768
	2013	636 707	188 965	61 173	92 002	70 504	50 938	70 514	102 611
z toho cizinci (bez azylantů) (%)	2008	2,6	2,7	4,6	2,2	1,6	2,4	4,2	1,3
	2010	2,4	2,5	4,6	1,8	1,5	2,3	2,9	1,5
	2011	2,3	2,6	4,5	1,8	1,6	2,1	2,6	1,5
	2013	2,4	2,7	4,3	1,8	1,8	2,2	2,5	1,6
Přírůstek na 1 000 obyvatel:									
přirozenou měnou	2008	1,3	2,0	3,8	1,0	-0,1	1,0	0,4	0,5
	2010	0,8	2,1	2,2	-0,2	-1,0	1,4	-0,2	0,2
	2011	0,0	1,0	0,9	-0,8	-1,3	0,7	-0,5	-0,6
	2013	-0,4	0,7	0,8	-1,4	-1,8	0,2	-1,4	-0,7
stěhováním	2008	3,6	5,2	0,4	5,5	3,5	0,6	4,8	1,4
	2010	0,9	3,9	-1,1	-0,8	2,2	-2,9	-1,2	0,3
	2011	0,6	3,8	-4,7	-1,6	2,3	-2,4	-1,1	1,3
	2013	0,5	3,0	-1,8	-1,0	1,5	-2,0	-0,6	0,0
Podíl obyvatel k 31. 12. ve věku (%)[1)]:									
0–14 let	2008	14,4	14,2	15,7	14,5	13,9	15,1	14,0	14,0
	2010	14,5	14,5	15,9	14,4	14,0	15,1	14,2	14,1
	2011	14,8	14,9	16,0	14,6	14,3	15,3	14,3	14,3
	2013	15,1	15,3	16,2	14,7	14,4	15,5	14,7	14,7
15–64 let	2008	70,8	71,3	72,2	70,7	69,6	71,5	70,5	69,9
	2010	70,0	70,4	71,3	70,1	68,7	70,7	69,6	69,2
	2011	69,0	69,2	70,5	69,0	67,8	69,9	68,9	68,3
	2013	67,5	67,7	68,7	67,4	66,4	68,3	67,4	66,6
65 a více let	2008	14,8	14,5	12,1	14,8	16,5	13,5	15,5	16,1
	2010	15,5	15,2	12,8	15,5	17,3	14,2	16,2	16,8
	2011	16,2	15,9	13,5	16,4	18,0	14,8	16,7	17,4
	2013	17,5	16,9	15,1	17,9	19,2	16,2	17,9	18,6
Průměrný věk k 31. 12.[1)]	2008	40,5	40,3	38,8	40,5	41,5	39,6	40,7	41,2
	2010	40,9	40,7	39,2	41,0	41,9	40,1	41,2	41,7
	2011	41,2	40,9	39,6	41,4	42,2	40,5	41,5	41,9
	2013	41,6	41,3	40,2	41,9	42,6	41,0	42,0	42,3
Index stáří (%)[1)] (65 a více let / 0–14 let)	2008	103,2	102,2	77,5	102,1	118,9	89,6	110,4	114,6
	2010	106,8	104,7	80,3	107,3	123,1	94,0	113,7	119,0
	2011	109,8	106,5	84,3	112,2	126,0	97,1	116,7	121,9
	2013	116,0	110,3	93,5	121,9	133,2	105,0	122,2	126,6
Index ekonomického zatížení (%)[1)] (0–14 let + 65 a více let / 15–64 let)	2008	41,2	40,2	38,5	41,4	43,6	39,9	41,9	43,0
	2010	42,9	42,1	40,2	42,6	45,5	41,4	43,8	44,6
	2011	44,9	44,5	41,9	44,9	47,5	43,0	45,1	46,4
	2013	48,2	47,6	45,5	48,4	50,6	46,3	48,3	50,1
Uchazeči o zaměstnání celkem k 31. 12.	2008	17 505	3 852	2 565	2 312	2 051	1 422	2 342	2 961
	2010	29 545	6 692	4 042	4 179	3 169	2 122	3 954	5 387
	2013	31 551	7 782	4 156	4 724	3 211	2 202	3 967	5 509
z toho:									
ženy	2008	9 265	2 096	1 297	1 243	1 099	691	1 216	1 623
	2010	14 114	3 268	1 833	2 104	1 546	892	1 779	2 692
	2013	15 439	3 870	2 001	2 313	1 608	950	1 928	2 769
absolventi škol a mladiství	2008	1 427	373	169	180	111	159	183	252
	2010	2 084	588	239	321	209	153	196	378
	2013	2 181	667	235	322	209	145	224	379

[1)] v roce 2011 promítnuty výsledky Sčítání lidu, domů a bytů, které se uskutečnilo k 26. 3. 2011

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele podle okresů Jihočeského kraje pokračování

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy						
			České Budějovice	Český Krumlov	Jindřichův Hradec	Písek	Prachatice	Strakonice	Tábor
osoby se zdravotním postižením	2008	3 208	776	420	416	316	289	459	532
	2010	4 151	942	462	505	405	369	670	798
	2013	3 804	927	486	442	294	264	688	703
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	2008	8 509	1 977	1 125	1 129	1 186	707	951	1 434
	2010	11 834	2 651	1 606	1 809	1 442	995	1 509	1 822
	2013	7 527	2 043	772	1 175	835	614	906	1 182
dosažitelní	2008	16 471	3 579	2 453	2 130	1 952	1 293	2 289	2 775
	2010	28 548	6 367	3 940	3 989	3 026	2 010	3 907	5 309
	2013	30 565	7 413	4 077	4 562	3 028	2 136	3 904	5 445
Podíl uchazečů o zaměstnání z celkového počtu uchazečů k 31. 12. (%):									
ve věku 50 a více let	2008	28,3	27,6	27,7	30,4	31,2	25,7	27,2	28,0
	2010	27,5	26,3	27,0	27,8	28,9	28,6	27,8	27,7
	2013	27,5	25,5	26,8	28,1	28,2	27,7	30,0	28,2
evidovaných 12 a více měsíců	2008	19,1	14,9	23,6	18,3	15,0	13,8	28,4	19,2
	2010	23,3	18,3	25,3	20,8	19,8	15,9	29,7	30,4
	2013	31,9	27,7	38,6	25,9	27,5	23,8	40,5	37,6
Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. (%)[2)]	2008	3,7	2,7	5,5	3,2	4,0	3,5	4,6	3,9
	2010	6,4	4,8	9,0	6,1	6,2	5,5	7,9	7,4
	2013	7,1	5,8	9,7	7,4	6,5	6,1	8,2	7,9
v tom: muži	2008	3,4	2,5	5,4	2,9	3,6	3,5	4,3	3,5
	2010	6,6	4,9	9,5	6,0	6,3	6,3	8,6	7,3
	2013	7,2	5,8	9,8	7,4	6,4	6,8	8,3	7,8
ženy	2008	3,9	2,9	5,7	3,5	4,3	3,5	4,9	4,2
	2010	6,2	4,7	8,3	6,2	6,2	4,7	7,3	7,6
	2013	7,0	5,7	9,6	7,3	6,6	5,4	8,1	8,1
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob k 31. 12. (%)[3)]	2008	0,7	0,4	1,4	0,6	0,6	0,5	1,3	0,8
	2010	1,5	0,9	2,3	1,3	1,3	0,9	2,4	2,3
	2013	2,3	1,7	3,8	2,0	1,9	1,5	3,4	3,0
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu - stav v prosinci (%)[4)]	2008	21,8	18,6	28,4	27,1	23,8	15,3	20,1	21,6
	2010	25,0	20,9	32,3	31,2	27,0	17,3	23,4	25,4
	2013	30,6	25,3	37,9	37,2	33,4	23,4	29,7	31,4
v tom: muži	2008	20,9	17,8	26,8	25,1	22,7	14,9	19,6	21,5
	2010	24,3	20,1	31,1	29,4	26,3	16,8	22,7	25,5
	2013	30,5	24,7	37,9	36,0	33,3	23,7	29,8	32,3
ženy	2008	22,5	19,1	29,7	28,7	24,6	15,7	20,5	21,6
	2010	25,7	21,5	33,4	32,6	27,6	17,8	24,0	25,4
	2013	30,7	25,7	38,0	38,3	33,4	23,2	29,6	30,6
Zjištěné trestné činy na 1 000 obyvatel	2008	25,1	32,9	25,4	19,2	23,2	20,6	26,4	18,8
	2010	24,0	32,9	21,2	16,7	21,8	22,1	24,6	17,9
	2013	23,6	29,7	22,7	20,8	21,6	20,4	23,2	18,7
z toho násilné a mravnostní	2008	2,0	2,0	2,5	1,9	2,3	1,6	2,4	1,6
	2010	2,2	2,5	2,4	1,6	2,7	2,1	3,2	1,3
	2013	2,4	2,6	2,9	2,4	2,6	2,0	2,8	1,5

[2)] podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

[3)] podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

[4)] starobní důchod bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb., v roce 2010 a 2013 výpočet z příjemců starobního důchodu bez příjemců starobního důchodu vzniklého přeměnou invalidního důchodu po dosažení věku 65 let

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele podle okresů Jihočeského kraje dokončení

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy					
			České Budějovice	Český Krumlov	Jindřichův Hradec	Písek	Prachatice	Strakonice	Tábor
Soukromí podnikatelé (živnostníci) - počet vzniklých na 1 000 obyvatel	2008	6,3	6,5	7,1	6,7	5,8	5,9	5,3	6,4
	2010	7,0	6,8	7,7	7,0	6,7	6,9	6,2	7,9
	2013	5,5	5,6	5,7	5,8	5,4	5,2	5,1	5,6
Stavební práce dle dodavatelských smluv v tuzemsku podle místa stavby na 1 obyvatele (tis. Kč)[5]	2008	34,4	35,9	34,9	19,5	28,3	20,5	55,8	41,2
	2010	27,3	31,7	19,0	18,3	14,0	21,5	34,2	39,5
	2013	30,4	55,5	11,9	13,2	12,3	13,6	27,3	33,8
Počet bytů na 1 000 obyvatel:									
zahájených	2008	4,5	5,0	4,4	4,1	4,2	4,9	6,0	2,9
	2010	2,8	3,8	2,3	3,8	1,7	2,4	2,1	1,9
	2013	2,3	3,9	1,7	1,2	2,0	2,2	1,3	1,7
dokončených	2008	4,3	6,5	4,6	3,1	3,8	2,8	2,1	3,6
	2010	3,4	5,2	3,0	2,8	2,2	2,6	2,4	2,4
	2013	2,1	2,7	2,0	2,5	1,2	1,8	1,7	1,5
Hromadná ubytovací zařízení[6]:									
lůžka	2008	51 381	9 007	10 531	9 862	5 369	7 276	3 509	5 827
	2010	49 912	8 093	10 534	9 429	5 472	7 021	3 474	5 889
	2013	61 761	9 378	13 677	13 140	6 614	7 680	3 992	7 280
lůžka na 1 000 obyvatel	2008	81,0	48,7	171,6	106,2	76,2	141,3	49,4	56,8
	2010	78,2	43,2	170,9	101,1	77,5	136,3	49,1	57,1
	2013	97,0	49,7	223,5	142,6	93,9	150,6	56,6	71,0
Podíl na celkové výměře k 31. 12. (%):									
orné půdy	2008	31,6	38,5	13,0	32,3	42,0	13,5	44,8	44,0
	2010	31,3	38,3	12,6	32,0	42,0	13,3	44,7	43,9
	2013	30,9	37,9	12,1	31,5	41,6	12,9	44,2	43,8
zastavěných ploch	2008	1,1	1,4	0,5	0,9	1,4	0,6	1,4	1,4
	2010	1,1	1,4	0,5	0,9	1,4	0,6	1,4	1,4
	2013	1,1	1,6	0,5	0,9	1,4	0,6	1,4	1,4
Měrné emise (t/km^2) (REZZO 1–3):									
tuhých znečišťujících látek	2008	0,3	0,3	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,4
	2010	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,4
	2012	0,2	0,3	0,1	0,2	0,2	0,1	0,3	0,3
oxidu siřičitého	2008	1,0	1,6	0,4	0,3	1,0	0,2	1,8	2,4
	2010	1,0	1,7	0,4	0,3	1,1	0,2	1,6	2,3
	2012	0,8	1,6	0,3	0,2	0,6	0,1	1,3	1,7
oxidů dusíku	2008	0,4	0,6	0,1	0,1	0,2	0,1	0,5	0,9
	2010	0,4	0,6	0,1	0,2	0,3	0,1	0,5	0,9
	2012	0,3	0,7	0,1	0,1	0,2	0,1	0,4	0,6
oxidu uhelnatého[7]	2008	0,9	1,0	0,6	0,6	1,0	0,5	1,2	1,5
	2010	1,0	1,2	0,6	0,8	1,2	0,6	1,3	1,6
	2012	3,1	3,7	2,3	2,9	3,2	2,4	3,7	4,2

[5] za subjekty s 20 a více zaměstnanci

[6] na základě výsledků projektu MMR "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" došlo k revizi dat o kapacitách a návštěvnosti za roky 2012 a 2013; z toho důvodu nejsou údaje před rokem 2012 srovnatelné

[7] výpočet emisí u REZZO 3 ovlivněn v roce 2012 novou metodikou s novou sadou emisních bilancí